

UNIVERSITY OF APPLIED HEALTH SCIENCES
ZDRAVSTVENO VELEUČILIŠTE
u suorganizaciji s
Hrvatskom komorom medicinskih sestara

Bridging education and best practice

Povezivanje obrazovanja i najbolje prakse

- MEĐUODNOS OBRAZOVANJA I NAJBOLJE PRAKSE
- OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA
- PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI
- SLOBODNE TEME

Opatija, 20.- 21.3.2017. Grand Hotel 4 opatijska cvijeta

Pod pokroviteljstvom:

Ured
predsjednice

Grad
Zagreb

Ministarstvo
zdravstva

Ministarstvo znanosti
i obrazovanja

Zdravstveno veleučilište Zagreb

Knjiga sažetaka radova

16. konferencija medicinskih sestara i tehničara i 2. konferencija zdravstvenih profesija

Povezivanje obrazovanja i najbolje prakse

Izdavač

ZDRAVSTVENO VELEUČILIŠTE

Mlinarska cesta 38, 10000 Zagreb

<http://www.zvu.hr>

Za izdavača

Prof.dr.sc. Krešimir Rotim

Urednici

Dr.sc. Damir Lučanin, prof.v.š.

Dr.sc. Jadranka Pavić

Godina izdanja **2017.**

Copyright© 2017. Zdravstveno veleučilište Zagreb

Sva prava pridržana.

Nijedan dio ove knjige ne smije se reproducirati ni prenositi
ni u kakvom obliku niti ikakvim sredstvima, elektroničkim
ili mehaničkim, fotokopiranjem, snimanjem ili umnažanjem u bilo kojem
informatičkom sustavu za pohranjivanje i korištenje bez prethodne suglasnosti
vlasnika prava.

ISBN 978-953-6239-55-9

Sadržaj

MEĐUODNOS OBRAZOVANJA I NAJBOLJE PRAKSE	6
Djelovanje patronažne sestre kroz javnozdravstvene aktivnosti.....	7
Education and professional development of Radiation Technologists in Croatia throughout collaboration with IAEA/ESTRO projects.....	8
Edukacija i intervencije medicinske sestre instrumentarke kod operacija stabilizacija kralježnice....	9
Erasmus plus, struktura i vođenje nastave putem interneta, nastava na engleskom jeziku	10
Filozofski pristup u pripremi studenata studija sestrinstva za rad – dosljednost i postojanost u primjeni teorije u praktičnom radu prema deontologiji I. Kanta	11
Implementacija kritičkog razmišljanja u nastavi na studiju sestrinstva	12
Kliničko zaključivanje – temelj obrazovanja fizioterapeuta u neurofizioterapiji.....	13
Logoterapija kao bioetički model edukacije za najbolju praksu.....	14
Međuodnos obrazovanja i najbolje prakse	15
Metodologija poučavanja komunikacijskih vještina za uspješnu primjenu u zdravstvenoj praksi ...	16
Od pristupa „s dna prema vrhu“ do pristupa „s vrha prema dnu“: kretanje prema zadatku usmjerenim pristupima u radnoj terapiji	17
Potencijal interdisciplinarnih istraživanja u obrazovanju fizioterapeuta za najbolju praksu.....	18
Primjena fizioloških mjerena u stvarnom vremenu u obrazovanju studenata zdravstvenih studija	19
Profesionalno samopouzdanje prvostupnika sestrinstva na stručnom osposobljavanju	20
Prvostupnik u ordinaciji obiteljske medicine – želja ili potreba	21
Razvijanje timske suradnje kod studenata redovnog studija sestrinstva	22
Refleksije na iskustvo studiranja studenata sestrinstva.....	23
Samoprocjena kliničkih kompetencija fizioterapeuta	24
Sigurnost bolesnika – standard u obrazovanju za kvalitetu u zdravstvu	25
Strani jezik struke – povezivanje teorije i prakse za uspješnu i kvalitetnu nastavu	26
Stavovi studenata fizioterapije i sestrinstva prema osobama s kroničnom križoboljom.....	27
Sustavi potpore odlučivanju: klasteriranje u funkciji optimiziranja studentskih grupa	28
Telefonske konzultacije Odjela za eritrocitnu dijagnostiku.....	29
Teorija i praktični rad – vještina povezivanja	30
Tranzicija teorijskih znanja u praksu kroz prikaz slučaja – studentsko iskustvo	31
Učenje temeljeno na problemu – imperativ obrazovanja i najbolje prakse	32
Važnost poznavanja fizikalnih zakonitosti u kreiranju fizioterapijskog procesa	33
Važnost trajne edukacije medicinskih sestara i tehničara	34
Zašto je važno znati čitati i napisati znanstveni rad	35

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA	36
Filozofija i sestrinstvo – redukcionizam nasuprot holizmu	37
Implementacija ERR okvira poučavanja u vježbovnu nastavu studija sestrinstva	38
Informiranost i stavovi studenata zdravstvenih studija o deficitu pažnje / hiperaktivnom poremećaju (ADHD)	39
Iskustva volontiranja studenata sestrinstva.....	40
Izazov u pristupu i prilagodbama osobama s autizmom u zdravstvenim djelatnostima	41
Izgaranje kod studenata sestrinstva tijekom obrazovanja	42
Obrazovanje medicinskih sestara u skladu s društvenim promjenama	43
Održivost zdravstva kroz sustav kvalitete	44
Polaznici tečaja iz transfuzijske medicine u HZTM-u u periodu od 2008. do 2016. godine	45
Prošlost, sadašnjost i budućnost sestrinskog obrazovanja	46
Radna terapija u palijativnoj skrbi.....	47
Razvoj radioterapije na Klinici za onkologiju KBC-a Zagreb – nekad, danas i sutra	48
Sestrinstvo prilagođeno vremenu promjena	49
Stavovi studenata sestrinstva o perspektivama obrazovanja medicinskih sestara u Republici Hrvatskoj.....	50
Stavovi studenata sestrinstva prema psihijatrijskim bolesnicima.....	51
Suvremeni pristup informacijama u obrazovanju zdravstvenih djelatnika	52
Uloga društvenih mreža u visokom obrazovanju	53
Unaprjeđenje intraoperacijske skrbi za bolesnika tehnološkim napretkom u neurokirurgiji.....	54
Utjecaj srednjoškolskog obrazovanja na uspješnost studenata studija fizioterapije u kolegiju Klinička kineziologija.....	55
Uzroci migracije medicinskih sestara u Republici Hrvatskoj	56
Znanjem do kvalitete u zdravstvu	57
PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI	58
Edukacija, područja znanja fizioterapeuta u jedinici intenzivnog liječenja novorođenčadi u cilju poboljšanja neurorazvojnog ishoda – zdravstvene skrbi	59
Istraživanja i rezultati u zdravstvenoj njezi	60
Kategorizacija pacijenta s kolecistektomijom	61
Kvaliteta života i fizioterapijska skrb kod odraslih osoba s cerebralnom paralizom.....	62
Nadzor nad ubodnim incidentima kao jedan od indikatora kvalitete	63
Neurofacilitacijski tretman nestabilnog koljena nakon moždanog udara	64
Od edukacije do ulaska u kliničku praksu – naša iskustva i izazovi	65
Otpusno pismo zdravstvene njege pacijenta liječenog od shizofrenije – prikaz slučaja.....	66
Prediktori kvalitetne zdravstvene skrbi osoba starije životne dobi na području Splitsko-dalmatinske županije	67

Sepsa – izazov današnjice – kampanja u Hrvatskoj.....	68
Sindrom sagorijevanja među zdravstvenim djelatnicima	69
Specifičnosti skrbi za romsku populaciju.....	70
Stavovi medicinskih sestara o percepciji profesije sestrinstva	71
Stavovi studenata zdravstvenih studija prema osobama promijjenjenog lica.....	72
Sustav upravljanja kvalitetom u zdravstvu.....	73
Teleradioterapijska mreža u telemedicini	74
Unaprjeđenje zdravstvene pismenosti.....	75
Uspostava sustava osiguranja kvalitete za CT simulator.....	76
SLOBODNA TEMA.....	77
Apsentizam medicinskih sestara	78
Cjeloživotno učenje radioloških tehnologa	79
COO Dubrava – 50 godina rada	80
DZ Zagreb – Centar: palijativa-patronaža – naših 4 i pol godina.....	81
Ekološki i javnozdravstveni rizici kremiranja i utjecaj najbolje prakse na njihovu minimalizaciju	82
Fizioterapijska intervencija kod iliotibijalnog sindroma	83
Fly Through – trodimenzionalni slikovni prikaz u stvarnom vremenu	84
Iskustva u multidisciplinarnom pristupu liječenju onkoloških bolesnika s nutritivnim rizikom u Klinici za tumore	85
Izazovi terapijskog hranjenja kod djece i mladeži s višestrukim poteškoćama.....	86
Jesmo li osviješteni o važnosti i vrijednosti patronažne sestre u zajednici?	87
Kad promjene naruše rutinu	88
Kompleksnost proksimalnog hvatišta m. psoasa majora	89
Kontinuirana edukacija medicinskih sestara u cilju unaprjeđenja zdravstvene njage na zavodu za opeklne	90
Kontrola kvalitete i protokoli u radioterapiji.....	91
Krom, nikal i mangan – toksične tvari koje može sadržavati posuđe i pribor od nehrđajućeg čelika	92
Kvaliteta radnog života medicinskih sestara	93
Kvaliteta života osoba treće životne dobi korisnika staračkih domova	94
Laboratorijska dijagnostika hemoglobinemija	95
Multiparametrijski MR prostate	96
Niske doze pesticida dovode do promjene broja leukocita i diferencijalne krvne slike u Swiss miša	97
Ograničenjem poticana terapija pokretom kod hemipareze	98
Opterećenje svoda stopala i mehanizam upravljanja posturom tijela u pikadu.....	99
Otkrivanje sastojaka patvorenosti hrane i predmeta opće uporabe	100

Patronažna sestra – dio tima u pomoći slijepim i slabovidnim osobama	101
Podrška onkološkim bolesnicama tijekom dijagnostike i liječenja: usporedba različitih profila zdravstvenih radnika	102
Postekspozicijska profilaksa radioloških tehnologa	103
Pravni izazovi i problemi u pružanju zdravstvene njegе	104
Prikaz izrade ortoze Rigo-Cheneau primjenom metode CAD/CAM	105
Prikaz slučaja djeteta s onkološkim teškoćama u izvedbi aktivnosti dnevnog života	106
Primjena fizikalne terapije u programu rehabilitacije osoba s osteoporozom	107
Prisutnost bakterije Listeria monocytogenes u uzorcima svježeg mlijeka iz mljekomata na području grada Zagreba.....	108
Procjenjivanje emocija kod studenata prije, tijekom i nakon pisanja ispita	109
Profesionalna komunikacija u radioterapiji.....	110
Prognostička uloga kreatin-kinaze i troponina u otkrivanju akutnog infarkta miokarda.....	111
Proizvodnja koncentrata trombocita u HZTM-u	112
Proučavanje epidemije kuge i njezina učinka na društvene promjene kao doprinos razumijevanju utemeljenosti prijetnji izbjanja suvremenih pandemija zaraznih bolesti u uvjetima krize društva i ugroženoga održivog razvoja planeta	113
Razlozi odabira sestrinstva kao profesije	114
Rehabilitacija distorzije nožnog zgloba metodom Kinesio Taping	115
Sestrinska skrb za pacijenta s diabetesom mellitusom	116
Sestrinstvo iz prošlosti za budućnost	117
Sigurnost i zaštita podataka u zdravstvu	118
Sinergija praktičnog rada i suvremene tehnologije u kemijskom laboratoriju Zdravstvenog veleučilišta.....	119
Stavovi studenata radne terapije prema odabranom studiju i važnim osobinama radnog terapeuta	120
Stavovi studenata Zdravstvenog veleučilišta o slijepim osobama, njihovim mogućnostima obrazovanja i zapošljavanja.....	121
Terapijski stolci i stajalice u habilitaciji/reabilitaciji djece.....	122
Tim za nutritivnu potporu: model kolaborativne prakse	123
Timski rad u ortopediji i traumatologiji – temelj uspješnog liječenja	124
Trening ravnoteže s pomoću igračih konzola u rehabilitaciji osoba s kraniocerebralnim ozljedama	125
U potrazi za alternativnim rješenjima: sinteza biodizela u laboratorijskim uvjetima Zdravstvenog veleučilišta	126
Učinkovitost fizioterapije kod pacijenata s kroničnom križoboljom	127
Uloga fizioterapeuta u sportskom klubu	128
Uloga radioloških tehnologa u Irskoj – moje iskustvo.....	129

Upravljanje rizicima ozljeda na radu u sustavima socijalne skrbi i zdravstva	130
Utjecaj fizioterapeutskog postupka na psihofizičko stanje rukometnašica	131
Utjecaj terapije senzorne integracije uz terapijskog psa kod djece s teškoćama u razvoju	132
Važnost IEP-a u radnoterapijskoj praksi.....	133
Važnost razvoja zdravstvenog turizma za održivi razvoj otoka Lošinja.....	134
Vještine hvatanja kod djece s višestrukim poteškoćama.....	135
Zadovoljstvo poslom kod medicinskih sestara i tehničara koji rade u operacijskim salama i kirurškim odjelima KBC-a Rijeka	136
Znanje o pravilnoj prehrani i stanje uhranjenosti pacijenata liječenih u ambulanti obiteljske medicine	137
Doprinos Časopisa za primijenjene zdravstvene znanosti razvoju znanstvene misli i stručno-znanstvene publicistike u primjenjenim zdravstvenim znanostima.....	138
SPONZORIRANA PREDAVANJA.....	139
Istraživački rad u patronaži.....	140
Priča o nama... Ottobock!	141
Uloga dekolonizacije bolesnika u pružanju kvalitetne zdravstvene skrbi	142
Uloga medicinske sestre u liječenju zatajivanja srca: razvoj kurikuluma i edukacija.....	143

TEMA:

MEĐUODNOS OBRAZOVANJA I NAJBOLJE PRAKSE

Autorice: Jelica Stipaničev Mustapić, Josipa Šarić

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: DZ Zagreb – Centar

Naslov rada: :

Djelovanje patronažne sestre kroz javnozdravstvene aktivnosti

Sažetak:

Dom zdravlja Zagreb – Centar sustavno svake godine u suradnji s ostalim dionicima (Gradski ured za zdravstvo, HZJZ...) organizira javnozdravstvene akcije, u koje su uključeni liječnici obiteljske medicine, liječnici internisti i patronažne sestre. Patronažne sestre uvijek su aktivno uključene kroz predavanja, suradnju sa stručnim društvima s kojima imaju zajedničke interese i provode akcije u radu s građanima. Tijekom ovih aktivnosti dijele se edukativni materijali, daju se individualni savjeti, obavlja se mjerjenje krvnog tlaka i šećera u krvi te izračun WHR-a. Prilikom obilježavanja Svjetskog dana srca 2016. prikupljeni su podatci o navedenim parametrima, koji će detaljnije biti obrađeni u radu. U akciji su sudjelovale 243 žene i 121 muškarac. Mora se naglasiti da je visok postotak osoba s WHR-om iznad 0,85 za žene i 0,94 za muškarce. Krvni tlak iznad referentnih vrijednosti imalo je 35 % žena i 36 % muškaraca, a šećera u krvi iznad 10 mmol/l imalo je 4 % žena i 7 % muškaraca. Najveći interes izaziva povišeni WHR indeks s obzirom na to da pretilost ima štetan utjecaj na zdravlje, a posebice abdominalna, koja je čimbenik rizika za razvoj bolesti srca i krvnih žila. Patronažne su sestre bile i dio tima koji je provodio javnozdravstvene aktivnosti u dječjim vrtićima. Aktivnosti su bile usmjerene prema djelatnicima i djeci, budući da je poznato da je od neizmjerne važnosti od najranije dobi usvajanje zdravih životnih navika za koje je potrebno poticajno okruženje i suradnja svih dionika koji sudjeluju u radu s djecom. Može se zaključiti da ovakva vrsta zdravstvenih aktivnosti senzibilizira javnost, a usmjerena je na motivaciju usvajanja zdravijeg načina življenja, poticanje na pozitivne promjene i jačanje svijesti, da svatko od nas može učiniti nešto pozitivno za svoje zdravlje. Dobiveni podatci mogli bi biti korisni za planiranje postupaka usmjerenih na prevenciju bolesti i očuvanje zdravlja u koje bi trebalo uključiti zdravstvenu zaštitu na svim razinama, a neizostavni dio tima mora biti visokoobrazovana patronažna sestra.

Ključne riječi: javnozdravstvena akcija, patronažna sestra, prevencija

Autor: Velimir Karadža

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: KBC Zagreb

Naslov rada:

Education and professional development of Radiation Technologists in Croatia throughout collaboration with IAEA/ESTRO projects

Sažetak:

Background

From 2008 onwards Radiation Technologists in Croatia have been included in several projects conducted by IAEA and ESTRO. The first one was „Best Practice in Radiation Oncology – A Course to Train Radiation Technology Trainers (TTT) - RER6019“ and in the last few years two other projects have been conducted: „Improving Radiotherapy Services through Strenghtened Knowledge of Radiation Oncologists and Radiation Therapists - RER6029“ and „Strengthening Knowledge of Radiation Therapy Professionals - RER/6/033“. These programs aim at raising the awereness for the need of specific education of Radiation technologists in therapy (RTTs). Throughout the projects, a considerable number of courses, workshops and symposia have been organized and delivered succesfully, but no major shifts have been accomplished in the educational system so far.

Methodology

This is a report on the current status of regional projects in which Croatia took part, concerning professional development and education of RTTs. It also a review of existing collaboration with ESTRO/IAEA and what has been done in the past few years.

Results

In the period from 2008 to 2011, four courses were developed and delivered by RTTs who had attended the first project. Many issues were addressed in the process, and many of them became local initiatives undertaken by the National Society, the Chamber and even official educational bodies to be resolved following recommendations given through these projects.

From 2012 onwards several meetings and various activities encompassing National Society, Chamber and Educational Bodies have taken place in an attempt to finally resolve professional issues of Radiation tehnologists.

Conclusion

Educational programmes in Croatia do not seem to be sufficient enough for complete qualification in the field of specific competency, such as Radiation therapy. In continuing collaboration with ESTRO and IAEA the new specialized programme for the education of RTTs is proposed to be held by Croatia's Educational Institutions.

Ključne riječi: radiation technology, radiotherapy, competencies, regional projects, study programs

Autorica: Sanja Lešnjak

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: KBC Sestre milosrdnice

Naslov rada:

Edukacija i intervencije medicinske sestre instrumentarke kod operacija stabilizacija kralježnice

Sažetak:

Neurokirurška djelatnost vrlo je kompleksna i specifična grana kirurške djelatnosti te zahtijeva visoku razinu specifičnih znanja i vještina medicinske sestre instrumentarke. Postoji nekoliko čimbenika koji utječu na promjene i trendove u neurokirurškom sestrinstvu. Ako izdvojimo neke od njih, kao što su napredak znanstvenih spoznaja te razvoj visokosofisticirane opreme, medicinska sestra instrumentarka mora uvijek držati korak sa zahtjevima koje te promjene nose. Od bolesti kralježnice boluje svaka deseta osoba u Hrvatskoj te se zbog njih svake godine obavi čak tri milijuna hospitalizacija, što Hrvatsku smješta u sam europski vrh po oboljenju koje drastično smanjuje radnu sposobnost i kvalitetu života. Operacijski zahvat spinalne fuzije sa stabilizacijom ili bez nje indiciran je u slučajevima nestabilnosti kralježnice. Najčešći su uzroci nestabilnosti ozljede kralježnice s frakturama, tumorski procesi te spondilolisteza. Danas su nam na raspolaganju brojni instrumentacijski sustavi koji se mogu primijeniti prednjim i stražnjim pristupom. Ipak, složeni i suvremeni zahtjevi koji se stavljaju pred sestru trenutačno ne idu u korak s mogućnostima edukacije koja je potrebna za ovakve zahvate. Zbog toga je potrebno uključiti sve moguće vidove edukacija koje su nam dostupne, a dobar su primjer radionice koje organiziraju predstavnici instrumentacijskih sustava s kojima surađujemo (*training course for spinal surgery room staff*). Zlatni je standard koji se primjenjuje kod ovakvih operacijskih zahvata sustav O-arm s navigacijom. Predstavlja inovativnu tehnologiju koja neurokirurzima omogućuje bolju preciznost prilikom kirurških zahvata te kontrolu operacijskog postupka u realnom vremenu, a osoblje i sam pacijent manje su izloženi riziku zračenja. Složenost operacijskih zahvata i uvođenje inovativne tehnologije obvezuju medicinsku sestru instrumentarku na kontinuiranu edukaciju i traže njezinu potpunu angažiranost.

Ključne riječi: medicinska sestra instrumentarka, edukacija, stabilizacija kralježnice

Autorica: Klaudija Višković

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Erasmus plus, struktura i vođenje nastave putem interneta, nastava na engleskom jeziku

Sažetak:

Ovo izlaganje obuhvatit će osnovne informacije o svrsi i načinu primjene programa ERASMUS plus te o e-učenju i nastavi na engleskom jeziku za studente Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu. U 2014. godini sačinjen je novi sedmogodišnji program Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport koji pokriva razdoblje od 2014. do 2020. godine. Taj program osigurava 14,7 milijardi eura, što je oko 40 % više u odnosu na dosadašnje programe. Potporu za studiranje, osposobljavanje i rad u inozemstvu primit će više od 4 milijuna osoba. Cilj tog programa jest povećati mobilnost pojedinca u svrhu učenja, postići suradnju za inovacije i stručnu praksu te podržati reformu javnih politika. Vrste mobilnosti obuhvaćaju studijski boravak i stručnu praksu, a prijaviti se mogu studenti preddiplomskog i diplomskog studija te redovni i izvanredni studenti. Trajanje je programa od 3 do 12 mjeseci, i to počevši od druge godine preddiplomskog studija. Iznos mjesecne finansijske potpore ovisi o državi boravka. Odlazi se u partnersku instituciju, to jest visoko učilište koje mora imati Erasmusovu povelju. Studenti u programu Erasmus plus oslobođeni su plaćanja školarine na stranim visokoškolskim ustanovama, ali nastavljaju plaćati školarinu u matičnoj ustanovi. Danas je prisutna potreba, ali i želja da se unaprijedi kvaliteta i dostupnost različitih obrazovnih programa, pri čemu je učenje postalo cjeloživotnim procesom i potrebom. Elektroničko učenje ili e-učenje (engl. *electronic learning* ili *e-learning*) jedan je od brojnih pojmove s prefiksom „e-“ koji označava izvođenje određene djelatnosti uz pomoć informacijsko-komunikacijske tehnologije (ICT). Postoji više različitih definicija e-učenja, a obično ovise o profesiji i iskustvima osoba koje se njima koriste. Možemo ih svrstati u dvije grupe. Prva je grupa „tehničkih“ definicija gdje se naglasak stavlja na tehnologiju (na „e-“ u nazivu). U drugoj grupi „pedagoških“ definicija naglasak je na obrazovanju, tj. na učenju i poučavanju (na „learning“ u nazivu). Unatoč svim prednostima e-učenja, mnogi još uvijek imaju negativan stav prema učenju putem interneta, ali to je upravo ono što nam donosi napredak tehnologije – učiti i razvijati znanje s bilo kojeg mjesta u bilo koje vrijeme. Pri tome se ne smije staviti naglasak samo na tehnologiju i zanemariti važnost kvalitetnog učenja i poučavanja. E-učenje ne može zamijeniti klasičan pristup učenju i obrazovanju općenito.

Ključne riječi: mobilnost studenata u svrhu učenja, elektroničko učenje, cjeloživotno učenje i poučavanje

Autorica: ¹Zrinka Pranjić Kozlek

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada: :

Filozofski pristup u pripremi studenata studija sestrinstva za rad – dosljednost i postojanost u primjeni teorije u praktičnom radu prema deontologiji I. Kanta

Sažetak:

Važnost edukacije za svaku djelatnost ne bi trebala biti upitna. Na studiju sestrinstva uz predavanja i vježbe postiže se spremnost za dobar start u praktičnoj primjeni. Bez formalnog znanja, poznavanja činjenica i usvajanja poznatih i prihvaćenih teorijskih dostignuća, što je plod isključivo kvalitetnog prijenosa činjenica, tj. obrazovanja, ne možemo očekivati vrijedno i kvalitetno djelovanje, barem ne ono praktično i primijenjeno djelovanje koje bi isključivalo metodu pokušaja i pogreške, metodu koja u djelatnosti zdravstva ne smije biti opcija obrazovanja i djelovanja.

Uzimajući u obzir ovu činjenicu, jasnije je da je temeljno i kvalitetno obrazovanje u formiranju cijelovitog djelatnika primarna, odgovorna, zahtjevna i nezaobilazna zadaća onih koji sudjeluju u procesu obrazovanja i pripreme zdravstvenog djelatnika za rad.

Kako pripremiti radnika kojemu nije dopušteno učenje temeljnih kompetencija tijekom prakse, nego se u praksi već mora naći kao cijelovit i pripremljen radnik? Ako znamo da je vrijednost učenja kroz praksu temeljito učenje, učenje na slučaju, kako zaobići prirodan slijed učenja činjenica i teorija, s praktičnim radom uglavnom tek u susretu s praksom?

Prijenos podataka, što je zadaća učitelja, mora teći od približavanja samih temelja i shvaćanja djelovanja i obveza, tj. dužnosti. Obrazovanje mora početi od temelja ljudskosti, otvaranja znanosti i životu putem učenja kritičkog načina razmišljanja, učeći o temeljnim vrijednostima, naravnom zakonu, transcendentnoj vrijednosti, nužnosti određenog ponašanja i postojanosti u dobrom djelovanju.

„Djeluj tako da maksima tvoje volje uvijek može istovremeno vrijediti kao princip sveopćeg zakonodavstva“ – I. Kant.

Čovjek čini dobro ne iz znanja da je nešto dobro, nego iz nužnosti upisane u samu njegovu bit. Djelovanje – praksa prepostavlјeno je teoriji – činjeničnom znanju, ako postavimo u fokus obvezu činjenja dobra kao unutarnjeg imperativa.

Ključne riječi: cijelovitost, postojanost, temelji djelovanja, obveza dužnosti, činjenje dobra

Autorice: ¹Sanja Ledinski Fičko, ¹Snježana Čuklješ

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Implementacija kritičkog razmišljanja u nastavi na studiju sestrinstva

Sažetak:

Razvojem suvremene tehnologije te s obzirom na količinu dostupnih informacija, proces obrazovanja nailazi na brojne izazove. Jednim od najvećih izazova smatra se odabir najboljeg načina edukacije koji će potaknuti razvoj svjesnog donošenja zaključaka, sinteza gradiva, razviti samopouzdanje te aktivirati pojedinca u provođenju nastave. Proces učenja u visokoškolskom obrazovanju te razina usvojenosti gradiva uvelike ovise o uvjetima učenja, koji se mogu podijeliti na unutarnje i vanjske. Unutarnji uvjeti odnose se na samog studenta te obuhvaćaju njegovu motivaciju, predznanje i stavove. Vanjski su uvjeti učenja događaji u okolini studenta koji utječu na proces učenja i pamćenja, a mogu djelovati kao poticaj ili smetnja. Stoga je uloga predavača stvoriti uvjete da se oslabi djelovanje ometajućih faktora, pojača djelovanje podupirućih faktora te prilagodi ulaznim karakteristikama studenata (Bjelanović Dijanić, 2012.; prema Pastuović). Kritičko se razmišljanje (prema Paul, 2007.) definira kao proces aktivnog i vještog konceptualiziranja, primjene, analize, sinteze i/ili evaluacije informacija prikupljenih iz promatranja, iskustva, refleksije, rezoniranja ili komunikacije, koje služe kao vodič za vjerovanje i djelovanje. Cilj je implementacije kritičkog mišljenja u nastavu studenata studija sestrinstva povećanje motivacije, poticanje aktivnog sudjelovanja studenata u nastavi te donošenje logičkih zaključaka o obrađenoj temi. Rezultat je razvijanje sposobnosti sinteze informacija; analize pojmove, informacija i gledišta; organizacije sadržaja u smislu cjelinu; vrednovanja i preuzimanja aktivne uloge u procesu učenja i sposobnosti zamišljanja mogućih situacija. Razina predznanja, kao i motivacija, varira unutar grupe studenata. Međutim, poticanjem kritičkog mišljenja stvara se poticajna atmosfera te je pogodna njegova implementacija kroz predavanja, vježbe i seminare.

Ključne riječi: kritičko razmišljanje, edukacija, sestrinstvo, student

MEĐUODNOS OBRAZOVANJA I NAJBOLJE PRAKSE

Autori: ¹Zdravko Maček, ²Gordana Grozdek Čovčić, ²Mirjana Telebuh

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske Toplice

²Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Kliničko zaključivanje – temelj obrazovanja fizioterapeuta u neurofizioterapiji

Sažetak:

Obrazovanje mora studentima fizioterapije omogućiti da tijekom studija usvoje teoretske osnove na kojima će paralelno razvijati praktične terapeutske vještine i razvijati kritičko mišljenje u svim fazama kliničkog zaključivanja. Kliničko zaključivanje podrazumijeva skup kognitivnih procesa, teoretskih znanja i praktičnih vještina kojima se fizioterapeut koristi u fazi procjene, postavljanju ciljeva i plana tretmana, intervenciji i evaluaciji fizioterapeutskog tretmana. U procesu obrazovanja fizioterapeuta student bi morao steći minimalne osnove i kompetencije za samostalan rad s pacijentom u bilo kojem području fizioterapije.

Cilj: ispitati zadovoljstvo studenata fizioterapije kliničkom prezentacijom i razumijevanje praktičnih sadržaja u nastavi neurofizioterapije.

Metode: U istraživanju je provedena anketa na uzorku od 20 studenata fizioterapije koji su ocjenama od 1 do 5 ocjenjivali 11 kliničkih mentorâ u neurofizioterapiji u kategoriji pitanja koja su se odnosila na prikaz nastavnih sadržaja kroz kvalitetu demonstracije na pacijentima i razumljivost demonstracije procjene i intervencije u neurofizioterapiji.

Rezultati: Istraživanje je pokazalo da su ocjene za prikaz nastavnih sadržaja u rasponu od 4,2 do 4,9, prosječno 4,54. Ocjene za razumijevanje demonstracije procjene i intervencije u rasponu su od 4,3 do 4,8, prosječno 4,58.

Rasprava i zaključak: Klinički mentori koji u vlastitoj kliničkoj praksi razvijaju timsku suradnju na osnovi kliničkog zaključivanja i pristupa rješavanja problema postižu dobre rezultate nastavničkog rada s aspekta prikaza i demonstracije nastavnih sadržaja na pacijentu te s aspekta jasnoće kliničke primjene procjene i intervencije u neurofizioterapiji.

Ključne riječi: obrazovanje, klinička praksa, zadovoljstvo studenata

Autori: ¹Mario Bebek, ²Marija Brdarević

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹NZZJZ „Dr. Andrija Štampar“

²Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Logoterapija kao bioetički model edukacije za najbolju praksu

Sažetak:

Svatko od nas ima potrebu težiti ka nečemu boljem, da što uspješnije korača životom. U životu nema savršenosti, jer je to u potpunosti nemoguće. Zadaća svih nas trebala bi biti da se trudimo koliko je god moguće živjeti sretnije, pravim riječima dati više od sebe, tj. dati sebe. Na putu prema svakom cilju ili izvršavanju nekog zadatka svaki čovjek nailazi na prepreke. Svaka je prepreka kušnja čovjekove snage. Prepreka ili kušnja jest test da se vidi koliko je čovjek uistinu jak, hoće li pasti i odustati ili se uzdignuti i krenuti dalje. Većina će pokleknuti i odustati. Razlog je odustajanja neshvaćanje života kao vrednote. Nova definicija bioetike tumači nam da je život zapravo ljubav. Ključne su komponente uspješnijeg i sretnijeg života: poštenje, ljubav, empatija razumijevanje, poštivanje, volja, trud, želja, pozitivan stav i vjera. Kako bi čovjek ostvario sebe kroz život, potreban mu je oslonac. Tu ključnu ulogu igra logoterapija kao metoda jačanja osobnosti. Što je to zapravo logoterapija? Doslovno je značenje logoterapije lječenje smislom, nadopuna psihoterapiji. Logoterapija se ne bavi prošlošću nekog pacijenta, nego budućnošću zadanog cilja nekog pacijenta. Slobodno se može reći da je logoterapija motivacijska disciplina koju je utemeljio doktor Viktor Emil Frankl. Viktor Emil Frankl u ratnim je stradanjima izgubio članove svoje obitelji. Koliko mu je god bilo teško, shvatio je da život mora nastaviti bez obzira na sav očaj. Tražio je odgovore na pitanja i shvatio da život ipak i dalje ima smisla bez obzira na svu patnju. Smisao života bio mu je na prвome mjestu. Stvorio je sustav logoterapije koja se bavi smislom postojanja i terapeutskom tehnikom pronalaženja toga smisla, a teoriju je sažeo u tri pojma: slobodna volja, volja za smislom i smisao života. Cilj je ovog izlaganja naglasiti da se čovjekov ego ne može svesti na instinktivnost jer se sami instinkti ne mogu kontrolirati i potiskivati. Čovjek ima savjest koja je Božji glas u njemu, ona je taj oslonac i čvrsti zid na koji se čovjek može osloniti. Smisao čovjekova života čine volja i osjećaji. Upravo logoterapija pomaže u borbi za boljitet života i ostvarivanje ljubavi prema životu. Tako znanje iz logoterapije jača osobu da se raduje plodovima svojeg rada.

Ključne riječi: bioetika, logoterapija, volja za smislom, savjest

Autorice: ¹Anamarija Biščanin, ¹Tajana Miklin

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹KBC Sestre Milosrdnice, Centar za hitni prijem

Naslov rada:

Međuodnos obrazovanja i najbolje prakse

Sažetak:

Sami početci razvoja sestrinstva bili su vrlo teški, kretali su se kolateralnim putovima sve do danas, kada ono postaje potpuno priznata i zasebna profesija. Sestrinstvo je danas, zahvaljujući velikom zalaganju, trudu i radu medicinskih sestara i tehničara, samostalna profesija. Sve složeniji oblici bolesti te, u skladu s time, uvođenje zahtjevnijih metoda i postupaka u zdravstvenu njegu te razvoj sestrinske znanosti uvjetovali su promjene u sestrinstvu i postupni razvoj sestrinstva kao znanstvene discipline. Povećanje razine stupnja obrazovanja medicinskih sestara i tehničara rezultira provođenjem većeg stupnja kvalitete zdravstvene njege, povećanjem razine znanja i potrebnih vještina specifičnih za pojedina područja sestrinske skrbi te se uvelike povećava stupanj samostalnosti medicinskih sestara i tehničara u njihovu svakodnevnom radu. Upravo zbog toga postoji potreba provođenja trajne edukacije medicinskih sestara i tehničara, uz istodobno povećanje stupnja akademskog obrazovanja. Zbog toga su preddiplomski i diplomski studiji sestrinstva postali sastavni i jednakovrijedni dio nastavne aktivnosti na sveučilištima u Republici Hrvatskoj te postoji i obrazovna vertikala od osnovnog do poslijediplomskog stupnja obrazovanja. U svrhu dokazivanja te teze provele smo anketno istraživanje tijekom 2017. godine na temu „Međuodnos obrazovanja i najbolje prakse“ u bolničkoj ustanovi tercijarne zdravstvene zaštite u Republici Hrvatskoj, a uzorak ispitanika uključivao je zaposlene medicinske sestre i tehničare koji pohađaju izvanredni stručni studij sestrinstva na preddiplomskom te diplomskom studiju ($n = 50$). Primjenjeni upitnik sastoji se od sljedećih instrumenata: spola ispitanika, godine rođenja, godine studija, trajanja radnog staža, podatka o aktualnom pohađanju ili skorašnjem završetku studija, zašto su odlučili studirati upravo sestrinstvo, eventualno pauziranje studija i koji je tome bio razlog, podatak o korištenju stečenim znanjem sa studija na radnom mjestu, pitanje je li im studiranje proširilo znanje i ojačalo interpersonalne vještine, utjecaj studiranja i rada u isto vrijeme na privatni život, donosi li im studijski program nova znanja i vještine, prenošenje znanja i stečenih kompetencija ostalim kolegama te odnos poslodavca prema pohađanju studija. Kako bi se ostvarili istraživački ciljevi, provedene su mjere deskriptivne statistike.

Ključne riječi: medicinska sestra /medicinski tehničar, edukacija, studij, praktično znanje

MEĐUODNOS OBRAZOVANJA I NAJBOLJE PRAKSE

Autori: Lada Perković, Zrinka Pukljak Iričanin, Damir Lučanin

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Metodologija poučavanja komunikacijskih vještina za uspješnu primjenu u zdravstvenoj praksi

Sažetak:

Većina zdravstvenih djelatnika u okviru svojeg formalnog obrazovanja prolazi edukaciju iz područja komunikacije koja je nužna za kvalitetnu zdravstvenu skrb. No pitanje je jesu li educirani na način koji im omogućuje i uspješnu primjenu sadržaja, obuhvaćenih kurikulumom, u svakodnevnoj zdravstvenoj praksi. Cilj je ovog rada prikazati spoznaje iz područja istraživanja metodologije poučavanja komunikacijskih vještina za zdravstvene djelatnike. Svrha je istraživanja u ovom području dati smjernice za izradu kurikuluma komunikacijskih vještina na različitim razinama obrazovanja, razviti metode poučavanja u praksi primjenjivih vještina te definirati kompetencije edukatora i način evaluacije edukacije iz komunikacijskih vještina. Zdravstvenim je djelatnicima potrebno osigurati kontinuiranu edukaciju iz komunikacije, od dobro razvijenih temeljnih komunikacijskih vještina s pacijentima, članovima obitelji i drugim zdravstvenim djelatnicima do vještina komunikacije s pacijentima u specifičnim situacijama. Metode poučavanja moraju se temeljiti na dokazima i biti usmjerenе na studenta. Ciljevi su svake edukacije: razvijanje stavova koji facilitiraju komunikaciju, stjecanje teorijskih spoznaja i njihova primjena u praksi, tj. trening pojedinih vještina. Ti ciljevi zahtijevaju različite metode poučavanja. Prema istraživanjima, najefikasnijima se pokazuju metode iskustvenog učenja: igre uloga, analize simuliranih, snimljenih ili stvarnih interakcija s pacijentima, s uvježbanim opažačima te diskusije u malim grupama. Na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu ostvaruju se standardi uspješnog poučavanja komunikacijskih vještina, ali postoje i mogućnosti unaprjeđenja, u skladu s metodologijom poučavanja utemeljenom na dokazima.

Ključne riječi: edukacija, komunikacijske vještine, zdravstveni djelatnici

Autorica: Claire Sangster Jokić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Od pristupa „s dna prema vrhu” do pristupa „s vrha prema dnu”: kretanje prema zadatku usmjerenim pristupima u radnoj terapiji

Sažetak:

Od samih začetaka radna se terapija razlikovala od drugih disciplina i struka svojim jasnim i nedvosmislenim usmjerenjem na omogućavanje izvedbe okupacija, odnosno na podršku sudjelovanju pojedinca u svakodnevnim aktivnostima koje oni žele, trebaju ili se od njih očekuju (CAOT, 1997.). Tradicionalno ova se ideja prenosila u praksi primjenom pristupa koji su za cilj imali usmjeravanje na fizičke, kognitivne i emocionalne poteškoće za koje se vjerovalo da utječu na okupacijsku izvedbu različitim populacijama klijenata. Ovi pristupi, često nazivani pristupima „s dna prema vrhu” (engl. *bottom-up*) obično su bili usmjereni na remedijaciju pojedinčeva deficit-a s pretpostavkom da će to posljedično pridonijeti poboljšanoj izvedbi u dnevnim okupacijama. U zadnje se vrijeme slijedom sve većeg broja spoznaja i empirijskih dokaza često postavlja pitanje ograničenja ovih pristupa koji zahtijevaju znatne resurse. K tome, malo je dokaza koji potvrđuju da remedijacija pojedinčeva deficit-a nužno rezultira poboljšanom okupacijskom izvedbom. Ovakva je situacija za posljedicu imala povratak osnovnim postulatima radne terapije i novoj generaciji pristupa usmjerenih izravno na adresiranje poteškoća u okupacijskoj izvedbi koje doživljavaju pojedinci i skupine. Ovi pristupi „s vrha prema dnu” (engl. *top-down*) naglašavaju jedinstvenu ekspertizu radnih terapeuta stavljući pojedinca i njegove jedinstvene poteškoće u izvedbi svakodnevnih aktivnosti u središte procjene i intervencije. Cilj je ove prezentacije dati pregled osnovnih načela pristupa „s dna prema vrhu” i pristupa „s vrha prema dnu” te objasniti razloge za primjenu oba pristupa. Primjenom zadatku usmjerenog pristupa intervenciji kao praktičnog primjera (Polatajko i Mandich, 2004.) raspravit će se o implikacijama upotrebe suvremenih pristupa „s vrha prema dnu” u radnoterapijskoj praksi i u današnjem promjenjivom kontekstu sustava socijalne skrbi i zdravstva. Naposljetku, razmotrit će se i implikacije zadatku usmjerenih pristupa na studijske programe radne terapije.

Ključne riječi: radna terapija, zadatku usmjereni pristupi

Autori: Snježana Schuster, Darko Milaščević

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Potencijal interdisciplinarnih istraživanja u obrazovanju fizioterapeuta za najbolju praksu

Sažetak:

Obrazovne institucije Europe započele su svoj suvremeni razvoj u 18. stoljeću uvodeći istraživanja kao dio unaprjeđenja visoke edukacije studenata i pokazujući važnost poveznice istraživanja i nastave, jednakost statusa svake znanstvene discipline i akademskih sloboda s ishodima kreiranja znanja, znanstvene progresije i inovacija. Izmjena znanja između znanstvenih disciplina u posljednja tri desetljeća 20. stoljeća naglašava interdisciplinarnost kroz politike znanosti usprkos jakim strukturalnim preprekama.

Obrazovanje fizioterapeuta u Europi programski sadrži temeljne znanstvene discipline, ali u posljednjem modelu kretanja nastavnih programa prema potrebama tržišta rada sadržajno se uočava prepoznavanje tih potreba u obrazovanju za najbolju praksu, čime se obrazovni modeli okreću interdisciplinarnosti. Stoga je održavanje balansa između disciplinarnih i interdisciplinarnih istraživanja koje podržava, primjerice, LERU, u primjeru obrazovanja fizioterapeuta, zapravo moguća priprema studenta fizioterapije za njihovo buduće profesionalno djelovanje kao kliničara i/ili istraživača i nastavnika. Fizioterapija obuhvaća interdisciplinarna područja znanosti, što se najviše primjećuje u porastu mnogobrojnih interdisciplinarnih znanstvenih radova u posljednjih pet godina, a time i razvoja istraživača u fizioterapiji. Važnu poveznicu u kliničkom i istraživačkom radu za najbolju praksu pokazale su smjernice WCPT (Amsterdam, 2011.), uz prve smjernice po EBP-u (Yokohama, 1999.) i otvaranje baze PeDro, čime je započela atraktivnost znanstvenih karijera i investiranje u ljudske potencijale za istraživanja i razvoj.

Zaključak: Poticanje interdisciplinarnosti u obrazovanju fizioterapeuta logičan je slijed utjecaja interdisciplinarnih istraživanja koja omogućuju obrazovanje fizioterapeuta za najbolju praksu jer razvijaju visoku razinu osobne edukacije za svakog studenta, kolaboraciju i akademsku slobodu.

Ključne riječi: interdisciplinarnost, fizioterapija, istraživanja, obrazovanje

Autorice: Ivna Kocijan, Morana Bilić, Mirna Kostović Srzentić, Lada Perković

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Primjena fizioloških mjerena u stvarnom vremenu u obrazovanju studenata zdravstvenih studija

Sažetak:

Kao temeljni kolegij na kojem studenti stječu znanje o funkcijama zdravoga ljudskog organizma, Fiziologija se provodi na svim studijima Zdravstvenog veleučilišta u obliku predavanja i vježbovne nastave tijekom prve ili druge godine studija. Budući da se po definiciji bavi životnim procesima u ljudskome tijelu, poseban naglasak u poučavanju stavlja se na što bolje razumijevanje procesa i mehanizama uključenih u očuvanje homeostaze. U tu svrhu studenti na vježbama imaju priliku provoditi fiziološka mjerena u stvarnom vremenu s pomoću upotrebe računala i sustava BIOPAC za mjerjenje fizioloških funkcija kao što su EEG, EKG, EMG, krvni tlak i drugo te pratiti fiziološki odgovor na promijenjene okolnosti. Pritom su sami studenti ispitanici, provode mjerjenje samostalno uz pomoć nastavnika te pojedinačno analiziraju prikupljene podatke na računalu. Na taj se način postiže veći interes studenata, bolje razumijevanje i kvalitetniji temelji za daljnju primjenu znanja. Ovaj računalni sustav također omogućuje praćenje voljnih i autonomnih reakcija i njihovo povezivanje, što se naziva *biofeedback*. Tijekom *biofeedbacka* dobiva se uvid u fiziološke procese i uči se svjesna kontrola nad fiziološkim procesima autonomnoga živčanog sustava. Mjerjenje fizioloških funkcija u stvarnom vremenu studentima pruža mogućnost povezivanja sadržaja fiziologije sa sadržajima drugih kolegija i primjenom u praksi. U primjeru tehnike *biofeedbacka* otvaraju se nove edukacijske mogućnosti za nastavnike i studente zdravstvenih studija u razumijevanju suzbijanja stresa putem svjesne kontrole nad fiziološkim procesima.

Ključne riječi: fiziologija, obrazovanje, mjerjenje fizioloških procesa, *biofeedback*

Autorica: Monika Pjevalo

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova:

Naslov rada:

Profesionalno samopouzdanje prvostupnika sestrinstva na stručnom osposobljavanju

Sažetak:

Općenito: Razvoj profesionalnog samopouzdanja, odgovornosti i neovisnosti u odlučivanju dugotrajan je proces u kojem veliku ulogu ima okruženje u kojem se prvostupnik osposobljava za samostalni rad. Razvoj navedenih osobina omogućava buduću sigurnu i učinkovitu skrb za pacijenta.

Cilj: utvrditi koji čimbenici utječu pozitivno ili negativno na profesionalno samopouzdanje kroz 12 mjeseci stručnog osposobljavanja.

Metode: Kod prikupljanja primarnih podataka upotrijebljen je upitnik od 24 pitanja koji je podijeljen primjenom aplikacije Google obrazac. Sudjelovanje u istraživanju bilo je dobrovoljno i anonimno. Na anketu je odgovorilo 48 prvostupnika koji su u trenutku popunjavanja bili na stručnom osposobljavanju. Dobiveni podatci analizirani su logaritmom aplikacije Google obrazac te su izraženi u postotcima. Dobiveni odgovori na osam pitanja otvorenog tipa analizirani su statističkom tekstualnom analizom učestalosti ponavljanja kontekstnih riječi.

Rezultati: Ukupno 91 % ispitanika smatra da je profesionalno samopouzdanje od jednake važnosti kao i kompetencije medicinske sestre. Ukupno 45,8 % ispitanika nije u kontaktu s dodijeljenim mentorom koji se pokazuje kao važan čimbenik u smislu savjetovanja, podrške i motivacije. Kao temelj napredovanja ističe se nadopunjavanje praktičnog i teorijskog znanja. Kritike i loša komunikacija kolega negativno utječu na samopouzdanje. Preuzimanje odgovornosti pri obavljanju određenih postupaka uz nadzor, pohvale i razgovor s mentorom pozitivno utječu na samopouzdanje. Međuljudski odnosi glavni su čimbenik pri odlučivanju o kasnijem zaposlenju na odjelu.

Zaključak: Kao razlozi manjka samopouzdanja navode se loša komunikacija, manjak teorijskog i praktičnog znanja i pogreške u radu. Kao posljedica povećanja samopouzdanja dolazi do samostalnosti u radu, što kasnije rezultira pohvalom kolega, boljom komunikacijom i željom za usavršavanjem.

Ključne riječi: prvostupnik sestrinstva, samopouzdanje, stručno osposobljavanje

Autorice: ¹Tatjana Brodar Poslončec, ²Dijana Hanžić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Ordinacija opće medicine Srećko Marjetić, dr. med., ²DZ Krapinsko-zagorske županije

Naslov rada:

Prvostupnik u ordinaciji obiteljske medicine – želja ili potreba

Sažetak:

U ordinacijama obiteljske medicine kao dio tima zaposlene su uglavnom medicinske sestre srednje stručne spreme (90 %). Činjenica je da ordinacije obiteljske medicine nisu više mjesta gdje se samo pišu uputnice i recepti, sve je više postupaka koji se moraju odraditi, vrlo je važno dodatno obrazovanje zbog sve većeg i zahtjevnijeg opsega posla, sve više obrazovanih pacijenata koji traže dodatne informacije te potpune informatizacije ordinacija (snimanje EKG-a s priključenjem na PC, očitanje memorije aparata za GUK priključenjem na PC, očitanje i ispis nalaza spirometrije priključenjem na PC...). Težimo li kvaliteti posla, želimo li stvarno raditi i funkcioniрати kao tim, a ne samo na papiru, prvostupnica sa svojim kompetencijama, mogućnošću edukacije pacijenata, znatno podiže kvalitetu rada u ordinaciji, čime se smanjuje čekanje i sam pregled. Time medicinska sestra postaje dio tima, kako je to već davno definirano. Mislimo da je danas rad u obiteljskoj medicini vrlo zahtjevan i da to nije samo ispisivanje recepata i uputnica. Zato je vrlo važno stalno pratiti nova medicinska dostignuća i permanentno ići na dodatne edukacije. Naime, medicinska sestra sa srednjom stručnom spremom nema kompetencije za sve postupke koje, da stvar bude absurdnija, obavlja (i. v. aplikacija lijeka, cijepljenje – prema zakonu sestra priprema, a liječnik aplicira). Posao medicinske sestre srednje stručne spreme svodi se na papiru na dvije riječi: priprema i asistiranje. Da bi mogle raditi određene poslove, morale bi proći dodatnu edukaciju ili dodatne tečajeve i dobiti certifikat o radu. Još, doduše, ne znamo tko će ih držati, ali se zna da će ih sestre platiti same. Zato bi bilo važno pokrenuti pitanje prvostupništva u ordinaciji obiteljske medicine, jer tu se medicinske sestre prve susreću sa svim pacijentima i svim dijagnozama te pokazuju prvu sliku komunikacije i ostalih vještina koje su potrebne u takvoj ordinaciji. U svim tim vještinama prvostupništvo medicinskoj sestri daje znanje i kompetencije za obavljanje tih poslova te bi trebala biti adekvatno plaćena za njih.

Ključne riječi: prvostupnica, paneli, DTP postupci, kvaliteta rada, sestrinska dokumentacija

Autorice: ¹Martina Smrekar, ¹Sanja Ledinski Fičko, ¹Ana Marija Hošnjak

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Razvijanje timske suradnje kod studenata redovnog studija sestrinstva

Sažetak:

Timski rad podrazumijeva zajednički rad više osoba u svrhu realizacije zadatah ciljeva. Predstavlja preduvjet za kvalitetno provođenje skrbi za pacijenta. Ovakav način rada ima višestruke prednosti jer se suradnjom postiže bolja kvaliteta rada i zadovoljstvo članova tima. Sposobnost rada u timu ubraja se u kompetencije medicinskih sestara. Tijekom obrazovanja važno je kod studenata sestrinstva razvijati vještine timske suradnje kako bi bili što bolje pripremljeni za profesionalno djelovanje. Razvijanje timske suradnje kod studenata postižemo metodom suradničkog učenja. Ovakvim načinom rada postiže se bolja interakcija između studenata te unaprjeđuje kvaliteta nastave. Studenti zajedničkim radom u manjim timovima razmjenjuju različite ideje i mišljenja, uče jedni od drugih uz međusobno pomaganje i suradnju. Pri tome svaki član tima sudjeluje u realizaciji zadatka, preuzimajući odgovornost za svoj dio posla. Zadatci su kroz čiju realizaciju studenti razvijaju vještine timske suradnje izrada plakata, analiza teksta, igranje uloga, izrada seminarskih radova i rješavanje problemskih zadataka. Od nastavnika se očekuje da na početku rada studente podjeli u timove te im detaljno objasni zadatak, postavi jasne ciljeve i norme ponašanja. Za ostvarenje kvalitetne timske suradnje kod studenata potrebno je poticati otvorenu komunikaciju, povjerenje, međusobno pomaganje i uvažavanje, rješavanje sukoba te ravnopravnost svih studenata. Uspješnost njihove suradnje ovisi o maksimalnom angažmanu svakog pojedinog člana. Razvijanje timske suradnje u nastavi kroz metode suradničkog učenja rezultira većom uključenošću studenata u nastavni proces, što omogućuje učinkovito stjecanje znanja i razvoj kompetencija potrebnih za uspješno djelovanje unutar tima.

Ključne riječi: timski rad, suradničko učenje, kompetencije

Autorice: ¹Maja Marinović, ¹Jadranka Pavić

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Refleksije na iskustvo studiranja studenata sestrinstva

Sažetak:

U radu je prikazano istraživanje koje je usmjereni na evaluaciju i samoevaluaciju studiranja studenata sestrinstva. Cilj rada bio je istražiti iskustvo i doživljaj studiranja na studiju sestrinstva kroz procjenu osobne uključenosti studenta u proces nastave, pripreme za ispit te procjenu dobivenih znanja tijekom studiranja iz teorije i prakse. Osim toga, cilj je bio istražiti procjene studenata o utjecaju studiranja na studiju sestrinstva na unaprjeđenje osobina koje su važne za profesionalni rad. Istraživanje je provedeno na uzorku od 193 studenata studija sestrinstva u Zagrebu, Osijeku, Rijeci, Novoj Gradiški, Varaždinu, Bjelovaru i Čakovcu. Za potrebe istraživanja konstruiran je strukturirani upitnik koji je izrađen na principu petostupanske Likertove ljestvice. Istraživanjem su dobiveni sljedeći rezultati: u procjeni odluke o izboru studija 80 % studenata navodi da se u potpunosti ili u dobroj mjeri slaže s tvrdnjom da im je studij sestrinstva bio prioritetni izbor. Cjelokupnim iskustvom studiranja nije zadovoljno 38,2 % ispitanika, a zadovoljno je 37,5 %, dok je osrednju ocjenu iskustvu studiranja dalo 33,8 % ispitanika. Otrprilike polovica ispitanika (47,4 %) smatra da su tijekom studija stekli mnogo praktičnih vještina koje mogu primijeniti nakon završetka školovanja. Više od polovice ispitanika (54,4 %) navodi da su tijekom vježbi postavljali pitanja mentoru te nastojali vidjeti i uvježbati što više intervencija, dok je 16,3 % ispitanika bilo vrlo malo ili nimalo uključeno u vježbovnu nastavu, a 29,3 % osrednje. Rezultati istraživanja pokazuju da su studenti upisali studij sestrinstva visoko motivirani, no da znatan dio studenata nije zadovoljan cjelokupnim iskustvom studiranja, količinom stečenoga teorijskog znanja i praktičnih vještina. Rezultati istraživanja upućuju na potrebu detaljnije evaluacije produkcije sadržaja i interpretacije nastavnog gradiva, u cilju poboljšanja kvalitete nastave.

Ključne riječi: iskustvo studiranja, uključenost studenata, zadovoljstvo studenata, studenti sestrinstva

Autori: ¹Marina Horvat, ²Ozren Naglić, ³Mateja Znika, ¹Anja Karić, ¹Lukrecija Jakuš

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

²KB Merkur

³Veleučilište Lavoslav Ružička u Vukovaru

Naslov rada:

Samoprocjena kliničkih kompetencija fizioterapeuta

Sažetak:

Kompetencije fizioterapeuta snažan su alat za procjenu stručnosti preddiplomskih i diplomskih studija fizioterapije. Te kompetencije mogu odražavati jake strane studenata fizioterapije te mogu istaknuti slabe kompetencije fizioterapeuta koje mogu koristiti za poboljšanje edukacije fizioterapeuta. Zdravstveno veleučilište Zagreb, Katedra za fizioterapiju, jedan je među najjačim programima za edukaciju fizioterapeuta u Hrvatskoj. Brojne studije ukazuju na važnost vrednovanja obrazovanja fizioterapeuta.

Cilj: identificirati razinu kompetencija fizioterapeuta među studentima diplomskog studija.

Metoda/analiza: Istraživanje je provedeno tijekom veljače 2016. Uključivalo je 29 izvanrednih studenata Zdravstvenog veleučilišta Zagreb. Ispitanici su bili studenti specijalističkoga diplomskog stručnog studija fizioterapije: sedam studenata (24,1 %) i 22 studentice (75,9%), u dobi od 22 do 47 godina. Upitnik je bio sastavljan od 17 dijelova i sadržavao je 128 pitanja. Odgovori su bodovani na ljestvici od 0 do 4, gdje je 0 označavala „Nikada nisam provodio postupak i ne znam kako ga izvesti”, a 4 je predstavljalo „Vrlo vješt u provođenju, sposoban naučiti, podučavati i nadzirati postupak”.

Rezultati: Gotovo svi studenti pokazali su visoku razinu osnovnih fizioterapeutskih kompetencija. U području navedenih specifičnih fizioterapijskih kompetencija studentice su pokazale niže rezultate. Postoji jaka pozitivna korelacija između kompetencija izvođenja fizioterapijske procjene i fizioterapijske intervencije.

Rasprava i zaključak: Istraživanje upućuje na to da se studenti specijalističkoga diplomskog studija smatraju višima u fizioterapijskim kompetencijama nego studentice. Rezultati pokazuju snažnu pozitivnu korelaciju između percepcije kompetencija u području procjene i području fizioterapijske intervencije. Na istraženom uzorku rezultati ukazuju na visoku razinu percipiranih kliničkih kompetencija, s najnižim rezultatom na primjeni fizioterapijskih koncepta u specifičnom kliničkom području.

Ključne riječi: specijalistički studij, kompetencije, edukacija

Autorica: Iva Lončarić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Klinički zavod za rehabilitaciju i ortopedska pomagala Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, KBC Zagreb

Naslov rada:

Sigurnost bolesnika – standard u obrazovanju za kvalitetu u zdravstvu

Sažetak:

Kvaliteta zdravstvene skrbi i bolesnikova sigurnost dio su profesionalne etike zdravstvenih djelatnika. Zdravstvena skrb odvija se prema biopsihosocijalnom modelu u kojem bolesnikova sigurnost i bolesnik u središtu predstavljaju područje prioritetnog interesa za sustav, gledajući ne samo s medicinskog već i sa socioekonomskog aspekta. Sigurnost bolesnika višedimenzionalan je standard u kvaliteti zdravstvene zaštite. Podložna promjenama u svojoj višedimenzionalnosti, bolesnikova sigurnost područje je koje zahtijeva razumijevanje, praćenje i razvoj. Standardi kvalitete zdravstvene zaštite jasno su određeni u definiciji te načinu primjene, no kultura unutar zdravstvenih organizacija nije u potpunosti razvijena, što utječe i na bolesnikovu sigurnost kao najpouzdaniju mjeru kvalitete zdravstvenog sustava. Za uspostavu bolesnikove sigurnosti nije nužna finansijska potpora, već prije svega predanost zdravstvenog djelatnika procesu skrbi, kao individue s potrebnim znanjem i vještinama iz područja sigurnosti bolesnika. Formalna naobrazba zdravstvenih profesija važna je za uspostavu i održivost kulture bolesnikove sigurnosti, a razina uspješnosti i/ili učinkovitosti odražava se u kvaliteti zdravstvene skrbi. Uz kontinuirano unaprjeđenje kvalitete inherentno je obrazovanje usklađeno s potrebama u zdravstvenom sustavu. Analizom dosadašnjeg stanja nužno je pronaći nedostatke i ukloniti ih promjenama, vodeći se mjerama unaprjeđenja zasnovanima na temeljima dobre prakse i zakonskim odredbama nadležnih tijela za kvalitetu u sustavu zdravstva te sustavu obrazovanja. Promjene unutar strukture i procesa obrazovanja nužne su za postizanje kvalitete zdravstvene skrbi i predstavljaju prosperitet za obrazovne i zdravstvene ustanove.

Ključne riječi: kvaliteta u zdravstvu, bolesnikova sigurnost, obrazovanje

Autorice: ¹Sanda Marjanović, ¹Martina Klanjčić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Strani jezik struke – povezivanje teorije i prakse za uspješnu i kvalitetnu nastavu

Sažetak:

Siguran temelj za dobru i uspješnu nastavu znači na najbolji mogući način povezati teoriju i praksu. Nastava stranog jezika struke na visokim učilištima podrazumijeva model nastave u kojoj se kombinira učenje stranog jezika i istovremeno učenje stručnog gradiva. To znači da je potrebno iznijeti nastavno gradivo koristeći se metodološkim pristupima svojstvenima nastavi stranih jezika kojima se optimizira usvajanje iznesenog gradiva od strane studenata i istovremeno ih se priprema za rad u budućoj profesiji. EU je učenje stranih jezika definirala kao jednu od ključnih kompetencija koje su opisane kao kombinacija znanja, vještina i stavova potrebnih za osobno ispunjenje i razvoj, aktivno građanstvo, socijalnu uključenost i zapošljavanje. Znanje stranog jezika, a time i znanje stranog jezika struke, jedan je od važnih uvjeta na tržištu rada te je potrebno težiti sve većoj motivaciji po pitanju učenja općeg stranog jezika, kao i učenja stranog jezika struke na visokim učilištima i na taj način poticati aktivno sudjelovanje studenata u nastavi. U ovom se radu govori o nastavi stranog jezika struke na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu gdje se obrazuje šest profila zdravstvenih radnika. Uloga predavača koji upravlja nastavnim procesom, koji je istovremeno prenositelj znanja struke i stranog jezika struke, jest da se temeljito posveti odabiru metoda, nastavnih materijala i tematskih cjelina u nastavnom procesu, pritom vodeći računa o jezičnim potrebama studenata, studijskog programa i buduće profesije studenata. Upravo se time pridonosi kvaliteti nastave i motiviranosti studenata koje se istovremeno osposobljava za cjeloživotno učenje i priprema za tržište rada.

Ključne riječi: strani jezik struke, metodologija, motivacija studenata

Autori: ¹Zrinka Pukljak Iričanin, ¹Zoran Marijan

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Stavovi studenata fizioterapije i sestrinstva prema osobama s kroničnom križoboljom

Sažetak:

Učestalost kronične križobolje u suvremenom svijetu stalno raste. Ona smanjuje kvalitetu života, često dovodi do trajne onesposobljenosti, a liječenje je skupo. Glavni je cilj liječenja smanjenje boli, obnavljanje i održavanje funkcije kroz vježbanje, čak i u slučaju boli. No pacijenti s kroničnom križoboljom često se boje pokreta, a zdravstveni djelatnici često imaju različite stavove o mogućnostima pacijenata s križoboljom. Na temelju tih stavova zdravstveni djelatnici educiraju pacijente i tako znatno djeluju na pacijentovu percepciju bolesti i razinu aktivnosti. Cilj je istraživanja ispitati stavove studenata fizioterapije i sestrinstva prema pacijentima s kroničnom križoboljom te provjeriti povezanost godine studija i osobnog iskustva s križoboljom na stavove prema osobama s križoboljom. Ukupno 315 studenata prve i treće godine fizioterapije i sestrinstva ispunilo je upitnik HC-PAIRS (Health Care Providers Pain and Impairment Relationship Scale). Viši rezultat predstavlja snažnije vjerovanje da kroničnu križobolju karakterizira fizička onesposobljenost. Studenti sestrinstva imaju znatno više rezultate od studenta fizioterapije. Odgovori studenta fizioterapije i sestrinstva statistički su značajno različiti na sedam od ukupno 15 tvrdnji upitnika. Nema znatnih razlika u stavovima prema osobama s kroničnom križoboljom između studenata prve i treće godine. Iskustvo križobolje ima 85,1 % (N = 268) ispitanih. Nije utvrđena razlika u stavovima prema osobama s križoboljom između njih i onih koji nemaju to iskustvo. Čini se da unutar različitih struka stavovi o mogućnostima i karakteristikama funkcioniranja pacijenata s kroničnom križoboljom znatno razlikuju. To se može negativno odraziti na usklađenost uputa koje pacijenti dobivaju i uspješnost liječenja. Ove bi procese trebalo dodatno istražiti te zaključke primijeniti pri planiranju obrazovnih sadržaja svih zdravstvenih djelatnika.

Ključne riječi: kronična križobolja, stavovi zdravstvenih djelatnika

Autori: Mira Hercigonja-Szekeres, Mario Somek

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Sustavi potpore odlučivanju: klasteriranje u funkciji optimiziranja studentskih grupa

Sažetak:

Na Zdravstvenom veleučilištu u organizaciji Katedre za informatiku u zdravstvu studenti pohađaju vježbovnu nastavu iz informatičkih kolegija u odgovarajućem broju nastavnih sati. Studentske grupe formiraju se prema abecednom redu prezimena studenata te postojećim nastavnim i prostornim resursima. Opažanjima u proteklim godinama primijećeno je da grupe čine studenti s neujednačenim predznanjem i sposobnostima usvajanja gradiva, što za posljedicu ima otežano provođenje nastave, kao i nemogućnost dodatnog rada sa studentima. Unaprjeđenje nastavnog procesa i otklanjanje nedostataka potaknuli su na primjenu postupka dubinske analize podataka u svrhu potpore odlučivanju pri razvrstavanju studenata i formiranju vježbovnih grupa prema obilježjima studenata prije početka studija. Provedenom anketom u akademskoj godini 2014./2015. s redovnim studentima prve godine studija sanitarnog inženjerstva (SAN) i sestrinstva (SE) dobiveni su odgovori pogodni za izabrani postupak analize u skladu sa zadanim ciljem. Obrađeni su odgovori na pitanja koja se odnose na opći uspjeh u srednjoj školi, zatim uspjeh iz predmeta Informatika te način stjecanja znanja rada na računalu. Podaci su za potrebe analize odgovarajuće pripremljeni te je uz upotrebu nekomercijalne programske podrške i primjenu partitivnog algoritma „K-srednje vrijednosti“ proveden postupak klasteriranja zasebno za svaki smjer studija. Kod studija SAN ukupno je 62 studenta koji su raspodijeljeni u tri klastera: prvi od 30, drugi od 23 i treći od devet studenata. Kod studija SE ukupno je 83 studenta koji su raspodijeljeni u tri klastera: prvi od 66, drugi od 10 i treći od sedam studenata. Izračunom centroida za svaki klaster dostupna su obilježja pojedine grupe, prema čemu kod oba studija postoje grupe studenata s odličnim i vrlo dobrim ocjenama koji su znanje rada na računalu stekli samostalnim radom. Dimenzioniranje raspodjele studenata primjenom odgovarajućeg postupka dubinske analize podataka i promatranih studentskih obilježja omogućuje formiranje studentskih grupa s pripadajućim obilježjima i stvara preduvjete za kvalitetnije održavanje vježbovne nastave uz prilagodbu postojećih nastavnih resursa.

Ključne riječi: dubinska analiza podataka, klasteriranje, raspodjela, obilježja

MEĐUODNOS OBRAZOVANJA I NAJBOLJE PRAKSE

Autorice: Romana Toljan, Martina Martinić, Nikolina Peharec, Ivana Vodopić, Vesna Matuš, Marija Rinčić, Sandra Jagnjić, Zrinka Kruhonja Galić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu

Naslov rada:

Telefonske konzultacije Odjela za eritrocitnu dijagnostiku

Sažetak:

Uvod: Kvalitetna komunikacija preduvjet je za kvalitetan rad svih profesija, od kojih je zdravstvo specifično po tome što je u centru zbivanja čovjekovo zdravlje. U Odjelu za eritrocitnu dijagnostiku (OED) Hrvatskog zavoda za transfuzijsku medicinu (HZTM) znatan dio komunikacije s korisnicima odvija se putem telefonske komunikacije.

Cilj: Cilj istraživanja bio je analizirati razloge telefonskih konzultacija OED-a te otkriti prilike za poboljšanje vlastitog rada i postoji li potreba za dodatnom izobrazbom kolega iz suradnih ustanova.

Materijali i metode: Retrogradno smo analizirali zapise telefonskih konzultacija i specifičnih narudžbi od 24. veljače 2014. do 14. siječnja 2017. Podatci su razdvojeni prema tipu korisnika (pacijenti, stručno osoblje transfuzijskih odnosno netransfuzijskih odjela) i prema sadržaju konzultacije.

Rezultati: Od 1847 zapisa telefonskih konzultacija 918 konzultacija bilo je s osobljem netransfuzijskih odjela, 785 s osobljem iz transfuzijskih jedinica i 144 sa stankama osobno. Prema sadržaju najčešće su bile konzultacije zbog stručnih (741) i administrativnih (662) pitanja. Kod osoblja netransfuzijskih odjela najčešći su bili nepotpuno ili pogrešno ispunjeni zahtjevi za laboratorijsko ispitivanje te neadekvatno obilježeni uzorci i nepotpuna anamneza. Osoblje transfuzijskih jedinica češće je tražilo tipirane eritrocitne pripravke, pomoći u stručnoj interpretaciji nalaza i kliničkim indikacijama za određene krvne pripravke. Stranke su zvale same najčešće zbog stručne interpretacije nalaza.

Zaključak: Nakon provedene analize uočili smo prilike za poboljšanje. Djelatnike suradnih ustanova ponovno smo zamolili da slijede naputak za ispunjavanje uputnica i uzimanje uzoraka krvi.

Ključne riječi: komunikacija, obrazovanje, predanalitička faza, konzultacija

MEĐUODNOS OBRAZOVANJA I NAJBOLJE PRAKSE

Autorica: Vanja Ramljak, Mirjana Križan

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: KBC Sestre milosrdnice, Klinika za neurokirurgiju

Naslov rada:

Teorija i praktični rad – vještina povezivanja

Sažetak:

Dobra komunikacija teorije i prakse daje dobru pripremu za rad svake medicinske sestre / medicinskog tehničara. Uz sve promjene i napredovanje u zdravstvenom sustavu nameće nam se kontinuirana edukacija te primjena naučenoga u praktičnom radu. Učenje je proces koji ne podrazumijeva samo sjedenje u dvoranama obrazovnih institucija. Sve medicinske sestre i medicinski tehničari trebali bi znati svoja stečena znanja prilikom obrazovanja primijeniti u praksi i nadasve ih prenijeti drugim djelatnicima na svojim radnim mjestima. Smatra se da je isključiva usmjerenost na znanje nedovoljna za potrebnu prilagodbu na složene uvjete obrazovanja i prakse. U svojem radu često nailazimo na situacije gdje se ne može primijeniti samo naučeno tijekom školovanja, već su nam potrebne i dodatne vještine kao što su kreativnost, brzina, spretnost itd. Stoga je potrebno već tijekom fakultetskog obrazovanja pripremiti studente na izazove s kojima će se suočiti nakon završenog studija. U radu se teoretski razmatra međuodnos obrazovanja i prakse, a posebna se pozornost posvećuje odgovornostima medicinske sestre / medicinskog tehničara. Naglašava se povezanost obrazovanja i prakse te važnost navedenoga radi što kvalitetnijeg provođenja zdravstvene skrbi za pacijenta. Također, trebali bi biti kompetentni za evaluaciju vlastitog rada i rada drugih te biti spremni na cjeloživotno učenje i stalno usavršavanje u svojoj struci. Istraživanje predstavlja vezu između teorije i prakse. Međusobno povezivanje teorije, prakse i istraživanja osnova je razvoja zdravstvene njegе kao profesije, koja se temelji na razvoju prakse.

Ključne riječi: povezanost, obrazovanje, praksa, medicinska sestra / medicinski tehničar

Autori: ¹Maja Marija Želimorski, ²Marija Maras, ¹Darko Milaščević

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

²Specijalna bolnica za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama, Goljak

Naslov rada:

Tranzicija teorijskih znanja u praksi kroz prikaz slučaja – studentsko iskustvo

Sažetak:

Cerebralna paraliza (CP) najčešći je uzrok težih neuromotoričkih odstupanja u djece, a predstavlja klinički entitet koji označava skupinu neprogresivnih, no često promjenjivih motoričkih poremećaja uzrokovanih razvojnim poremećajem ili oštećenjem mozga u ranom stadiju razvoja djeteta. Prema Europskoj mreži registra djece s cerebralnom paralizom (SCPE – Surveillance of cerebral palsy in Europe), temeljna klasifikacija cerebralne paralize sastoji se od temeljnih neuroloških simptoma, pa tako postoji spastični, diskinetički i ataksični oblik. Cilj ovog rada bio je prikazati važnost fizioterapije kod djece s cerebralnom paralizom, s pojačanim fokusom na bilateralni spastični tip cerebralne paralize. U fizioterapijskoj procjeni, uz uobičajene metode, primjenjuju se mnogi specifični testovi i mjerena. Na temelju procjene planira se daljnji tijek terapije individualno za svakog pojedinca, a neke su od najčešćih metoda intervencije: neurorazvojna terapija prema Bobathu i Vojtin princip. U svrhu izrade rada pretraženi su izvori baza podataka, zbog uvida u učinkovitost fizioterapije kod navedene teme. U radu je također prikazan tijek fizioterapijske procjene i intervencije kod djeteta sa spastičnim bilateralnim tipom cerebralne paralize. Prikazan je slučaj djeteta s navedenom dijagnozom u dobi od 5 godina. Fizioterapijski postupci provođeni su u razdoblju od dva tjedna u Specijalnoj bolnici za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama, Goljak. Objektivni dio fizioterapijske procjene najviše se temelji na testu GMFM-66. Na temelju dobivenih rezultata proveden je plan i tijek terapije djeteta u trajanju od dva tjedna.

Ključne riječi: fizioterapija, cerebralna paraliza, spastični bilateralni tip, prikaz slučaja

Autorice: ¹Dubravka Šimunović, ¹Vjeročka Đopar

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Učenje temeljeno na problemu – imperativ obrazovanja i najbolje prakse

Sažetak:

U Republici Hrvatskoj od akademske godine 2005./2006. primjenjuje se bolonjski proces kojem su prethodile promjene u tradicionalnim edukacijskim programima u cilju stvaranja „Europe znanja“ i integracije programa visoke edukacije u Europi. Deklaracije koje leže u pozadini bolonjskog procesa uključuju standarde i nastojanja usmjerena prema cjeloživotno učenju. Na cjeloživotno je učenje dosad gledano s aspekta profesionalnog usavršavanja, međutim porast profesionalnog znanja i kompleksnost zdravstvene skrbi svakodnevno potvrđuje nužnost promoviranja i uvođenja cjeloživotnog učenja u obrazovni proces, što uvelike osigurava efikasnost zdravstvene skrbi. Fraser i Greenhalgh (2001.) u svojim radovima značenje kompetencije sagledavaju kroz razinu teorijskih i praktičnih znanja, sposobnosti i stavova. Izazovi vremena s kojima se svakodnevno susreću edukatori Zdravstvenog veleučilišta usmjereni su na pronalaženje edukativnog modela kojim bi se teorijski sadržaji transparentno prenijeli u kliničko okružje. Metode edukacije i učenja orientirane prema procesu, kao što je, primjerice, paradigma „učenja temeljenog na problemu“ u današnjoj dinamičnoj kliničkoj praksi predstavljaju jedan od imperativa podučavanja. Stoga se postavlja pitanje koliko su postojeći nastavni programi kvalitetni u smislu edukacije studenata zdravstvenog usmjerjenja i postizanja njihove maksimalne radne učinkovitosti. Postoji li potreba njihove modifikacije i usavršavanja? Edukacija nastavnog osoblja o provedbi „učenja temeljenog na problemu“ samo je jedan od pouzdanih pristupa kojim se obrazovanje može povezati s primjerima najbolje prakse.

Ključne riječi: učenje, učenje temeljeno na problemu, praksa

Autori: Dalibor Perković, Ivana Crnković, Janko Babić, Danijela Dobrić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Važnost poznavanja fizikalnih zakonitosti u kreiranju fizioterapijskog procesa

Sažetak:

Fizika je jedna od ključnih prirodnih znanosti u fizioterapijskoj praksi. Cilj ovoga istraživanja bio je ispitati poznavanje i primjenu fizikalnih zakonitosti u fizioterapijskom procesu kod studenata preddiplomskog studija fizioterapije. U istraživanju je sudjelovalo 92 studenta druge i treće godine koji su položili predmet Fizika na prvoj godini studija. Za potrebe ovog istraživanja konstruiran je test čiji su zadaci tematski povezani s primjenom fizikalnih zakonitosti u kreiranju fizioterapijskog procesa. Prema rezultatima najviše studenata ima vrlo dobar ili izvrstan uspjeh postignut na predmetu Fizika. Percipiranu razinu znanja o utjecaju fizikalnih zakonitosti u svrhu objektivizacije i poboljšanja kvalitete fizioterapijskog procesa studenti ocjenjuju ocjenom dobar. Na ukupnom uzorku dvije trećine studenta smatra da je poznavanje fizikalnih zakonitosti važno ili vrlo važno u kreiranju fizioterapijskog procesa. Ukupno 60 % studenata točno je odgovorilo na dva ili tri od pet pitanja na testu. Iz rezultata je vidljivo da u broju točnih odgovora postoji statistički značajna razlika s obzirom na godinu studija, pri čemu su studenti druge godine studija fizioterapije dali više točnih odgovora u odnosu na studente treće godine. Rezultati istraživanja ukazuju da ne postoji statistički značajna povezanost točnih odgovara studenata s njihovom završnom ocjenom, samoprocjenom znanja iz područja fizike te dostupnošću stručne i znanstvene literature. Rezultati ovog istraživanja omogućuju izradu smjernica povezanih s oblikovanjem strategija za unaprjeđenje kvalitete nastavnog plana i programa predmeta Fizika na studiju fizioterapije u cilju primjene fizikalnih zakonitosti u fizioterapijskom procesu.

Ključne riječi: fizikalne zakonitosti, fizioterapijski proces, fizika

MEĐUODNOS OBRAZOVANJA I NAJBOLJE PRAKSE

Autorice: ¹Cecilia Rotim, ¹Željka Benceković, ¹Biserka Režek

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹KBC Sestre milosrdnice

Naslov rada:

Važnost trajne edukacije medicinskih sestara i tehničara

Sažetak:

Pojedine osobe smatraju da nakon završetka srednje medicinske škole ili visoke škole više nikada neće morati učiti ili obučavati se za rad. Granice potrebnog znanja u svakodnevnom radu medicinskih sestara/tehničara podižu se te zahtijevaju provođenje pojedinih intervencija i postupaka u skladu s društvenim prilikama i novitetima u znanosti i tehnologiji. Već se dugo u sestrinskoj profesiji spominje termin trajna edukacija. Jedna od definicija trajne edukacije navodi da su to aktivnost kojima je cilj unaprjeđivanje znanja, vještina i sposobnosti unutar osobne, građanske i profesionalne perspektive. Trebala bi se vršiti u specijaliziranim ustanovama, dok bi glavni moderatori i voditelji trebali biti visokoobrazovani djelatnici iz područja sestrinstva i srodnih profesija. Sestrinska profesija trenutačno je na uzlaznoj putanji u kojoj je svijest o cjeloživotnoj edukaciјi dosegnula svoj vrhunac. Svaka zdravstvena ustanova u području sestrinske profesije, u skladu sa svojim prilikama i mogućnostima, traži najbolji mogući način za trajno usavršavanje medicinskih sestara/tehničara. Osoba koja koordinira i planira trajnu edukaciju medicinskih sestara i tehničara ima glavnu zadaću da tijekom godine izrađuje plan trajne edukacije medicinskih sestara/tehničara te vodi evidenciju sudionika edukacije. Planovi trajne edukacije medicinskih sestara/tehničara mora biti u skladu s društvenim prilikama i novitetima u znanosti i tehnologiji. Tijekom planiranja trajne edukacije poželjno je da se surađuje sa srednjoškolskim i visokoškolskim ustanovama za obrazovanje medicinskih sestara/tehničara te „osluškuju“ potrebe i prioriteti u edukaciji medicinskih sestara/tehničara kako bi se poboljšala njihova znanja, vještine i sposobnosti unutar procesa zdravstvene njegе. Glavni je cilj poboljšavanje kvalitete zdravstvene skrbi unutar ustanove i unaprjeđenje sestrinske profesije u rangu najboljih na razini Republike Hrvatske. Primjer dobre prakse trajne edukacije medicinskih sestra i tehničara nalazimo u jednom od vodećih kliničkih bolničkih centara u Republici Hrvatskoj.

Ključne riječi: trajno usavršavanje, medicinska sestra / medicinski tehničar, zdravstvene ustanove

Autorica: Biljana Kurtović

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: KBC Sestre milosrdnice

Naslov rada:

Zašto je važno znati čitati i napisati znanstveni rad

Sažetak:

U hrvatskoj su zdravstvenoj zajednici posljednjih godina uznapredovali promicanje i primjena metode prakse utemeljene na znanstvenim dokazima. U takvom eksponencijalnom rastu i razvoju znanja u sustavu zdravstva nalaže se potreba za utvrđivanjem i širenjem spoznaje kako kvalitetno napisati znanstveno utemeljen rad te kako upotrijebiti znanstveno znanje u svakodnevnoj praksi. Medicinske sestre pri tome moraju naučiti identificirati najbolje dostupne dokaze te uz primjenu vlastitih znanja, stručnosti i vještina, uzimajući pri tom u obzir potrebe i sklonosti korisnika usluga zdravstvene zaštite, primjenjivati ih i kritički ih prosuđivati. U svakodnevnom radu susrećemo se sa sestrinstvom utemeljenim na iskustvu i sestrinstvu utemeljenom na dokazima. Sestrinstvo utemeljeno na dokazima postupak je kojim sestre donose kliničke odluke na temelju: najboljega dostupnog znanstvenog dokaza, svojega kliničkoga iskustva i preferencija bolesnika u okvirima raspoloživih mogućnosti. Potrebne vještine za upotrebu i pisanje znanstvenih radova u sestrinstvu uključuju: poznavanje informacijskih tijekova, oblikovanje strategije traženja informacija, lociranje izvora informacija, selekciju nađenih informacija, analizu i interpretaciju informacija, procjenu njihove primjenjivosti i njihovo postavljanje u okvire drugih informacija potrebnih za rješavanje problema. Studija koju su proveli Pravikoff i Tanner 2005. godine pokazuje da većina medicinskih sestara pruža njegu na temelju onoga što su naučile u školi za medicinske sestre i rijetko se koriste člancima iz stručnih časopisa, izvešćima istraživanja ili literaturom iz bolničkih knjižnica kao referencijama za svoj rad. Presudna je činjenica da stvaranje novog znanja nije samo sebi svrha, ono dobiva pravu vrijednost tek ako se primjenjuje. Dostupnost informacija i razvoj znanosti doveli su do znatnih poboljšanja u ishodima zdravstvene njege u cijelom svijetu.

Ključne riječi: znanstveni rad, istraživanje, sestrinstvo utemeljeno na dokazima

TEMA:

**OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM
PROMJENAMA**

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autorice: ¹Marija Brdarević, ¹Zrinka Pranjić Kozlek

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Filozofija i sestrinstvo – redukcionizam nasuprot holizmu

Sažetak:

Filozofske implikacije imaju odjek na sestrinsku praksu zbog tehnologije i klimavog sustava vrijednosti. Diktiraju raskorak između determinizma i slobodne volje, istine, ljepote i boljeg rangiranja nasuprot življenju apsolutnih vrednota. Što je savršenije obrazovanje to je veće gušenje potencijala i kreativnosti. Mehanizmi vrednovanja, procjenjivanja, mjerena, testiranja jačaju sustave i strukture. Ljudski je kapital mnogo više i nije samo onaj koji se može prodati na tržištu. Umjetnički i kreativni potencijal osobe oplemenjuje i ispunjava život, a posebno u situaciji ako je ranjiv, što je prisutno u radu s pacijentima. Tako nastaje filozofski konflikt između etičkog modela redukcionizma i holizma. Redukcionizam je teorija i proces gdje se složeni podatci ili fenomeni svode na jednostavnije elemente. Holizam je teorija gdje su deterministički faktori i fenomeni nedjeljive cjeline. Ako zastupamo ideju redukcionizma, sve trpamo u formu provjerenog sustava, gubimo fine sadržaje i širu sliku, što može biti presudno za individualni pristup pacijentima. Holistički je model teži za realizaciju, ali uzima u obzir individualne prioritete i fine nijanse svakog sadržaja i postupka. U zadnje vrijeme rasprava ide u smjeru da redukcionisti vode prema holističkom pristupu, iako oba modela imaju svoje prednosti, ali i nedostatke. U sestrinstvu je rješenje paradoksa jasnije, holistički pristup vodi, nema crno-bijele situacije, već sam individualni pristup i veća tolerancija autonomije pacijenta fokusira na različite aspekte svakog problema u zdravstvenoj njezi.

Što to znači sestrinstvu kao profesiji? Kao nedostatak, redukcionistički gledano velika količina činjenica gradi planinu podataka, rezultira učenim doktoratima, a zapravo gledajući u budućnost stvara umišljenost koja se sama okreće protiv njih samih i udaljuje od pacijenta kojeg revno uvjera u svoju svemoć. Jednako je opasna druga krajnost holizma koja zbog nepotizma skriva neznanje, pojedine pogreške vidi kao nevažne detalje, uzdiže osobna ispunjenja u karijeri, a žmiri u objektivnom zapažanju. Opravданost je ove rasprave u željenom boljitu budućnosti razvoja struke. Sutrašnji kontrolni ispiti u obrazovanju medicinskih sestara ne mogu se samo zadovoljiti vlastitim rezultatima već i potrebama u praksi. Pozitivno gledano, redukcionisti se više bave odrazom materijalnog svijeta, što je prevladavajući društveni stav, a etički izazovi holizma vode prema volji i osjećajima (ugoda i neugoda). Sve u svijetu, posebno čovjek, odnosi se na cjelovitost i svrhu. Metodološki odnos redukcionizma i holizma više podliježe srcu koje je nadređeno umu, osjeća njegove granice, a smiruje se tamo gdje je istina, što je i cilj ove teme.

Ključne riječi: obrazovanje, vrednovanje, kreativnost, redukcionizam i holizam

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autori: ¹Boris Ilić, ¹Irena Kovačević, ¹Biserka Sedić, ²Adriano Friganović, ¹Ivana Crnković

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

²KBC Zagreb

Naslov rada:

Implementacija ERR okvira poučavanja u vježbovnu nastavu studija sestrinstva

Sažetak:

Uvod: Aktivno učenje i kritičko razmišljanje u visokoškolskoj nastavi (ALCT) napredni je koncept osvremenjivanja visokoškolske nastave, zasnovan na pripremi i organizaciji nastavnih cjelina prema ERR okviru, koji obuhvaća tri faze u obradi nastavne cjeline: evokaciju, razumijevanje i refleksiju. Uporabom interaktivnih, dinamičnih i pomno planiranih procesa povećava se interes studenata za materiju, samostalno istraživanje, kritičko razmišljanje te suradničko učenje.

Cilj: Cilj je ovog rada prikazati iskustva nastavnika pri pripremi i izvedbi nastave s pomoću ERR okvira te utvrditi dojmove studenata nakon vježbovne nastave u trajanju od sedam sati, u cijelosti organizirane prema navedenom konceptu.

Materijali i metode: Evaluacijski obrasci 52 studenata druge godine redovnog dodiplomskog studija sestrinstva, prikupljeni tijekom svibnja 2015. godine, analizirani su za potrebe ovog rada. Obrasci su anonimno popunjeni i predani po dovršetku nastave, a sadržavali su pitanja povezana s ukupnom ocjenom vježbi i samoprocjenom količine novonaučenog gradiva na skali od 1 do 5 te dvije rubrike za slobodan unos teksta s pitanjima što im se svidjelo, a što ne.

Rezultati: Većina studenata navodi kako su vježbe bile dinamične ($n = 20$), dobro organizirane ($n = 19$), u opuštenoj atmosferi bez stresa ($n = 18$), što je, prepostavljamo, rezultat veće interakcije ($n = 12$) i timskog rada ($n = 12$), kao i da je vrijeme prošlo brzo ($n = 15$). Kao prednost također navode češće i kraće stanke ($n = 14$), koje su bile planirano raspoređene tijekom nastave, u cilju doprinosa obnovi koncentracije između pojedinih nastavnih cjelina, dok je u šest navrata zabilježen negativan stav prema stankama iz razloga ranijeg dovršetka vježbi.

Zaključak: Usprkos relativno dugom vremenu potrebnom za pripremu materijala i prilagodbu nastavnih cjelina u ERR okvir, izvedba nastave u konačnici znatno je lakša s obzirom na manju količinu direktnih klasičnih predavanja, a veću količinu individualnog i timskog rada. Studenti iskazuju zadovoljstvo navedenim pristupom te izjavljuju kako su vježbe dinamičnije, zanimljivije i interaktivnije.

Ključne riječi: ERR okvir, vježbovna nastava, studij sestrinstva

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autorica: Andreja Bartolac

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Informiranost i stavovi studenata zdravstvenih studija o deficitu pažnje / hiperaktivnom poremećaju (ADHD)

Sažetak:

Iako točna prevalencija sindroma ADHD u Hrvatskoj još nije službeno utvrđena, podatci iz svjetske literature govore o rasponu od 3 do 7 % školske djece koja bi mogla imati simptome ADHD-a. Ako bi se ovaj postotak hipotetski usporedio s populacijom školske djece u Hrvatskoj, postoji mogućnost da se u svakom razredu nalazi dijete s ADHD-om. Unatoč tome, o ovom se sindromu nedovoljno govori i u stručnoj i laičkoj javnosti, postoje brojne predrasude povezane s etiologijom i simptomatologijom te nisu zabilježeni podatci koliko su dobro zdravstveni radnici pripremljeni za prepoznavanje ovog sindroma, kao i za intervenciju unutar svojih profesionalnih kompetencija. Stoga je cilj ovog istraživanja dobiti uvid u informiranost i stavove studenata viših godina studija radne terapije, fizioterapije i sestrinstva na Zdravstvenom veleučilištu o ADHD-u.

Metodologija: Istraživanje je odobrilo Povjerenstvo Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu za ocjenu etičnosti istraživanja. Budući da ne postoji jedinstven upitnik koji bi obuhvatio sva pitanja od interesa istraživača, sudionici su ispunili pet upitnika tipa „papir-olovka“ (Sciutto i sur., 2000.; Kos i sur., 2004.; Diaz, 2011.; Gilmore, 2010.; Murray, 2009.) uz dodatna pitanja istraživača. U istraživanju je sudjelovalo 28 studenata radne terapije, 133 studenta fizioterapije i 116 studenata sestrinstva ($N_{uk} = 277$), od toga studentica $N = 222$, prosječne dobi od 28 godina. Rezultati su obrađeni deskriptivno te ukazuju na to da čak 80,5 % studenata smatra da ADHD nije stvaran poremećaj, 53,5 % smatra da ADHD nije povezan s neurološkim (mozgovnim) funkcijama, a 26,4 % se slaže da neka djeca razviju ADHD jer žele pažnju. Čak 71,1 % studenata smatra da se u medijima premalo govori o ADHD-a, a 67,2 % ih smatra da tijekom studija nisu bili dovoljno informirani o ADHD-u. Rezultati ovog istraživanja mogu se primijeniti u svrhu dobivanja uvida u razinu znanja studenata / budućih zdravstvenih radnika, odnosno u svrhu unaprjeđenja kvalitete nastave sa studentima na Veleučilištu.

Ključne riječi: upitnik, ADHD, zdravstveni studiji, stavovi, informiranost

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autorice: ¹Iva Marinović, ¹Jadranka Pavić

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Iskustva volontiranja studenata sestrinstva

Sažetak:

Cilj rada bio je istražiti stavove studenata sestrinstva o volontiranju, uključenost studenata u volontiranje te zadovoljstvo volontiranjem. Istraživanje je provedeno na uzorku od 154 studenata koji pohađaju studij sestrinstva u Zagrebu, Osijeku, Rijeci, Splitu, Novoj Gradiški, Pregradama, Zadru i Mostaru. Za istraživanje (uz dopuštenje) su upotrijebljeni dijelovi upitnika koji je konstruirala Udruga za razvoj građanskog društva SMART. Istraživanje je pokazalo sljedeće rezultate: 76 % studenata smatra da volonteri mogu pomoći u rješavanju problema lokalne zajednice; 79 % studenata slaže se da volontiranje može pomoći u rješavanju nekih osobnih problema, a čak 89 % smatra da je volontiranje dobar način za povođenje slobodnog vremena. Nadalje, 98 % studenata u potpunosti se ili uglavnom slaže da se kroz volonterski rad mogu upoznati neki zanimljivi ljudi te da su volonteri ljudi koji su obično zaneseni nekom idejom (62 %). Ipak, studenti sestrinstva smatraju da je volontiranju potrebno dati više pozornosti (84 %), da se volonterski rad ne cjeni dovoljno (78 %) te da se u školama ne pridaje dovoljno pažnje volontiranju pa djeca i mladi nemaju gdje naučiti o volontiranju (73 %). Među ispitanicima 86,5 % (135 studenata) ima iskustvo volontiranja. Od aktivnosti volontiranja studenti navode: sudjelovanje u aktivnostima neke udruge (28,1 %), dobrovoljni rad za stjecanje iskustva u nekoj djelatnosti (16,3 %), sudjelovanje u pripremi nekog događaja (13,3 %), pomoći u radu crkve (11,9 %), dobrovoljni rad za lokalnu zajednicu (9,6 %), dobrovoljni rad za školu ili vrtić (7,4 %) i ostalo (7,4 %). Rezultati istraživanja pokazuju visoku motiviranost studenata sestrinstva za aktivnosti volontiranja te da većina ispitanika smatra aktivnosti volontiranja važnim za svoj osobni razvoj, upoznavanje drugih ljudi i bolju mogućnost zapošljavanja. Ipak, studenti smatraju da se kroz proces školovanja ne pridaje dovoljno pažnje volontiranju te da se volonterski rad u Hrvatskoj nije dovoljno cijenjen.

Ključne riječi: volontiranje, volonterski rad, studenti sestrinstva

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autorica: Dragana Mamić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Centar za autizam

Naslov rada:

Izazov u pristupu i prilagodbama osobama s autizmom u zdravstvenim djelatnostima

Sažetak:

Poremećaj iz spektra autizma u svojoj je biti poremećaj uspostavljanja odnosa s drugima. Manifestira se u ranom djetinjstvu, traje cijeli život, u stalnom je porastu kako u svijetu tako i kod nas. Očituje se kroz komunikacijske i socijalizacijske teškoće koje se mogu znatno ublažiti pružanjem odgovarajuće podrške koja se temelji u spremnosti na multidisciplinarnu suradnju. Svi koji su na bilo koji način uključeni u njihov život moraju surađivati na svim razinama usluga koje pružaju. Djeca, mladi i odrasli s autizmom tijekom svojeg rasta, razvoja i odrastanja, kao i njihovi vršnjaci, postaju i pacijentima. Zbog svojih više slojnih teškoća češće su izloženi različitim čimbenicima koji utječu na razvoj bolesti i poboljševanje. Time predstavljaju jednu od ranjivijih skupina u društvu. Primjerice, često nisu u stanju izraziti osjećaj bolesti, a kada dođu u zdravstvene ustanove ponašaju se specifično (obilježeno nemirom, razdražljivošću, kao i agresivnošću, ljutnjom, otporom i sl.). Zdravstvene ustanove često nisu sposobljene (ni pripravne) za takve bolesnike. Javlja se problem (izazov) kako iznaći rješenja, kako obuhvatiti dijete pravovremenom zdravstvenom uslugom na koju ima pravo poput njegovih vršnjaka. Cilj je rada razmotriti alate kojima se mogu prevenirati, prepoznati i otklanjati zdravstvene teškoće osoba s autizmom. Rad je usmjeren na ulogu nekih čimbenika dobre suradnje između roditelja djece s autizmom, stručnjaka koji rade s njima i zdravstvenih djelatnika (obiteljski dom / edukacijsko-rehabilitacijska ustanova / zdravstvene ustanove). Dosadašnja iskustva ukazuju na potrebu povećanja kvalitete suradnje koja bi se mogla u mnogim aspektima unaprijediti i proširiti. To se može postići poučavanjem usmjeranim na podizanje razine znanja i osobito razumijevanja specifičnosti načina i stila funkcioniranja osoba s autizmom. Odgovornost je kako na roditeljima i stručnjacima koji rade s osobama s autizmom tako i na zdravstvenim djelatnicima da uz potrebnu podršku šire lokalne zajednice iznađu što bolja rješenja za unaprjeđenje zdravstvene skrbi za ove osobe.

Ključne riječi: osobe s autizmom, zdravstvene teškoće, suradnički odnosi

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autorice: Melita Rukavina, Zrinka Pukljak Iričanin

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Izgaranje kod studenata sestrinstva tijekom obrazovanja

Sažetak:

Sindrom izgaranja na poslu kumulativan je proces koji nastaje uslijed dugotrajne izloženosti stresu na radnom mjestu gdje zahtjevi posla nadilaze sposobnosti pojedinca da se s njima nosi. Javlja se češće u pomagačkim zanimanjima koja uključuju intenzivan rad s ljudima i njihovim poteškoćama. U posljednjih nekoliko godina sindrom izgaranja sve se češće ispituje i kod studenata, jer je prepoznato da su zahtjevi visokoobrazovnog sustava često slični zahtjevima na radnom mjestu. Sagorijevanje kod studenata odnosi se na osjećaj iscrpljenosti zbog zahtjeva studija, ciničnog stava prema studiju te percepcije vlastite nekompetentnosti kao studenta. S obzirom na to da su ranija istraživanja potvrdila da se u sestrinskoj profesiji opaža znatan broj sestara koje iskazuju neke simptome sindroma izgaranja, bilo nam je zanimljivo provjeriti postoje li tijekom obrazovanja studenti kod kojih je prisutno izgaranje. Cilj ovog istraživanja bio je ispitati izraženost sindroma izgaranja kod studenata sestrinstva Zdravstvenog veleučilišta. U istraživanju je sudjelovalo 170 studenata druge i treće godine studija sestrinstva. Upotrijebljen je upitnik *Maslach Burnout Inventory – Student Survey* (MBI-SS; Schaufeli i sur., 2002.). Prosječni rezultati pokazuju da većina studenata na sve tri poddjeljstvice postiže rezultate koji ukazuju na umjereni izgaranje. U visokom je riziku od izgaranja 18,8 % studenata. Studenti treće godine postižu znatno više rezultate na skali cinizma. S obzirom na to da je, osim stjecanja stručnih znanja i kompetencija, cilj obrazovanja i razvijanje pozitivnog stava prema profesiji, važno je već tijekom obrazovanja stvoriti uvjete koji će to omogućiti. Osjećaj iscrpljenosti, cinizma i nekompetentnosti tijekom studiranja mogu negativno utjecati na kasnije obavljanje sestrinskog posla te ih je važno na vrijeme prepoznati i na njih djelovati.

Ključne riječi: izgaranje, studenti, sestrinstvo

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autorica: Željka Kralj

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Krapinske toplice

Naslov rada:

Obrazovanje medicinskih sestara u skladu s društvenim promjenama

Sažetak:

Društvene su promjene neizbjegne. Zdravstvo u Hrvatskoj, ali i drugim zemljama svijeta, dramatično se mijenja ubrzanim tempom. Ove promjene diljem svijeta uključuju starenje stanovništva, povećanje prevalencije kroničnih bolesti, premalo zaposlenoga zdravstvenog osoblja, tehnološki napredak te pritiske za smanjenje troškova u zdravstvu. Sestrinstvo je postalo složenije na načine koji se nisu mogli niti zamisliti prije jedne generacije. Medicinske sestre svakodnevno se suočavaju sa sve širim spektrom odgovornosti i zadaća u pružanju zdravstvene njegi. Neke od vještina koje sestre moraju posjedovati uključuju vodstvo, upravljanje resursima, kritičko razmišljanje, sposobnost pružanja usluga u bolničkom i izvanbolničkom okruženju te promociju zdravlja.

Obrazovanje ima znatan utjecaj na znanje i kompetencije medicinskih sestara. Globalno društvo sve više prepoznaje kako obrazovanje čini razliku u načinu rada. Poboljšava profesionalni razvoj sestara, priprema sestru za širi opseg prakse te joj pruža bolje razumijevanje kulturnih, političkih, ekonomskih i socijalnih pitanja koja utječu na pacijente, a i na izvedbu same zdravstvene njegi.

U svibnju 2010. AACN, ANA, AONE i NLN daju zajedničku izjavu *Education Advancement of Registered Nurses* u kojoj se slažu da je visokoobrazovana radna snaga potrebna kako bi kvaliteta zdravstvene skrbi bila učinkovita, promišljena i sigurna te navode kako je bez obrazovanijega sestrinskog kadra zdravlje cijele nacije u opasnost. Obrazovanje osigurava bazu za razvijanje i usavršavanje, odnosno specijalizaciju medicinskih sestara.

Zaključak i implikacije: Došlo je do društvenih promjena. Zdravstvo se mijenja, a s njime i sestrinstvo. Povećana složenost i opseg potreba pacijenata zahtijeva sestru koja se može prilagoditi promjenama, posjeduje kritičko mišljenje i vještine za rješavanje problema, dobar temelj iz osnovnih znanosti, znanje psihologije, socijalnog ponašanja i rukovođenja te sposobnost analize podataka.

Visoko obrazovanje medicinskih sestara osnažuje ih u borbi s promjenama i potiče da budu vođe na tom putu.

Ključne riječi: društvene promjene, zdravstvo, obrazovanje medicinskih sestara

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autorica: Marija Kadović

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: KB Merkur

Naslov rada:

Održivost zdravstva kroz sustav kvalitete

Sažetak:

Uvod: Kvaliteta zdravstvene zaštite NAQAP-a (National Association of Quality Assurance Professionals) opisuje se kao razina izvrsnosti proizvedene i dokumentirane u procesu skrbi za bolesnika, na temelju najboljih dostupnih saznanja i ostvarivosti u sustavu. Zašto je potrebna kvaliteta u zdravstvenom sustavu? Nered u sustavu pridonosi stvaranju grešaka koje su se mogle izbjegići, neadekvatnoj usluzi, preiskorištenosti usluge, varijacijama u pružanju usluge, problemima u komunikaciji, nedostatku dokaza potrebnih za kvalitetnu skrb i nezadovoljstvu pacijenta. U konačnici sve navedeno dovodi do finansijskog gubitka. U reguliranom sustavu postoji kontrola kvalitete (QC), osiguranje kvalitete (QA) i stalno poboljšanje kvalitete (CQI), odnosno Total Quality Management (TQM). Takve aktivnosti donijet će sustavu finansijsku dobrobit. Edukacija zdravstvenog osoblja o finansijskoj vrijednosti kvaliteta u zdravstvenom sustavu tema je koja se mora uvrstiti u zdravstvene kurikulume svih profila.

Razrada: Uloga kvalitete zdravstvene zaštite u financiranju zdravstvenog sustava trebala bi biti nezaobilazna. Svaka dimenzija kvalitete u sustavu ima svoju vrijednost. Ako je ta činjenica jasna, dionici zdravstvenog sustava znat će što je potrebno činiti: ne činiti ništa, osigurati bolje obrazovanje i osposobljavanje, izrade protokola, uvođenje inspekcija, kazni, nešto promijeniti u organizaciji, poboljšati, nagraditi ili primijeniti sveobuhvatni pristup: osiguranje kvalitete u sustavu. Dimenzije su kvalitete vrijeme čekanja, efikasnost, efektivnost, sigurnost, iskustva bolesnika, osjetljivost uprava i sigurnost zaposlenika. Alati su za uspjeh u zdravstvenom sustavu indikatori kvalitete (QI) i ključni pokazatelji uspješnosti (KPI). Ključni pokazatelji uspješnosti mjere učinkovitost pružanja zdravstvenih usluga, organizacijski su pokazatelji upravljanja resursima zdravstvene ustanove, pokazuju usmjerenošć uprave ustanove ka utvrđenim ciljevima i omogućuju usporedbu ustanova u organizacijskim postavkama.

Ključne riječi: kontrola kvalitete, zdravstveni sustav, obrazovanje zdravstvenih radnika

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autorice: ¹Barbara Bačić, ¹Zrinka Kruhonja Galić, ¹Irena Jukić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu

Naslov rada:

Polaznici tečaja iz transfuzijske medicine u HZTM-u u periodu od 2008. do 2016. godine

Sažetak:

Uvod

Tečaj iz transfuzijske medicine traje četiri mjeseca i provodi se u Hrvatskom zavodu za transfuzijsku medicinu(HZTM). Polaznici su tečaja medicinske sestre i medicinski tehničari, laboratorijski tehničari, prvostupnici sestrinstva i prvostupnici medicinsko-laboratorijske dijagnostike iz HZTM-a i drugih transfuzijskih centara u Republici Hrvatskoj. Sastoji se od praktičnog i teoretskog dijela. Provjera znanja polaznika tečaja provodi se nakon završetka zadanog programa i svladavanja propisanih zadataka i vježbi, usmeno pred komisijom. Polaznik dobiva potvrđnicu o uspješno završenom tečaju.

Cilj rada: Analiza profila polaznika tečaja s obzirom na vrstu i stupanj temeljnog obrazovanja i praćenje trenda uspješnosti završetka tečaja.

Metode: Retrogradna analiza podataka iz zapisa koje vodi koordinator za izobrazbu za period od 2008. do 2016. godine, prema Planu i programu izobrazbe u transfuzijskoj djelatnosti.

Rezultati: Sudjelovali su kandidati iz 21 transfuzijskog centra iz RH. Ukupni broj polaznika u praćenom periodu iznosi 90 (16 muškaraca i 74 žene). Tri su polaznika su prekinula tečaj, od kojih je jedan nakon dvije godine uspješno nastavio i završio, a dva su polaznika nakon prekida odustala i nisu završila tečaj.

Prema temelnjom obrazovanju ukupno je bilo 14 medicinskih sestara, 38 laboratorijskih tehničara, 7 prvostupnika sestrinstva, 31 prvostupnika medicinsko-laboratorijske dijagnostike.

Od 38 laboratorijskih tehničara šest ih je ponovno pristupilo ispitu, od 14 medicinskih sestara dva su polaznika ponavljala ispit, od sedam prvostupnika sestrinstva nije bilo polaznika koji su ponavljali ispit, a od 31 prvostupnika medicinsko-laboratorijske dijagnostike tri su ponavljali ispit.

Zaključak: Praćenjem uspješnosti i analizom rezultata tijekom devet godina možemo zaključiti da je najveći broj polaznika tečaja srednje stručne spreme laboratorijskog smjera.

Broj polaznika tečaja medicinskog smjera kontinuirano je malen, s iznimkom 2010. i 2011. godine.

Na ispitivanom uzorku može se zaključiti da je veći postotak ponavljanih ispita kod djelatnika srednje stručne spreme u odnosu na prvostupnike.

Ključne riječi: tečaj, transfuzijska medicina, izobrazba, medicinske sestre, laboranti

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autori: ¹Saša Uljančić, ²Filip Knezović

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci

²Medicinska škola u Rijeci

Naslov rada:

Prošlost, sadašnjost i budućnost sestrinskog obrazovanja

Sažetak:

Početci školovanja medicinskih sestara sežu u 19. stoljeće kada do izražaja dolazi djelo „dame sa svjetiljkom“ Florence Nightingale, dok je zasigurno najprimjenjivniji model školovanja tek šezdesetih godina 20. stoljeća razradila Virginia Henderson. Školovanje na prostoru naše zemlje biva osnovano 1921. godine u sklopu osnivanja prve škole za medicinske sestre, a takva situacija ostaje do četrdesetih godina prošlog stoljeća, kada se pojavljuje ime Andrije Štampara. Njegovom zaslugom počinju s radom više škole za medicinske sestre, a nakon njegove smrti sve do sedamdesetih godina školovanje medicinskih sestara zatire se i sustavno marginalizira. Ukipanjem usmjerenog obrazovanja, osnivanjem jedinstvenih studija za više medicinske sestre i uvođenjem zdravstvene nege kao temeljnog predmeta i kolegija započinje procvat školovanja. Međutim, tek uvođenjem Bolonjske deklaracije, petogodišnjega srednjoškolskog programa te zajedničkog dijela kurikuluma za studije sestrinstva sestrinstvo dobiva priliku za razvoj profesije putem autentičnog sustava školovanja. Emancipacija sestrinske profesije i potrebe populacije za interdisciplinarnim znanjima primjenjivima na sestrinstvo iziskuje i pedagoška znanja medicinskih sestara. Stjecanje navedenih znanja proizlazi iz potreba zdravih i bolesnih pojedinaca ili zajednice za edukacijskom podrškom, zdravstvenim odgojem i odgojno-obrazovnim radom medicinskih sestara. Suvremeno obrazovanje medicinskih sestara otvara mogućnost pluriperspektivnog školovanja temeljenog na nesmetanom postizanju najviših akademskih ostvarenja.

Ključne riječi: povijest sestrinskog obrazovanja, kurikulum, pedagoška znanja, pluriperspektivnost obrazovanja

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autorice: Vjeročka Đopar, Tatjana Njegovan Zvonarević, Dubravka Šimunović, Edina Pulić

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Radna terapija u palijativnoj skrbi

Sažetak:

Suvremeni interdisciplinarni pristup palijativnom bolesniku podrazumijeva različite intervencijske pristupe podupiranja kvalitete života, gdje važnu ulogu ima radni terapeut. Poboljšanje kvalitete života, poboljšanje funkcionalne sposobnosti i neovisnosti u aktivnostima svakodnevnog života sastavni su dio filozofije i prakse radne terapije, osobito u radu s palijativnim bolesnikom. Radni terapeuti ističu da je sudjelovanje u okupacijama osnovna ljudska potreba tijekom čitavog života, uključujući i kraj životnog vijeka. Uloga je radnog terapeuta poboljšati kvalitetu života umiruće osobe kroz sudjelovanje u ADŽ-u i IADŽ-u te je samim time poboljšana kvaliteta života i primarni ishod svih radnoterapijskih intervencija. Omogućavanje sudjelovanja u smislenim okupacijama daje jaku podršku osobi u terminalnoj fazi bolesti. Radni terapeuti imaju važnu ulogu u timovima palijativne i hospicijske skrbi. Identifikacijom životnih uloga i aktivnosti, koje su smislene i ciljane, rješavaju prepreke osobe za normalno i neovisno funkcioniranje. Palijativna intervencija radnog terapeuta vodi i usmjerava osobu na „njezinu zadnjem putovanju” u redefiniranju životnih uloga, u usvajanju tehnika opuštanja, štednji energije, upravljanju boli te smanjivanju stresa, tjeskobe i anksioznosti, a istovremeno pomažući osobi osjećati se ugodno kroz pravilan posturalni položaj, pozicioniranje i mobilnost. Cilj je radnoterapijskog procesa da se želja osobe za sudjelovanjem u željenim i esencijalnim okupacijama ne umanjuje u terminalnoj fazi bolesti.

Ključne riječi: palijativna skrb, radnoterapijski proces, kvaliteta života

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autorice: Đurđica Harmicar, Helena Režić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: KBC Zagreb

Naslov rada:

Razvoj radioterapije na Klinici za onkologiju KBC-a Zagreb – nekad, danas i sutra

Sažetak:

Uvod: Klinika za onkologiju osnovana je 1. svibnja 1931. godine, 28 godina nakon pojave radioterapije u svijetu uopće, a u sklopu Petrove bolnice pod nazivom Odjel za radium-terapiju. Godine 1945. Odjel se seli na Rebro. Stalni, dugogodišnji rast incidencije zločudnih tumora u svijetu i u nas, uz unaprjeđivanje dijagnostičkih mogućnosti, upućuje na potrebu multidisciplinarnog pristupa onkološkim bolesnicima i organizaciju specijaliziranih onkoloških centara.

Metodologija: U ovom je radu prezentiran razvoj radioterapijskog odjela u Kliničkom bolničkom centru Zagreb do današnjeg dana. Opisano je kako se hvatao korak sa strelovitim razvojem radioterapije te kako su se djelatnici snašli u novim uvjetima rada i nagloj potrebi za dodatnom edukacijom osoblja koje radi na radioterapijskim odjelima. Također se želi prikazati koji se izazovi nalaze u vremenu ispred nas te neke od noviteta koji nam neizbjježno dolaze u budućnosti. Usپoredno s prikazom razvoja radioterapijskog odjela prikazan na je način na koji je struka radiološke tehnologije napredovala te kako se obrazovni sustav koji osposobljava profesionalce u ovom području prilagođavao novim tehnološkim i medicinskim dostignućima.

Rezultati: Razvojem radioterapije i radioterapijskih postupaka koji su sve zahtjevniji i kompleksniji bilo je od ključne važnosti usvojiti nova znanja kako bi se držao korak sa suvremenim radioterapijskim centrima te kao bi naši pacijenti dobili najbolju moguću zdravstvenu skrb.

Zaključak: Kronološkim prikazom razvoja radioterapijskog odjela jasno se može raspoznati koliko je brz i konstantan razvoj radioterapijske tehnologije u liječenju pacijenata oboljelih od malignih bolesti. Može se i uočiti konstantna potreba za edukacijom osoblja te potreba prilagodbe u obrazovanju mladoga nadolazećeg kadra. Razvoj radioterapije kao posebne grane medicine pred nas je postavio nove izazove u smislu veće odgovornosti u zdravstvenim profesijama i većeg obujma svakodnevnih radnih obveza za cijeli multidisciplinarni tim.

Ključne riječi: razvoj radioterapije, stručno osposobljavanje profesionalnog kadra u radioterapiji

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autorica: Mirjana Oršić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: KBC Sestre milosrdnice

Naslov rada:

Sestrinstvo prilagođeno vremenu promjena

Sažetak:

Živimo u vremenu eksponencijalno brzih promjena, tehnoloških i društvenih. Često kao pojedinci u zdravstvu i/ili kao sustav ne možemo adekvatno pratiti te promjene, osobito u nedostatku jasno definiranih strategija i prioriteta razvoja. Od društvenih promjena prisutni su pad nataliteta, starenje populacije, veći broj bolesnika s kroničnim bolestima i produljivanje životne dobi. Te promjene iziskuju povećani angažman na svim razinama zdravstvene zaštite: preventivne aktivnosti i zbrinjavanje većeg broja bolesnika u primarnoj zaštiti, dijagnostičke i terapijske usluge u sekundarnoj i tercijarnoj zaštiti. Često postoji potreba za produljenom njegovom bolesnika nakon hospitalizacije, za što uvijek manjka kapaciteta, a nameće se i potreba za sve više gerontoloških stručnjaka. U zdravstvenom sustavu konstantan je rast troškova, a smanjenje priljeva finansijskih sredstava, odlazak u inozemstvo zdravstvenih djelatnika na svim razinama te opterećenost postojećih djelatnika proširenim opsegom posla. Radeći često na rubu mogućnosti, pitamo se postoje li mogućnosti poboljšanja. Realno, moguća su organizacijska poboljšanja u smislu boljeg povezivanja djelatnosti, pojednostavljivanja postupaka i smanjenja opterećenja u administrativnom smislu. Teoretski, prema iskustvima drugih zemalja, poboljšanja su moguća i uvođenjem novih profila zdravstvenih djelatnika na više razina; zdravstvenih asistenata na nižoj razini te sestrinstva napredne prakse na višoj razini, kroz pristupe supstitucije i suplementacije. Cijeli proces trebao bi biti popraćen zakonskim i administrativnim regulativama te izradom finansijskih projekcija, a o kvaliteti plana i načinu izvedbe u mnogome bi ovisio i krajnji uspjeh.

Ključne riječi: društvene promjene, zdravstveni sustav, reorganizacija

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autori: ¹Filip Knezović, ²Saša Uljančić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Medicinska škola u Rijeci

²Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci

Naslov rada:

Stavovi studenata sestrinstva o perspektivama obrazovanja medicinskih sestara u Republici Hrvatskoj

Sažetak:

Obrazovanje medicinskih sestara u Republici Hrvatskoj ima veoma dugu tradiciju, a obilježeno je nizom povijesnih prekretnica i promjena. Na tragu toga, sadašnje školovanje medicinskih sestara očekuju promjene potaknute potrebama pojedinaca i zajednice, suvremenim pedagoškim standardima i zahtjevima sestrinskih edukacijskih i znanstvenih krugova. Sustav obrazovanja medicinskih sestara opisuje se putem navedene tradicije, pluriperspektivnosti i jedinstvenoga visokog školovanja. Istraživanje provedeno za potrebe ovog rada imalo je za cilj ispitati znanja, stavove i mišljenja 85 studenata svih godina prediplomskoga stručnog studija sestrinstva o temeljnim odrednicama, pluriperspektivnosti, aktualnim promjenama i unaprjeđenju sestrinskog obrazovanja u Republici Hrvatskoj. Primijenjena je metoda anketiranja putem anketnog upitnika sastavljenog od 27 pitanja, od čega su dva otvorenog tipa i dvadeset i pet zatvorenog tipa. Prepostavke postavljene u istraživanju bile su da će studenti prepoznati važnost teorija zdravstvene njegе, afirmativno promovirati aktualno stanje i promjene u visokoškolskom obrazovanju, prepoznati važnost autonomije medicinskih sestara i pluriperspektivnost u njihovu obrazovanju te izraziti pozitivan stav o nastavku školovanja na višim razinama obrazovanja. Istraživanje je pokazalo da 50% ispitanika prepozna proces zdravstvene njegе kao znanstvenu komponentu i aspekt profesionalizacije sestrinstva te ih 32 % smatra da se zdravstvena njega na sestrinskim studijima mora temeljiti isključivo na njemu. Nadalje, 35 % ispitanika smatra da se školovanje medicinskih sestara mora provoditi samo na visokoškolskoj razini, dok ih je 43 % prepoznao važnost cjeloživotnog obrazovanja za sestrinsku praksu. Ispitanici su se u velikom postotku (58 %) izjasnili da su sestrinstvu potrebni doktorski studiji kako bi se u potpunosti ostvarilo kao znanost, dok ih 60 % ipak ne bi upisivalo doktorske studije. Ispitanici su prepoznali i važnost autonomije medicinskih sestara i napuštanje ideje o bespogovornom izvršavanju liječnikovih naloga. Na koncu se određeni broj ispitanika, njih 60 %, izjasnio o planu rada u sustavu obrazovanja medicinskih sestara.

Ključne riječi: školovanje medicinskih sestara, pluriperspektivnost obrazovanja, stavovi studenata sestrinstva

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autorica: Matea Šarić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Sveučilište u Splitu

Naslov rada:

Stavovi studenata sestrinstva prema psihijatrijskim bolesnicima

Sažetak:

Cilj: utvrditi najčešće predrasude prema psihijatrijskim bolesnicima te ispitati dovodi li edukacija studenata sestrinstva do smanjenja predrasuda prema psihičkim bolesnicima.

Hipoteza istraživanja: nakon provedene formalne edukacije o zdravstvenoj njezi psihičkih bolesnika studenti će imati pozitivne stavove prema psihijatrijskim bolesnicima.

Metode: Uzorak sačinjavaju studenti sestrinstva treće godine preddiplomskog studija sestrinstva Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija Sveučilišta u Splitu, N = 39. U istraživanju su primjenjeni upitnici za prikupljanje sociodemografskih podataka te je ponuđeno šesnaest tvrdnjaka koje se odnose na stavove ispitanika prema oboljelima od psihijatrijskih bolesti i poremećaja. Upitnik s tvrdnjama ispitanici su ispunjavali na prvom satu teoretske nastave iz kolegija Zdravstvena njega psihijatrijskih bolesnika te na zadnjem satu nakon održane teorijske i kliničke nastave. Za analizu podataka upotrijebljen je program SPSS 19.0.

Rezultati: Provedene analize pokazuju kako su čestice kod kojih se pojavio najviši rezultat u prvom mjerenu: „Ljudi s poremećajima svijesti (delirij, katatonija...) nisu svjesni događanja oko sebe”, „Najčešće se glumi PTSP” te „Ljudi s ovisnostima sami su krivi za svoje stanje i probleme”. U drugom mjerenu tvrdnje s najvišim rezultatom bile su „Najčešće se glumi PTSP”, „Više bih voljela/volio bolovati od maligne bolesti nego od psihičke” te „Psihički bolesnici opasni su sami za sebe”. Tvrđnje kod kojih je dobivena najveća razlika između prvog i drugog mjerjenja, odnosno kod kojih je najveća promjena stava bile su „Ljudi s ovisnostima sami su krivi za svoje stanje i probleme”, „Psihički bolesnici opasni su za okolinu, agresivni su” te „Veliki broj ljudi glumi psihičke bolesti”.

Zaključci: Rezultati pokazuju da postoji statistički značajna razlika u rezultatima prvog i drugog mjerjenja stavova prema osobama oboljelima od psihičkih bolesti i poremećaja ($p < 0,05$). Dobiveni rezultati pokazuju da je došlo do umjerenog smanjenja negativnog stava kod studenata sestrinstva nakon odslušane nastave na kolegiju Zdravstvena njega psihijatrijskih bolesnika.

Ključne riječi: predrasude, stigme, zdravstvena njega, studenti

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autori: Josipa Kubica Oračić, Dora Miketek, Alen Đuroković, Robert Matošević

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Suvremeni pristup informacijama u obrazovanju zdravstvenih djelatnika

Sažetak:

Uvod: U doba rapidnog razvoja tehnologije potrebne su promjene u načinu obrazovanja, održavanja nastave i edukacije zdravstvenih djelatnika. Digitalizacija i multimedija tehnologija omogućile su lakši, brži i funkcionalniji pristup nastavnim sadržajima, povezivanje teksta sa slikama i vjerodostojan prikaz gradiva audiovizualnim materijalima. Promjene u načinu izvođenja nastave omogućavaju interakciju studenata kroz okrugle stolove, grupni rad i praktične vježbe. Razmjenu znanja i informacija danas je moguće ostvariti kroz razne blogove, stranice i forume koji okupljaju stručnjake. Pretraživanje informacija na internetu u formi stručnih i znanstvenih baza i pristup nastavnim materijalima putem internetskih platformi te korespondencija e-poštom postali su društveni normativ. Multimedija tehnologija, vizualni i audiovizualni sadržaji omogućavaju lakše pamćenje i shvaćanje sadržaja te povećanje zadovoljstva studenata, što rezultira inkubatorom dobre prakse i pozitivnih ishoda učenja.

Cilj: prikaz suvremenog pristupa i razmjene informacija u obrazovanju zdravstvenih djelatnika te važnosti konstantnog poboljšanja kvalitete i modernizacije visokog obrazovanja; ukazati na promjene u tehnologiji i njihovu implikaciju u edukaciji zdravstvenih djelatnika RH.

Zaključak: Ustanove visokog obrazovanja u svoju nastavu uvode različite metode, alate i nove tehnologije. Neke su od najvažnijih stavki u obrazovanju zdravstvenih djelatnika e-materijali, e-knjige i pristup nastavnim materijalima preko internetske platforme koji omogućavaju samostalno, pristupačno i jednostavno učenje. U obrazovanju su se uveli i novi termini kao što su: e-učenje (*e-learning*), učenje putem interneta (*online learning*) te učenje putem mobilnih telefona i mobilne mreže (*m-learning*). Vrlo je važno omogućavanje održavanja nastave putem interneta, nastave na daljinu i prijenos predavanja putem interneta (*webcast*) kako bi se omogućilo studentima da samostalno organiziraju vlastito učenje prema svojim životnim i poslovnim planovima i mentalnoj koncentraciji. Budući da se tehnologija svakodnevno razvija, posebice u medicini vrlo je važna „*simulation based*“ edukacija kako bi studenti što kvalitetnije shvatili i naučili razne postupke i zahvate koji se izvode u praksi te se pripremili za njihovu primjenu po završetku obrazovanja.

Ključne riječi: obrazovanje, suvremeni pristup, multimedija tehnologija, studenti, internet

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autorice: ¹Ivana Crnković, ²Danica Železnik

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

²Visoka šola za zdravstvene vede Slovenj Gradec

Naslov rada:

Uloga društvenih mreža u visokom obrazovanju

Sažetak:

Društvene mreže u 21. stoljeću zauzimaju centralno mjesto u suvremenoj elektroničkoj komunikaciji, prvenstveno kao medij koji omogućuje brz i stalni izvor informacija. Korisnici se društvenim mrežama koriste u slobodno vrijeme i sve više u poslovanju i visokom obrazovanju. Društvene mreže koristan su medij koji olakšava pristup sadržajima potrebnima kod samostalnog učenja. Cilj ovog istraživanja bio je ispitati korištenje i ulogu društvenih mreža u procesu visokog obrazovanja. U radu je primijenjena kvantitativna metodologija. U istraživanju je sudjelovalo 143 studenata prve, druge i treće godine preddiplomskoga stručnog studija fizioterapije u dobi od 20 do 38 godine koji su aktivni korisnici društvenih mreža. Za potrebe ovog istraživanja upotrijebljen je upitnik Facebook skala korištenja (FIS) autora Ellison i sur. Na ukupnom uzorku 89 % studenata aktivni su korisnici društvene mreže Facebook. Prema rezultatima dobivenima u ovom istraživanju više od 50 % studenata smatra da društvene mreže olakšavaju komunikaciju i razmjenu informacija povezanih s procesom učenja. Korištenje društvenom mrežom Facebook dio je svakodnevnih aktivnosti kod 61 % studenata koji su sudjelovali u ovom istraživanju, dok se jedna trećina studenata smatra članom Facebook zajednice. Rezultati ovog istraživanja upućuju na važnost razvoja smjernica povezanih s unaprjeđenjem kvalitete nastavnog procesa kroz korištenje društvenim mrežama u e-obrazovanju. Kroz aplikacije i grupe studenata, društvene mreže korisna su tehnološka platforma i poticajno obrazovno okružje, koje se temelji na razvoju kompetentnosti i odgovornosti njihovih korisnika, uz uvjet da se komunikacija i e-učenje odvijaju u kontroliranim uvjetima.

Ključne riječi: društvene mreže, visokoškolsko obrazovanje, e-učenje

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autorica: Vesna Svirčević

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: KBC Sestre milosrdnice, Klinika za neurokirurgiju

Naslov rada:

Unaprjeđenje intraoperacijske skrbi za bolesnika tehnološkim napretkom u neurokirurgiji

Sažetak:

Intraoperacijska skrb kojom se bave medicinske sestre instrumentarke zahtijeva od njih, osim poznavanja specijalnih kliničkih vještina, i poznavanje rada kompjuteriziranih visokosofisticiranih uređaja koji se primjenjuju u neurokirurgiji. Naime, neurokirurško liječenje i njegovi rezultati sve se više zasnivaju na visokoj tehnologiji. Mnoge od najnovijih tehnologija dostupne u neurokirurgiji zasluga su naših visokoobrazovanih zdravstvenih djelatnika koji, prateći svjetske trendove, uvode te novosti u praksi na dobrobit svojih pacijenata. Razvojem tehnologije i širenjem filozofije minimalno invazivne neurokirurgije danas se na mnogo brži i za pacijente sigurniji način provodi kirurško liječenje, a zadaća je medicinske sestre da se u svojem svakodnevnom radu prvenstveno brine o sigurnosti bolesnika u okruženju operacijske dvorane kako bi operacijski zahvat za njega protekao sigurno i bez komplikacija. Tu sigurnost svakako je unaprijedila integrirana operacijska dvorana koja se odlikuje mnogobrojnim funkcionalnostima, od tehnološki najmodernijih uređaja do sustava za pohranu dokumentacije povezane s podatcima o pacijentima koji su operirani te slikovne i videomaterijale same operacije. To predstavlja važan dokument za svakog pacijenta, a ujedno je vrlo korisna dokumentacija za edukaciju kako liječnika tako i sestara, uz poštivanje visokih standarda zaštite podataka. Evidencija prikupljenih podataka, njihova količina i dostupnost od velike su važnosti u svim fazama procesa kvalitetne zdravstvene skrbi za pacijenta. Promjene u tehnologiji stavljaju pred medicinske sestre instrumentarke potrebu za cjeloživotnim učenjem kao jedinim načinom da drže korak s tim promjenama i tako stalno unaprjeđuju svoje kompetencije. Promjene su najbrže u informacijskim tehnologijama i zato je potrebna stalna revizija edukacijskih programa za sestrinstvo, jer moraju služiti kvalitetnijim odlukama u sestrinskoj skrbi.

Ključne riječi: medicinska sestra instrumentarka, integrirana operacijska dvorana, tehnološki napredak

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autori: ¹Dalibor Kiseljak, ¹Vesna Filipović, ¹Ivan Jurak

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Utjecaj srednjoškolskog obrazovanja na uspješnost studenata studija fizioterapije u kolegiju Klinička kineziologija

Sažetak:

Cilj je istraživanja utvrditi važnost utjecaja vrste srednjoškolskog obrazovanja na uspjeh studenata u kolegiju Klinička kineziologija na prvoj godini studija fizioterapije. Uzorak ispitanika čini 210 studenata prve godine preddiplomskoga stručnog studija fizioterapije Zdravstvenog veleučilišta Zagreb akademске godine 2014./2015., unutar četiri skupine: GF, fizioterapeutski tehničari (N = 55), GG, završena gimnazija (N = 94), GM, medicinska škola (N = 16) te GO, ostale škole (N = 45). Prepostavka je istraživanja da je uspješnost u kolegiju Klinička kineziologija znatno uvjetovana programom završene srednje škole. Rezultate čine ocjene raspona od 1 do 5 kolokvija na kraju prvog semestra i ispita na kraju akademске godine. U obradi podataka upotrijebljena je ANOVA. Rezultati kolokvija ukazuju na to da nema znatnih razlika između skupina ($F = 2,35$; $p = 0,07$), no postoji tendencija boljih rezultata studenata s biomedicinskim srednjoškolskim obrazovanjem (GF i GM). Analizom rezultata ispita utvrđena je znatna razlika između skupine GG u odnosu na GF i GO ($F = 5,15$; $p = 0,0019$) u smjeru boljih rezultata skupine GG. Iskustvo je nastavnika da biomedicinska predznanja olakšavaju praćenje sadržaja kolegija Klinička kineziologija, kao što studenti bez navedenih predznanja imaju visoku motivaciju za svladavanje novog gradiva. Namjera je istraživanja objektivizirati višegodišnja zapažanja nastavnika. Analiza rezultata istraživanja potvrdila je prepostavke i zapažanja nastavnika kolegija Klinička kineziologija; studenti s biomedicinskim predznanjima imaju tendenciju boljih rezultata kolokvija, premda nema značajnosti razlike rezultata između svih skupina. Rezultati ispita znatno se okreću u korist studenata sa završenom gimnazijom. Na temelju prikazanog istraživanja, kao i istraživanja provedenog s istim ciljem, na drugom uzorku (Kiseljak i sur., 2012.), moguće je unaprijediti nastavni proces studija fizioterapije. Poteškoće uzrokovane različitim predznanjem studenata nastavnici kolegija Klinička kineziologija rješavaju artikulacijom nastavnih sadržaja i metodologije. Nova će istraživanja postaviti druge prepostavke o čimbenicima uspješnosti studenata.

Ključne riječi: srednjoškolsko obrazovanje, klinička kineziologija, studij fizioterapije

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autorice: Adriana Luketić, Maja Marinović, Nina Krpan, Lorena Manović, Katarina Martinović, Monika Lisak

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova:

Naslov rada:

Uzroci migracije medicinskih sestara u Republici Hrvatskoj

Sažetak:

Migracija pripadnika određenih profesionalnih skupina najčešće je uzrokovana egzistencijalnim potrebama, političkim i ekonomskim faktorima, odnosno motiviranom potrebom za poslom, boljim poslom, boljim radnim uvjetima, mogućnošću veće zarade, ali i zbog potrebe za uspješnim razvojem profesionalne karijere. Ono što je posebno zabrinjavajuće za zemlje u tranziciji, u koje se ubraja i Hrvatska, jest elitna migracija koja se odnosi na odlazak znanstvenika, visokokvalificiranoga tehničkog osoblja, pa i visokokvalificiranih osoba u područjima zdravstvene zaštite i drugih djelatnosti bez kojih je funkcioniranje jedne države nemoguće zamisliti. Republika Hrvatska, koja spada u zemlje koje su siromašnije od većeg broja ekonomski razvijenih zemalja Europske unije, dodatno je opterećena upravo odlaznom migracijom liječnika i medicinskih sestara. Prema podatcima OECD-a i Europske komisije, prošle godine manjak liječnika u Hrvatskoj u odnosu na ostale zemlje Europske unije iznosi je oko 15 %, dok je manjak medicinskih sestara bio dvostruko veći – oko 30 %. No problem postaje znatno veći ako se zna da je od broja medicinskih sestara u zdravstvenom sustavu (oko 33 000 u 2016. godini) manje od trećinu (oko 9000 u 2016. godini) visokokvalificiranih (prema standardima EU-a i Direktive 2005/36 EC).

Cilj istraživanja: Cilj istraživanja bio je utvrditi u kojem postotku studenti sestrinstva razmišljaju o odlasku iz zemlje u potrazi za poslom, koje su željene zemlje izbora i koji su razlozi koji ih motiviraju za odlazak iz zemlje.

Metodologija istraživanja:

Uzorak: 176 studenata (zastupljena visoka učilišta iz cijele Hrvatske)

Način istraživanja: anketni list s 10 pitanja s ponuđenim odgovorima (popunjavanje putem Facebooka).

Statistička obrada: deskriptivna statistika i distribucija frekvencije.

Rezultati i rasprava: Istraživanjem su dobiveni sljedeći rezultati: a) 67 % studenata razmišlja da nakon završenog studija sestrinstva potraži posao u zemljama Europske unije, ali i u drugim zemljama izvan EU-a; b) najčešće su spominjane zemlje odlaska: 1) Irska (20,45 % ispitanika), Njemačka (19,31 % ispitanika), Austrija (8,5 % ispitanika), Kanada (5,4 %); c) najčešći navođeni motivi (potisni ili *push* faktori) za odlazak iz zemlje: 1) mogućnost zapošljavanja i razvoj profesionalne karijere, 2) osobni dohodak koji će omogućiti kvalitetu života, 3) manje opterećenje na radnom mjestu i mogućnost izbora radnog vremena.

Zaključak: Istraživanje je pokazalo da više od polovice studenata sestrinstva razmišlja o odlasku iz države i zapošljavanju najčešće u zemljama Europske unije. Razlozi za odlazak koje navode ujedno su i točke (potisni ili *push* faktori) na kojima cijelokupni društveni i politički sustav u Republici Hrvatskoj mora poraditi kako bi se u zemlji osigurao ostanak mladih i kvalitetnih stručnjaka.

Ključne riječi: medicinske sestre, odlazna migracija, potisni ili *push* faktori

OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO PRILAGOĐENO DRUŠTVENIM PROMJENAMA

Autori: Kristina Bosak, Sandra Coha, Anica Francetić Kufrin, Igor Filipčić

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: Psihijatrijska bolnica „Sveti Ivan”, Zagreb

Naslov rada:

Znanjem do kvalitete u zdravstvu

Sažetak:

Znanje se može definirati na više načina. Znanje sadrži činjenice, informacije i vještine koje je osoba stekla iskustvom ili obrazovanjem, teoretsko ili praktično razumijevanje nekog predmeta, ukupnost svega poznatog u nekom polju, činjenice i informacije. Ne postoji općeprihvaćena definicija znanja, ali sve se oslanjaju na Platonovom formulaciju znanja kao opravdanog istinskog vjerovanja. Stjecanje znanja involvira složene kognitivne procese: percepciju, učenje, komunikaciju, asocijaciju i zaključivanje. Samo znanjem, tj. njegovom primjenom u praksi može se doći do očekivanog stupnja kvalitete. U zdravstvu je vrlo važna edukacija i stalno usvajanje svih novih znanja jer je to jedina garancija osiguranja kvalitete. Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) definira kvalitetu u zdravstvu kao zdravstvenu uslugu koja po svojim obilježjima zadovoljava zadane ciljeve, sa sadašnjim stupnjem znanja i dostupnim resursima ispunjava očekivanja bolesnika da dobije najbolju moguću skrb uz minimalni rizik za njegovo zdravlje i blagostanje. Možda je najbolji opis kvalitete u zdravstvu definirao Ovretveit (1995.) koji kaže: „Kvalitetna medicinska zaštita potpuno je zadovoljenje potreba onih koji najviše trebaju zdravstvene usluge, po najmanjem trošku za organizaciju, a unutar ograničenja i smjernica koje postavljaju zdravstvene vlasti i financijeri.“

U skladu s navedenim Psihijatrijska bolnica „Sveti Ivan“ stalno prati nove smjernice i potiče sve djelatnike na stalnu edukaciju, što dokazuju naši sustavi upravljanja u skladu s ISO normama.

Psihijatrijska bolnica „Sveti Ivan“ od 2015. godine provodi Sustave upravljanja u skladu s normama ISO 9001:2008, 14001:2004 kao i HACCP. U bolničkom sustavu koji ima svoju zakonsku regulativu sustavi upravljanja usklađeni sa zahtjevima odgovarajućih ISO normi „alat“ su od velike pomoći jer omogućavaju pregled i uvid u sve procese, njihovo praćenje i jasne povratne informacije. Smisao uvedenih sustava upravljanja očituje se kroz jasne protokole rada koji su dostupni svim zaposlenicima i tako olakšavaju sam proces rada i povećavaju njihovu efikasnost i učinkovitost.

Ključne riječi: znanje, kvaliteta u zdravstvu, ISO, zdravstveni djelatnici

TEMA:

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autori: ¹Severović Lidija, ¹Nikolino Žura

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: ¹KBC Zagreb

Naslov rada:

Edukacija, područja znanja fizioterapeuta u jedinici intenzivnog liječenja novorođenčadi u cilju poboljšanja neurorazvojnog ishoda – zdravstvene skrbi

Sažetak:

Jedinica intenzivnog liječenja novorođenčadi (JILN) predstavlja stresno i promjenjivo okruženje koje zbrinjava najvulnerabilniju novorođenačku populaciju. Neonatalni fizioterapeut provodi svakodnevnu i intermitentnu konzultaciju s članovima tima, fizioterapijsku dijagnostiku, intervenciju, evaluaciju stanja, daje edukaciju i podršku obitelji ili skrbnicima novorođenčeta.

Neonatalni fizioterapeut svoj rad temelji na poznavanju: tipičnog i atipičnog razvoja; fetalnog i novorođenačkog razvoja; razvoja i interakcije senzoričkog sustava u nedonošenog i terminskog novorođenčeta; razlike medicinskog stanja i intervencija u nedonošenog i terminskog novorođenčeta; korištenja visokosofisticiranom medicinskom opremom; razlike u bihevioralnom i socijalnom razvoju između nedonošenog i terminskog novorođenčeta te raspoznavanje znakova stabilnosti i stresa novorođenčeta; teoretskih okvira za potporu u radu – njezi u JILN-u; neonatalnih smjernica u praksi (opisivanje, administracija, psihometrička svojstva i interpretacija rezultata neonatalne procjene); rizičnih čimbenika i njihova utjecaja na ishod razvoja djeteta; prakse utemeljene na dokazima za fizioterapijske procjene i intervencije kod visokorizičnog novorođenčeta; strategije u edukaciji roditelja i nositelja njege (*handling*, pozicioniranje, odabir igračaka primjerenih dobi i eventualnim teškoćama djeteta, autosjedalica); rane intervencije, područja ovlasti zajednice te neonatalnih razvojnih programa praćenja; ekologije – mjera zaštite i sprječavanje prijenosa infekcija, zbrinjavanja medicinskog otpada; kulturoloških razlika; fizičkih – izvanjskih utjecaja (svjetlost, buka) kao dio okruženja u JILN-u i njihova utjecaja na visokorizično novorođenče.

Educirani fizioterapeut surađujući u multidisciplinarnom timu uvelike utječe ne samo na poboljšanje zdravstvenog ishoda već i na smanjenje vremenskih i financijskih okvira liječenja.

Ključne riječi: fizioterapeut, edukacija, JILN, zdravstvena skrb

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autorice: Štefanija Ozimec Vulinec, Irena Kovačević

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Istraživanja i rezultati u zdravstvenoj njezi

Sažetak:

Kontinuirani razvoj medicine i tehnologije pokretač je razvoja zdravstvene njegе. Inovacije omogućavaju efektivnost i sigurnost cjelokupne skrbi. Planiranje promjena mora biti temeljeno na rezultatima istraživanja i dokazima. Rezultati istraživanja pokazuju da velik postotak pacijenata ne prima skrb prema najnovijim rezultatima istraživanja, ali isto tako određeni postotak pacijenata prima skrb koja im nije potrebna. Kako bi se rezultati istraživanja mogli primijeniti potrebno je osigurati njihovu dostupnost, prepoznavanje, sintezu i distribuciju na prihvatljiv način u dostupnom obliku (znanstveni i stručni časopisi, klinički vodiči, protokoli). Velika zastupljenost podataka, izvora i rezultata istraživanja zahtijeva sintezu podataka, ali i spremnost okoline da ih prihvati i počne primjenjivati. Koraci od rezultata istraživanja do primjene tih rezultata u svakodnevnoj praksi zahtijevaju primjenu različitih strategija, ali i evaluaciju tih strategija. Određene zapreke mogu se javiti na razini pacijenta, na razini odjela, na razini tima, na razini profesije, na razini zdravstvene organizacije i šire. Interaktivna i kontinuirana edukacija svih članova tima o implementaciji rezultata istraživanja u svakodnevnu praksu preduvjet je za pokretanje cjelokupnog procesa. Provodenje istraživanja, ali i primjena rezultata istraživanja u praksi jedan su od pokretača profesionalnog razvoja. Potrebno je provoditi više istraživanja kako bi se došlo do što boljih, relevantnijih rezultata i njihove veće primjene u praksi. Većina zdravstvenih djelatnika i zdravstvenih organizacija naglašavaju važnost skrbi za bolesnika temeljene na dokazima. Zdravstvena njega temeljena na dokazima u kontekstu skrbi dovodi do bolje kliničke prosudbe i realizacije ciljeva skrbi, ali i unaprjeđenja kvalitete skrbi.

Ključne riječi: istraživanja, praksa temeljena na dokazima, zdravstvena njega

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autorice: ¹Agneza Aleksijević, ¹Ankica Vlačić, ¹Mira Terzić

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: ¹OŽB Vukovar

Naslov rada:

Kategorizacija pacijenta s kolecistektomijom

Sažetak:

U Općoj županijskoj bolnici Vukovar i bolnici hrvatskih veterana (OŽB Vukovar) sestrinska se dokumentacija počela primjenjivati u pisanom obliku u kolovozu 2011. godine, a e-zapis u prosincu 2011. godine. U obrascu kategorizacije, pacijenti se svrstavaju u određenu kategoriju na ljestvici od 1 do 4, ovisno o potrebnoj pomoći za zadovoljavanje osnovnih ljudskih potreba te pomoći pri dijagnostičkim i terapijskim postupcima. Kontinuirana procjena potrebe za zdravstvenom skrbi od prijema pacijenta, poslije operacije laparoskopske i standardne kolecistektomije do otpusta kući ili premeštaja u drugi odjel ili ustanovu, prilagođava se bolesnikovim potrebama. Maksimalno prilagođavanje potrebama pacijenta, patofiziološkim promjenama u organizmu nazivamo progresivnom njegovom koja uključuje svrstavanje pacijenta u skupine prema stupnju njege te upotrebu određenih medicinsko-tehničkih zahvata i određene opreme uz rad stručno osposobljenih djelatnika.

Cilj: U radu su analizirani podatci, grafički i tablično prikazani čimbenici koji utječu na aktivnosti utvrđivanja potreba, planiranje, provođenje i evaluaciju zdravstvene njege kod pacijenata s kolecistektomijom u periodu od 1. lipnja. do 31. prosinca 2016. godine. Svrha je ukazati na utjecaj čimbenika kategorizacije pacijenata na složenost i broj intervencija medicinskih sestara/tehničara (MST), prema podatcima iz postojeće arhive baze podataka e-njege.

Metode i ispitanici: Upotrijebljena je arhiva baze podatke iz bolničkog informacijskog sustava (BIS) i arhiva baze podataka e-njega (SDI). Istraživanjem je obuhvaćeno sveukupno 65 pacijenata, od toga 27 muških i 38 ženskih osoba, sveukupno u 299 dana bolničkog liječenja (4,6 dana ležanja – prosjek). Upotrijebljeni su podatci sestrinske dokumentacije iz obrasca kategorizacije pacijenata Odjela za kirurške djelatnosti za navedeno razdoblje kod pacijenata s kolecistektomijom, a služe za provođenje zdravstvene njege. Rezultati su pokazali da je kontinuirana kategorizacija pacijenata važan pokazatelj.

Ključne riječi: pacijent, kolecistektomija, kategorizacija, sestrinska dokumentacija

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autorice: ¹Mirjana Telebuh, Mirna Varošić

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Kvaliteta života i fizioterapijska skrb kod odraslih osoba s cerebralnom paralizom

Sažetak:

Odrasle osobe s cerebralnom paralizom su koje se cijeli život suočavaju s ograničenjima u razvoju svojih motoričkih mogućnosti zbog disbalansa u mišićnom tonusu, loše koordinacije i ograničenja pokreta, uz čestu potrebu za pomagalom za kretanje te pomoći druge osobe u aktivnostima svakodnevnog života. Cilj je rada procijeniti kvalitetu fizioterapijske skrbi kod odraslih osoba s cerebralnom paralizom kroz procjenu zdravlja kao faktora kvalitete života, procjenu njihove suradnje s fizioterapeutom te njihovo osobno iskustvo o uspješnosti provedenih procesa fizioterapije u njihovu liječenju. Uzorak čini 12 ispitanika, četiri muškarca i osam žena s cerebralnom paralizom, članova Udruge osoba s invaliditetom „Loco-Moto”, Slavonski Brod. Svi se ispitanici koriste pomagalima za kretanje. Rezultati istraživanja prikupljenih primjenom upitnika ukazuju na pozitivna iskustva ispitanika s fizioterapeutima u procesu fizioterapije. Suradnju s fizioterapeutima 58,33 % ispitanika ocijenilo je ocjenom 4 odnosno „zadovoljan”. Samo 33,33 % ispitanika dva do tri puta tjedno u svojem liječenju primjenjuje nekakav oblik fizioterapije, a 58,33 % ispitanika ukazuje na to da im tretmani utječu na motoričke sposobnosti, odnosno na samostalnost funkcioniranja. Svakodnevnu fizioterapiju ima svega 16,67 % ispitanika. Kvalitetu fizioterapijske skrbi 41,67 % ispitanika ocjenjuje ocjenom 3, kojom se konkretno ne izjašnjava o nezadovoljstvu ili zadovoljstvu, dok ih 33,33 % ocjenjuje ocjenom 5, odnosno „vrlo zadovoljan”. Mogućnost suradnje s fizioterapeutom unutar udruge čak 75 % ispitanika ocjenjuje ocjenom 1 odnosno „nikada”, što pokazuje na premalu involviranost fizioterapeuta u udrugama bolesnika. Kod odraslih osoba s cerebralnom paralizom kvaliteta je života uzročno-posljedično povezana s kvalitetom fizioterapijske skrbi. Povećanjem kvalitete fizioterapijske skrbi, u skladu s individualnim potrebama i mogućnostima, uvelike bi se poboljšala i kvaliteta života bolesnika.

Ključne riječi: odrasle osobe, cerebralna paraliza, kvaliteta života, fizioterapijska skrb

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autorice: Jasmina Horvatić, Ankica Pavičić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: KBC Zagreb

Naslov rada:

Nadzor nad ubodnim incidentima kao jedan od indikatora kvalitete

Sažetak:

Kvaliteta zdravstvene zaštite podrazumijeva skup mjera poduzetih tijekom zdravstvenog postupka koje rezultiraju povoljnim ishodom liječenja. Jedan je od pokazatelje kvalitete zdravstvene zaštite (poglavlje 22/UI) i registriranje ubodnih incidenata na zakonom predviđen način, ali i mogućnost preveniranja nastanka takvih ozljeda. Nadzor mehanizma ozljede od osobite je važnosti s obzirom na to da se na njega može utjecati i poboljšati ga ili eliminirati. Učestalost prijavljivanja ubodnih incidenata među zdravstvenim djelatnicima izražena je u postotcima u određenom razdoblju. Prikazat ćemo učestalost prijavljenih ubodnih incidenata, kao i trendove prijavljivanja. Medicinske su sestre u svojem radnom okruženju jedna od najizloženijih grupacija zdravstvenih profesionalaca koja je u riziku od ubodnih incidenata. Uz nastalu ozljedu uzrokovana oštrim predmetom treba procijeniti mogućnost prijenosa uzročnika infekcije koji se prenose krvlju. Najčešće govorimo o infekcijama virusima hepatitisa B (HBV) i hepatitisa C (HCV) te virusom humane imunodeficijencije (HIV). Zakon daje mogućnost integriranog pristupa u prevenciji ozljeda oštrim predmetima kroz procjenu i prevenciju rizika, edukacije i trajno praćenje. Zdravstveno osoblje, posebice medicinske sestre, moraju poznavati rizike u radu s krvlju i tjelesnim tekućinama. Svaka medicinska sestra mora se brinuti za vlastitu sigurnost na radu, posebice zato što je izložena ubodnim incidentima ili drugim ozljedama oštrim predmetima. Potrebno je kontinuirano podizanje svijesti, dodatna edukacija (usmena i pismena), provjera usvojenih znanja te podsjetnici na radnom mjestu. Prema rezultatima prijavljenih ubodnih incidenata vidljivo je da svijest o prijavljivanju još nije dovoljno razvijena. Cilj nam je razviti i podignuti svijest o ubodnim incidentima u svakodnevnoj sestrinskoj praksi.

Ključne riječi: kvaliteta zdravstvene skrbi, ubodni incidenti (UI), zdravstveni djelatnici, medicinske sestre

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autorice: ¹Gordana Grozdek Čovčić, ²Mihaela Karačić

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

²Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Lipik

Naslov rada:

Neurofacilitacijski tretman nestabilnog koljena nakon moždanog udara

Sažetak:

Nakon moždanog udara (MU) dolazi do poremećaja koordinacije koji se manifestira nemogućnošću selektivne aktivacije mišića i voljne kontrole pokreta, što rezultira abnormalnim pokretima na paretičnoj strani koji ugrožavaju izvođenje određenih motoričkih zadataka. Slabost fleksora i ekstenzora koljena i opuštenost ligamenata dovode do nestabilnosti koljena uz česti hiperekstenzijski položaj koljena prilikom hoda. Cilj je bio ispitati utjecaj neurofacilitacijskog tretmana (NFT) u rješavanju problema nestabilnog koljena kao posljedice moždanog udara na jednom ispitaniku (66 god.) u Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Lipik. Neurofacilitacijski tretman u trajanju od 45 minuta proveden je šest puta tjedno kroz tri tjedna. U inicijalnom i finalnom mjerenu provedeni su sljedeći testovi: Test „ustani i idi“ (engl. Timed Up and Go Test – TUG), Jednostavan test za procjenu mobilnosti, hoda i rizika od pada, Five times sit to stand test (5XSTS) za procjenu funkcionalne snage donjih ekstremiteta, prijelaznih pokreta, ravnoteže i rizika od pada, Modificirana Bergova ljestvica ravnoteže (BBS) i Functional gait assessment (FGA) – standardizirani test za procjenu posturalne stabilnosti u različitim zadatcima hoda. Rezultati testova STS i TUG pokazuju da je postignuta bolja kontrola i brzina ustajanja te napredak u kontroli pokreta. Razlika između prvog i drugog mjerjenja kod testa STS iznosi 17,38 %, odnosno 3,85 sekundi, što pokazuje napredak u kontroli ustajanja i sjedanja. Razlika testa TUG pokazuje pozitivni rezultat za 4 %, što označava malen, ali ipak smanjenje rizika od pada. Rezultati poboljšanja balansa vidljivi kroz ljestvicu BBS prikazuju cjelokupni napredak od 28,75 %, a napredak u funkciji hoda pokazuje ljestvica FGA, koja prikazuje cjelokupni napredak od 30 %. NFT-om je postignut napredak u kontroli, povećanju pokretljivosti te funkcionalnoj stabilnosti koljenog zglobova pri hodu te pri prijenosu težine s jedne na drugu nogu, kao i u napretku u samostalnosti pacijenta.

Ključne riječi: moždani udar, nestabilno koljeno, neurofacilitacijski tretman

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autorice: ¹Željka Benceković, ¹Cecilija Rotim, ¹Biserka Režek

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹KBC Sestre milosrdnice

Naslov rada:

Od edukacije do ulaska u kliničku praksu – naša iskustva i izazovi

Sažetak:

Sestrinstvo je samostalna profesija i medicinske sestre predstavljaju važan dio zdravstvenih timova. Njihove usluge znatno utječu na kvalitetu i na posebno važnu dimenziju sustava kvalitete zdravstvene zaštite – sigurnost bolesnika. Osnovna znanja i kompetencije medicinske sestre stječu tijekom edukacije, gdje usvajaju i profesionalne vrijednosti, a usvojena znanja i vještine proširuju i usavršavaju tijekom svojeg radnog vijeka. Unatoč naporima obrazovnih institucija (koje kombiniraju stjecanje teorijskog znanja i kliničkih vještina) da obrazuju profesionalce za pružanje visokokvalitetnih usluga, njihove sposobnosti na početku radnog vijeka nisu dovoljno razvijene. To potvrđuju i brojni literaturni izvori te istraživanja provedena u ovom području. Osim toga, postoje brojni izazovi za medicinsku sestru koja nakon edukacije ulazi u kliničku praksu. Taj prelazak od učenika ili studenta do profesionalca može biti iznimno stresan, opasan i izazovan, a često su prisutne razlike između naučenog i stvarne prakse. Da bi se premostio ovaj jaz primjenjuju se različiti modeli koji služe u razvoju zdravstvenih profesionalaca i njihovih kompetencija za složeno i promjenjivo okruženje u kojem se nalaze. To je posebno važno na prijelazu iz uloge učenika ili studenta u ulogu samostalnoga zdravstvenog profesionalca koji je odgovoran za kvalitetnu i sigurnu skrb koju pruža unutar određenoga zdravstvenog okruženja. U radu su prikazana iskustva povezana s osposobljavanjem za rad medicinskih sestara bez zasnivanja radnog odnosa u KBC-u Sestre milosrdnice.

Ključne riječi: sestrinstvo, sigurnost bolesnika, ulazak u profesiju

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autorice: ¹Jelena Živković, ¹Agneza Aleksijević, ¹Karmela Maslovara

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: ¹OŽB Vukovar

Naslov rada:

Otpusno pismo zdravstvene njegi pacijenta liječenog od shizofrenije – prikaz slučaja

Sažetak:

Cilj je rada prikazati otpusno pismo zdravstvene njegi kao kvalitetan komunikacijski alat suradnje s patronažnom službom ili nekim drugim suradnicima koji sudjeluju u skrbi za pacijenta. U Općoj županijskoj bolnici Vukovar i bolnici hrvatskih veterana (OŽB Vukovar) sestrinski zapis primjenjuje se od 2011. godine. Prvo otpusno pismo zdravstvene njegi u OŽB-u Vukovar napisano je i poslano u svibnju 2012. godine, s Odjela psihijatrije u Dom za starije i nemoćne Svetlost – Gradište. Od 2012. do 2016. godine sveukupno je s Odjela psihijatrije poslano 218 otpusnih pisama zdravstvene njegi, za pacijente gdje je potrebna daljnja zdravstvena skrb. U otpusnom pismu zdravstvene njegi navedeni su, uz osobne podatke, socijalni status i procjena, evidencija provedenih postupaka, utvrđivanje potreba za kontinuiranom zdravstvenom njegom u kući, sestrinska dijagnoza pri otpustu, preporuke zdravstvene njegi, potrebni materijal/pomagala, terapija, drugi zdravstveni radnici i suradnici uključeni u liječenje i pacijentov doživljaj otpusta. Otpusno pismo zdravstvene njegi izdajemo u tri primjerka, jedan pacijentu, instituciji, patronažnoj sestri ili nekoj drugoj suradnoj ustanovi, a jedan primjerak ostaje pohranjen u medicinskoj dokumentaciji. U radu će biti prikazan opis slučaja pacijenta oboljelog od shizofrenije koji se otpušta iz stacionarne skrbi. U prikazu slučaja stavljen je naglasak na kontinuiranu zdravstvenu skrb te komunikaciju medicinskih sestra u bolnici i u primarnoj zdravstvenoj zaštiti putem otpusnog pisma.

Ključne riječi: pacijent, otpusno pismo, sestrinska dokumentacija

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autorica: Rahela Orlandini

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Sveučilište u Splitu, Sveučilišni odjel zdravstvenih studija

Naslov rada:

Prediktori kvalitetne zdravstvene skrbi osoba starije životne dobi na području Splitsko-dalmatinske županije

Sažetak:

Cilj: ispitati koji zdravstveni i socijalni pokazatelji utječu na kvalitetu zdravstvene skrbi kod osoba starije životne dobi na području Splitsko-dalmatinske županije i usporediti ih s rezultatima prve primjene anketnog upitnika.

Metode: Ovo istraživanje ustrojeno je kao presječna studija. Rezultati istraživanja uspoređuju se s rezultatima prve primjene anketnog upitnika s vremenskom zadrškom od 15 godina. Provedeno je istraživanje na osnovi prikupljenih podataka dobivenih jednokratnim anketiranjem u studenome 2012. U istraživanje je uključeno 784 ispitanika starije životne dobi (65 godina i više).

Rezultati: Zdravstveni i socijalni pokazatelji imaju utjecaja na funkcionalni status osoba starije životne dobi, posebice u samostalnom obavljanju svakodnevnih aktivnosti, što utječe na povećane potrebe za zdravstvenom skrbi.

Zaključci: Istraživanje je pokazalo da ispitanici u ovom istraživanju imaju sveukupno veću razinu obrazovanja od ispitanika u istraživanju provedenom petnaest godina ranije, iz čega se može donijeti zaključak kako će biti zahtjevniji u primanju zdravstvene skrbi. Povećan je broj radne populacije u odnosu na populaciju prije 15 godina, što je najvjerojatnije uzrokovano ekonomskom krizom na ovom području. Povećana je uzajamna međugeneracijska solidarnost, posebice po pitanju financijske pomoći. Sve veći udio stanovnika ima neku vrstu grijanja. Subjektivna procjena zdravlja ispitanika ovog istraživanja ukazuje na povećanje udjela onih koji misle kako im je zdravlje vrlo dobro u odnosu na ispitanike istraživanja provedenog petnaest godina ranije. Najveći udio ispitanika nije u kategoriji idealne tjelesne težine. Sve ovo upućuje na potrebu izrade smjernica za daljnji razvoj zdravstvene njegе osoba starije životne dobi te poticanje medicinskih sestara na svim razinama da zdravstvene zaštite da se aktivnije uključe u promociju zdravlja starijih osoba.

Ključne riječi: zdravstvena skrb, starija dob, zdravstveni i socijalni pokazatelji

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autori: ¹Adriano Friganović, ¹Jelena Slijepčević, ²Sandro Vidmanić, ³Irena Kovačević, ³Boris Ilić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹KBC Zagreb

²KBC Rijeka

³Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Sepsa – izazov današnjice – kampanja u Hrvatskoj

Sažetak:

Uvod: Svjetski podatci govore da 10 milijuna ljudi na svijetu umre od posljedica neke infekcije i da sepsa predstavlja drugi vodeći uzrok smrtnosti u svijetu. Svjetska alijansa za borbu protiv sepse stava je kako se mortalitet sepse može umanjiti za 50 % uz adekvatne mjere prevencije i javnozdravstvene akcije. Prema podatcima Svjetske zdravstvene organizacije u zemljama s visokim bruto domaćim proizvodom 30 % pacijenata dobije bolničku infekciju, dok je u manje razvijenim zemljama pojavnost dva do tri puta veća.

Cilj: Cilj je ovog rada prikazati pojavnost sepse i njezin utjecaj na društvo, ali i prikazati nove standarde i nove definicije sepse. Također, cilj je rada prikazati kampanju *Zaustavimo sepsu* koju zadnje dvije godine provodi Hrvatsko društvo medicinskih sestara anestezije, reanimacije, intenzivne skrbi i transfuzije (HDMSARIST).

Metode: Za potrebe izrade rada učinjena je sustavna analiza literature dostupne na stranicama Svjetske alianse za borbu protiv sepse te su upotrijebljeni dostupni podatci HDMSARIST-a.

Rezultati: Tijekom dvije godine kampanje izrađena su tri plakata koja su distribuirana po bolnicama u Republici Hrvatskoj, pokrenuta je stranica na Facebooku, izrađene su brošure za građanstvo koje su dijeljene tijekom dvije javnozdravstvene akcije na Trgu bana Josipa Jelačića u Zagrebu, prevedene su smjernice za medicinske sestre te je provedeno istraživanje u KBC-u Zagreb o mortalitetu i morbiditetu sepse.

Zaključak: Sepsa predstavlja velik javnozdravstveni, ali i ekonomski problem svakoj društvenoj zajednici. Uz dobru edukaciju o važnosti ranog prepoznavanja i ranog liječenja posljedice sepse mogu se umanjiti.

Ključne riječi: sepsa, kampanja, medicinske sestre, javno zdravstvo

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autor: Ante Buljubašić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Sveučilište u Splitu

Naslov rada:

Sindrom sagorijevanja među zdravstvenim djelatnicima

Sažetak:

Glavni cilj istraživanja bio je ispitati razlike u profesionalnim stresorima i u razinama sagorijevanja na poslu između zdravstvenih djelatnika te utvrditi doprinos osobnih čimbenika, profesionalnih stresora i osobina ličnosti razini sindroma sagorijevanja zdravstvenih djelatnika.

Hipoteze: Medicinske sestre / medicinski tehničari i primalje imat će više razine profesionalnog sagorijevanja od fizioterapeuta, medicinsko-laboratorijskih djelatnika i radioloških tehnologa. Osobne karakteristike ispitanika, profesionalni stresori i osobine ličnosti imat će prediktivni značaj na stupanj sagorijevanja zdravstvenih djelatnika, pri čemu se očekuje najveći stupanj prediktivnosti profesionalnih stresora na stupanj sagorijevanja medicinskih sestara/tehničara i primalja.

Metode: Istraživanje je provedeno na prostoru RH putem interneta anonimnom anketom od 5. lipnja do 7. rujna 2015. Internetska anketa distribuirala se putem društvenih mreža. Za istraživanje je napravljena anketa od četiri upitnika: upitnik sociodemografskih podataka, podatci o stresorima na radnom mjestu, upitnik za određivanje sindroma izgaranja te skraćena verzija internetskog upitnika Big Five. Za analizu podataka upotrijebljen je program SPSS 19.0 (SPSS Inc., Chicago, IL, SAD), analize varijance, Scheffeeov test i LSD test.

Rezultati: Rezultati pokazuju da postoji statistički značajna razlika među profesijama u izraženosti sagorijevanja na poslu ($F = 3,949$; $df = 4,1416$; $p < 0,05$). U *post hoc* usporedbama među pojedinim skupinama pokazalo se da primalje pokazuju statistički značajno nižu izraženost sagorijevanja na poslu ($M = 35,67$) u odnosu na medicinske sestre/tehničare ($M = 41,23$) i medicinsko-laboratorijske tehnologe ($M = 43,40$). Pozitivan koeficijent korelacije ukazuje da su žene izloženije izgaranju. Najznačajniji su prediktori koji povećavaju vjerojatnost izgaranja na poslu loša organizacija posla ($\beta = 0,353$) te sukobi s kolegama ($\beta = 0,292$). Osobine ličnosti pokazuju visoku pozitivnu povezanost s izgaranjem na poslu ($0,546$).

Zaključci: Najveći su profesionalni stresori svim ispitanicima nedostatan broj djelatnika, mala mogućnost napredovanja, neadekvatna osobna primanja te suočavanje s neizlječivim bolesnicima. Primalje pokazuju statistički značajno nižu izraženost sagorijevanja na poslu u odnosu na medicinske sestre/tehničare i medicinsko-laboratorijske tehnologe. Ukupna količina varijance izgaranja na poslu objašnjena osobinama ličnosti iznosi 29,6 %. Sve dimenzije ličnosti povezane su s izgaranjem na poslu. Neuroticizam je najznačajniji prediktor sagorijevanja na poslu.

Ključne riječi: sindrom sagorijevanja, zadovoljstvo, osobine ličnosti, stres

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autorica: Lidija Jureša

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: DZ Zagreb – Centar

Naslov rada:

Specifičnosti skrbi za romsku populaciju

Sažetak:

Prema popisu stanovništva iz 2011. u Hrvatskoj je 16 975 Roma, što predstavlja 0,41 % ukupnog stanovništva u RH (DSZ, 2013.) U demografskom smislu zajednice Roma u RH odražavaju dobnu strukturu koja obilježava visok postotak djece i nizak postotak starijih članova. Više od polovice populacije (55,4 %) mlađe je od 19 godina (DSZ, 2013.). Prema ovom izvještaju samo 1,4 % Roma ima 65 godina ili više (16,8 % u većinskoj populaciji). Očekivano je trajanje života Roma deset godina niže u odnosu na ostalo stanovništvo, a posebno su ranjiva skupina žene i djeca. Otpriklike 60 % Romkinja stupa u izvanbračne zajednice u ranoj dobi s 13 ili 14 godina te su već u 15. godini života majke. Na zdravlje Roma negativan utjecaj imaju brojni faktori: neadekvatno stanovanje, nizak životni standard, niska razina obrazovanja, siromaštvo, konzumacija alkohola, duhana te u posljednje vrijeme opojnih droga. Osim toga, Romi se često ne koriste mogućnostima zdravstvene zaštite na koju imaju pravo (osobito kod preventivne zdravstvene zaštite djece). U radu će biti prikazana zdravstvena skrb za populaciju Roma u Plinarskom naselju u Zagrebu. U ovom su naselju već desetljećima smještene romske obitelji koje posjećuje patronažna sestra koja kroz interdisciplinarnu suradnju s ostalim zdravstvenim i socijalnim službama djeluje na smanjenju rizika i poboljšanju zdravlja romske populacije. Posebno je stavljen naglasak na zdravstvenu zaštitu najvulnerabilnijih skupina Roma, a to su dojenčad, mala i školska djeca te žene. Kroz individualni rad te razne programe koje osigurava lokalna zajednica nastoji se aktivno uključiti populaciju za brigu o zdravlju te smanjiti rizike za zdravlje i povećati kvalitetu života i socijalnu uključenost ove populacije.

Ključne riječi: zdravstvena zaštita, romska populacija, Romi, patronažna sestra

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autori: ¹Biserka Sedić, ²Zdravko Batarilo

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

²Ministarstvo zdravstva

Naslov rada:

Stavovi medicinskih sestara o percepciji profesije sestrinstva

Sažetak:

Cilj: Sestre djeluju u primarnim, sekundarnim i tercijarnim zdravstvenim djelatnostima, u socijalnoj zaštiti i u predškolskim institucijama. U radu djeluju u raznim oblicima, od timskog sudjelovanja u naj složenijim medicinsko-tehničkim zahvatima do zdravstvene njegе, zdravstvenog prosvjećivanja, odgoja, savjetovanja, preventivnih aktivnosti, socijalnog zbrinjavanja i aktivnosti u zajednici usmjerenih zdravlju populacije. Medicinske sestre i njihov rad podložni su raznim stereotipima. Cilj je rada procijeniti percepciju sestrinstva kao vlastite profesije te identificirati varijable koje utječu na percepciju. Rezultati će poslužiti u planiranju promocije sestrinstva, s ciljem prepoznavanja i vrednovanja sestrinske profesije u društvu.

Metode: Istraživanje je provedeno s pomoću Upitnika o sestrinstvu kao profesiji, konstruiranog za potrebe rada. Sastojao se od 27 čestica, a uključivao je sociodemografske podatke, podatke o školovanju, pripravnicičkom stažu i samoocjenske ljestvice stavova o sestrinstvu i vlastitoj poziciji u profesiji. Uzorak se sastojao od 90 ispitanika – pristupnika stručnom ispitу.

Rezultati: Jedan je od najvažnijih rezultata povezanost većine varijabli s varijablama „zadovoljstvo mentorom”, „zadovoljstvo s prvim susretom u praksi”, „priznatost i cijenjenost sestrinske profesije”, „nastavak obrazovanja” i „zadovoljstvo komunikacijom (s pacijentima i ostalim kolegama)”. Vidljivo je da što je veće zadovoljstvo mentorom to je i veće zadovoljstvo profesijom, radom na stažu i komunikacijom te većom motivacijom i željom za dalnjim obrazovanjem i manjim razmišljanjima o tome da se promijeni profesija.

Zaključak: Može se zaključiti da osjećaj prihvjetačnosti od mentora ima važan utjecaj na pozitivan stav u odnosu na profesiju. Većina sestara spremna je mijenjati svoj način razmišljanja o radu. Sve one žele veću kvalitetu rada, manje pritiska i veći osjećaj samovrijednosti, što ima utjecaj na kvalitetu zdravstvene skrbi koju pružaju bolesniku.

Ključne riječi: profesija, stavovi medicinskih sestara, percepcija

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autorice: ¹Ivana Ružić, ²Olivera Petrak

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

²HBT Berge gård, Grimstad kommune

Naslov rada:

Stavovi studenata zdravstvenih studija prema osobama promijenjenog lica

Sažetak:

Važnost tjelesnog izgleda očituje se u brojnim životnim područjima, npr. fizički atraktivnije osobe bolje prihvaćaju vršnjaci, dobivaju više pomoći, a njihove socijalne vještine procjenjuju se boljima. Pri tome lice igra ključnu ulogu jer najbolje omogućuje razlikovanje ljudi i predstavlja prvi i najvažniji objekt pažnje u komunikaciji. Promjene na licu koje odstupaju od normi obično izazivaju neželjenu pažnju u društvu, a osobe s promijenjenim licem, pogotovo s drastičnim promjenama, izazivaju brojne negativne reakcije drugih, uključujući stereotipe i diskriminaciju. Cilj je ovog istraživanja steći uvid u stavove studenata zdravstvenih studija prema osobama s promjenama lica nastalima uslijed bolesti ili trauma. Zanimao nas je i odnos stavova i sociodemografskih obilježja. U istraživanju je sudjelovalo 407 studenata zdravstvenih studija (od čega 100 muškaraca), prosječne dobi 25 godina. Ljestvica stavova prema osobama promijenjenog lica, sastavljena za potrebe ovog istraživanja, sadrži 33 čestice i ima jednofaktorsku strukturu. Rezultati pokazuju umjereno negativne stavove prema osobama promijenjenog lica, pri čemu žene, kao i oni koji poznaju nekog s promijenjenim licem, iskazuju pozitivnije stavove. Što je kontakt intenzivniji, stavovi su pozitivniji. Visok postotak negativnih odgovora dobiven je za mogućnost zaljubljivanja u osobu promijenjenog lica (40 %), više od polovice ispitanika smatra da rad s takvim bolesnicima zahtjeva dodatnu psihološku edukaciju (56,8 %) te prema njima osjećaju izrazito žaljenje (48,9 %). Trećina sudionika smatra da se ličnost takvih osoba također promijeni, a petina smatra da te osobe ne bi trebale raditi u uslužnim djelatnostima. Samo 1 % sudionika smatra da je nakaznost lica Božja kazna za greške iz prošlosti, odnosno 0,7 % smatra da su takve osobe zle. Provedeno istraživanje prvo je ove vrste u Hrvatskoj, a ima važne praktične implikacije za edukaciju zdravstvenih djelatnika.

Ključne riječi: promijenjeno lice, malformacija, stavovi, studenti, zdravstveni studij

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autorice: ¹Ana Marija Hošnjak, ¹Martina Smrekar

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Sustav upravljanja kvalitetom u zdravstvu

Sažetak:

Osiguranje kvalitete postaje nužni preduvjet uspjeha u zdravstvenoj djelatnosti. Teži se povećanju razine kvalitete zdravstvenih usluga uvođenjem obvezne primjene sustava kvalitete zdravstvene zaštite te uvođenjem certificiranih sustava za upravljanje kvalitetom. Standardi ISO 9001 postali su općepoznati internacionalni sinonim za kvalitetu, dosljednost i provođenje u praksi, a primjenjivi su za svaku organizaciju koja želi uvesti, održavati i neprekidno poboljšavati vlastiti sustav osiguranja kvalitete.

Za bolnički sustav ISO 9001:2008 znači prepoznavanje ključnih dijelova u kliničkoj i nekliničkoj praksi koji pridonose željenom ishodu, poboljšanju zdravstvenog stanja ili izlječenju i smanjenju rizika za neželjeni događaj na najmanju moguću mjeru. Navedeni sustav zahtjeva dokumentirani sustav slijeda i interakcije određenih procesa provođenjem internih kontrola radi utvrđivanja korektivnih i preventivnih radnji u svrhu poboljšanja te stalni nadzor. S pomoću sustava korektivnih i preventivnih radnji (neizrečeni, a prisutni problemi), standardizacijom postupaka (postojanje radnih uputa), boljim održavanjem i umjeravanjem opreme (u redovitim, propisanim intervalima bez obzira na korištenost) te redovitim provođenjem unutarnjih kontrola (audita) osigurava se održavanje sustava. Certificiranjem je nametnuta obveza kontinuiranog praćenja rezultata te dosljedno i uredno vođenje kompletne zdravstvene dokumentacije. Uvođenjem ISO normi potiče se timski rad, kreativnost, inicijativa i odgovornost svih zaposlenih. Ustanove mogu imati uspostavljen sustav upravljanja kvalitetom prema zahtjevima norme i mjerljive indikatore (pad pacijenta za vrijeme hospitalizacije, smrtnost pri određenoj operaciji, ankete kojima se ispituje zadovoljstvo pacijenata, zadovoljstvo djelatnika...), ali tek postupkom certifikacije dokazuju uspješno implementiran sustav upravljanja kvalitetom u svojoj organizaciji.

Ključne riječi: upravljanje kontrolom kvalitete, ISO certifikat, indikatori

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autorica: Arijana Petković

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: KBC Zagreb

Naslov rada:

Teleradioterapijska mreža u telemedicini

Sažetak:

Svrha: Radioterapijska onkologija kakvu danas poznajemo jedna je od najzahtjevnijih informacijsko-tehnoloških područja u kliničkoj praksi. Ovisi o kontroli sofisticirane elektroničke opreme, prijenosa informacija i podataka putem bilo koje kombinacije fiksne mreže, lokalne mreže i interneta te pohrane podataka i pretraživanja podataka. Radioterapija je neizostavan dio multidisciplinarnog pristupa liječenju raka. S obzirom na to da je rak veliki zdravstveni problem cjelokupnog stanovništva, a kapitalna su ulaganja za radioterapijska postrojenja velika, telemedicina predstavlja učinkovit alat za širu pokrivenost zdravstvenim uslugama iz područja radioterapijske onkologije.

Metode i materijali: temelje se na procjeni današnjih potreba za radioterapijom i procjene potreba do 2020. godine u skladu s preporukama IAEA (International Atomic Energy Agency) i Europskog društva za radioterapiju i onkologiju te na konceptima razvoja radioterapije u visokorazvijenim zemljama. U suvremenoj radioterapiji potrebno je stvoriti mrežu radioterapijskih centara, povezati i obučiti profesionalce u onkologiji te primijeniti rezultate istraživanja iz prakse razvijenih zemalja.

Rezultati: Umrežavanjem radioterapijskih centara poboljšala bi se učinkovitost te optimalno iskorištavanje resursa, infrastrukture i osoblja. Integriranje tri razine radioterapijskih usluga predstavlja koncept suradnje centara putem umrežavanja na daljinu koji bi se sastojao od primarnih, sekundarnih i tercijarnih centara povezanih u telemedicinsku mrežu.

Zaključak: Takav model mreže radioterapijskih centara za liječenje raka ono je što je Hrvatskoj potrebno, jer nije racionalno razvijati prevelik broj samostalnih individualiziranih onkoloških – radioterapijskih centara. Teleradioterapijska mreža može biti inovativno, učinkovito i dugoročno rješenje razvoja hrvatske radioterapijske onkologije, kako za liječenje i screening tako i za prevenciju raka edukacijom. Ovakav razvoj radioterapije uključuje osnivanje obrazovnih programa usmjerениh ka informacijskoj tehnologiji i usvajanje primjene obrazovanja putem interneta.

Ključne riječi: telemedicina, teleradioterapija, teleradioterapijska mreža, edukacija

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autorica: Iva Sorta-Bilajac Turina

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Nastavni zavod za javno zdravstvo PGŽ; Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Naslov rada:

Unaprjeđenje zdravstvene pismenosti

Sažetak:

Zdravstvena pismenost jedan je od najjačih prediktora zdravstvenog stanja pojedinca i zajednice, čak ispred dobi, obrazovanja, prihoda, zaposlenosti ili pripadnosti etničkim skupinama. Može se definirati kao osobne, kognitivne i socijalne vještine koje određuju sposobnost pojedinca da dobije, razumije i primjenjuje (medicinske) informacije za promicanje i održavanje zdravlja, odnosno prevenciju bolesti. Neadekvatna razina zdravstvene pismenosti naziva se i „tihom epidemijom”. Zdravstvena pismenost preduvjet je kvalitetnijeg korištenja (iskoristivosti) zdravstvenih usluga. Da bi zdravstvene usluge bile iskoristive, moraju biti dostupne. Njihova dostupnost svakom građaninu kao potencijalnom korisniku/pacijentu ovisi upravo od uključivosti (engl. *participatory medicine*) građana kao aktivnih dionika u funkciranje zdravstvenog sustava. Iskoristivost zdravstvenih usluga pokazatelj je efikasnosti zdravstvenog sustava u cijelini. Jedan od ključnih razloga neefikasnosti zdravstvenog sustava jest upravo nemogućnost donošenja informiranih i autonomnih odluka njegovih korisnika! Konkretno, u zdravstvenom sustavu postoji tzv. „informacijska asimetrija” između korisnika i pružatelja zdravstvenih usluga. Između ostalog, neadekvatna, manjkava ili nerazumljiva zdravstvena informacija, neadekvatan način komuniciranja te prenošenja informacija, odnosno krivo razumijevanje i tumačenje informacija predstavljaju barijere u korištenju zdravstvenim sustavom. Osim prikaza najvažnijih svjetskih istraživanja na temu te definiranja ciljnih razina u procesu unaprjeđenja zdravstvene pismenosti, cilj je ovog izlaganja prikazati aktivnosti zdravstvenog prioriteta Primorsko-goranske „zdrave” županije Unaprjeđenje zdravstvene pismenosti od 2015. godine do danas. Smatra se da bi poboljšanje zdravstvene pismenosti trebalo predstavljati jedan od globalnih zdravstvenih izazova 21. stoljeća. I pacijenti i zdravstveni djelatnici dužni su prihvatići taj izazov!

Ključne riječi: edukacija, informacijska asimetrija, pacijenti, zdravstveni djelatnici, zdravstvena pismenost

PREDIKTORI KVALITETNE ZDRAVSTVENE SKRBI

Autori: ¹Vedran Manestar, ¹Kristijan Galić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹KBC Zagreb

Naslov rada:

Uspostava sustava osiguranja kvalitete za CT simulator

Sažetak:

Cilj: Zahtjevi za kvalitetom u suvremenoj radioterapiji u stalnom su porastu. Da bi se taj rast kvalitete ostvario, potrebno je unaprjeđivati svaki pojedini korak u radioterapiji. Važan je korak u planiranju i provođenju suvremene radioterapije izrada kvalitetne CT snimke u standardnim uvjetima. Da bi se održao ovaj standard kvalitete, potrebno je osigurati ujednačen rad CT uređaja. Uspostava sustava osiguranja kvalitete CT uređaja ima cilj osigurati rad uređaja u standardnim uvjetima te pravovremeno uočiti i otkloniti svako odstupanje.

Metoda: Kako bi se uspostavio sustav osiguranja kvalitete, upotrijebljeno je više izvora informacija. Na prvom je mjestu upotrijebljena dokumentacija proizvođača opreme te oprema i testovi koji su isporučeni s uređajem. Zatim su prikupljena izvješća o neželjenim događajima u kojima su zabilježeni prevenirani i neprevenirani neželjeni događaji na CT simulatoru. Uz pomoć alata FMEA (Failur Modes and Effect Analysis) procijenjeni su rizici te su predložene mjere za njihovo uklanjanje.

Rezultati: Prema uputama proizvođača i analizi rizika, uspostavljen je sustav dnevnih, tjednih, mjesecnih i tromjesečnih testova. Učestalost pojedinih testova razmjerna je: vjerojatnosti da se dogodi neželjeni događaj, vjerojatnosti da se neželjeni događaj zamijeti i ozbiljnosti neželjenog događaja. Izrađeni su obrasci za dokumentiranje, te upute za provođenje mera osiguranja kvalitete.

Zaključak: Kontinuirano provođenje mera osiguranja kvalitete na CT uređaju pozitivno utječe na ukupnu kvalitetu radioterapije.

Ključne riječi: CT, protokol, osiguranje kvalitete, FMEA

TEMA:
SLOBODNA TEMA

Autorice: Gabrijela Šimunić, Kristina Lukačević

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova:

Naslov rada:

Apsentizam medicinskih sestara

Sažetak:

Riječ apsentizam (engl. absenteeism, od lat. absens, absentis – odsutan) u hrvatskoj enciklopediji klasificira se kao izostajanje s posla ili nastave. Apsentizam postoji u svakoj organizaciji i instituciji. Preopterećenost u radnoj sredini uvelike se može odraziti na radnu učinkovitost, a samim time i na smanjenu produktivnost cjelokupne organizacije, što za sobom poteže i financijsku nestabilnost. Neki su od važnijih pokazatelja preopterećenosti, stresa u radnoj organizaciji: povećani apsentizam, „burnout”, ovisnost, fluktuacija radne snage, nasilje, nesreće na radu i sl. Radna je organizacija prepoznata ne samo kao tehnički nego i kao socijalni sustav (pojedinac nije motiviran samo ekonomskim motivima nego i socijalnim i psihološkim čimbenicima, zadovoljstvo na radu rezultira i većim radnim učinkom). Pružanje zdravstvene usluge odvija se na svim razinama zdravstvenog sustava. Kako bi zdravstveni sustav kvalitetno funkcionirao, upravljanje ljudskim potencijalima jedna je od najvažnijih karika. Upravljanje ljudskim potencijalima ne odnosi se isključivo na zdravstveno osoblje, već obuhvaća cjelokupnu radnu organizaciju, ali s naglaskom na stručnost i profesionalnost svakog pojedinca u organizaciji. Medicinske sestre zasigurno čine najveću profesionalnu grupaciju u zdravstvenom sustavu, jer čine više od trećine svih zaposlenih u zdravstvu.

U radnim organizacijama kao što su bolnice u Hrvatskoj gotovo je nemoguće pronaći neopravdani razlog apsentizma iz jednog jedinog razloga – za sve izostanke s posla postoji opravdani razlog, a oni „prikriveni” razlozi ionako se ne mogu prikazati, budući da je uveden sustav obračuna plaća u COP-u, koji ne prihvata prikaz manjka satnice, tako da svi uvijek imaju dovoljan broj sati u obračunu satnice.

Vrlo je teško na samom početku shvatiti da je riječ o pojavi apsentizma, budući da pojedinci dobro „skrivaju” prave razloge svojeg izostanka s posla, koristeći se pritom svim svojim radničkim pravima. Kada se događa apsentizam u organizaciji ili instituciji, za sobom nosi znatan financijski gubitak, a ostalim djelatnicima preopterećenost radom, budući da posao odsutnih netko mora odraditi.

Ključne riječi: apsentizam, sestrinstvo, organizacija i upravljanje, menadžment u zdravstvu

SLOBODNA TEMA

Autorica: Tatjana Matijaš

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Poliklinika Caktaš

Naslov rada:

Cjeloživotno učenje radioloških tehnologa

Sažetak:

Cilj istraživanja: utvrditi u koliko su mjeri radiološki tehnolozi usmjereni prema cjeloživotnom učenju te u koliko su mjeri spremni za autonomno učenje.

Metode: Uzorak istraživanja čine radiološki tehnolozi zaposleni u državnim i privatnim institucijama u Hrvatskoj u dobi od 21 do 60 godina. Sudionicima su u tiskanom obliku dani upitnici s uputom o cilju i postupcima istraživanja. Za potrebe istraživanja sastavljen je upitnik od četiri dijela. Prvi dio upitnika odnosi se na opće podatke o ispitanicima, a drugi na zadovoljstvo poslom. U trećem dijelu upitnika, uz dozvolu autora Hojata, nalazi se prevedena revidirana verzija Jeffersonove ljestvice cjeloživotnog učenja liječnika (JeffSPLL), uz prilagodbu na uzorak radioloških tehnologa (JeffSPLL-RT). Četvrti dio upitnika odnosi se na ljestvicu spremnosti za autonomno učenje otvorenog pristupa na internetu.

Rezultati: Analizom i obradom rezultata usmjerenoosti radioloških tehnologa prema cjeloživotnom učenju i spremnosti na autonomno učenje utvrđeno je da ne postoje statistički značajne razlike u usmjerenoosti prema cjeloživotnom učenju i autonomnom učenju s obzirom na spol, dob i duljinu radnog staža ispitanika. Dokazano je da postoji znatna pozitivna povezanost između usmjerenoosti radioloških tehnologa prema cjeloživotnom učenju i njihove spremnosti za autonomno učenje.

Zaključci: Radiološki tehnolozi umjereni su usmjereni prema cjeloživotnom učenju, a visoko su spremni na autonomno učenje. Zaključno se može reći da su u Hrvatskoj radiološki tehnolozi svjesni važnosti cjeloživotnog učenja, ali da ipak ima prostora za napredak kad je u pitanju njihovo konkretno djelovanje – pohađanje različitih zdravstvenih obrazovnih programa, pretraživanje tiskane i digitalne literature u potrazi za novim znanjima te samostalno učenje.

Ključne riječi: radiološki tehnolog, cjeloživotno učenje, autonomno učenje

SLOBODNA TEMA

Autorica: Višnja Brebrić

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: COO Dubrava

Naslov rada:

COO Dubrava – 50 godina rada

Sažetak:

U radu će biti prikazan rad Centra za odgoj i obrazovanje Dubrava. Centar je osnovan 1966. godine pod nazivom Zavod za rehabilitaciju tjelesno invalidne djece i omladine. Osnovan je kao specijalna socijalna ustanova sa zadatkom da tjelesno invalidnoj djeci i mlađezi pruža smještaj i potpuno zbrinjavanje, odgoj, medicinsku rehabilitaciju za vrijeme njihova osnovnog i stručnog obrazovanja te medicinsku pomoć u obliku pružanja njegi i liječenja. Od osnutka do danas Centar je nekoliko puta mijenjao naziv, rehabilitacijske programe proširivao i prilagođavao učenicima ovisno o njihovim teškoćama i dijagnozama. Danas se zove Centar za odgoj i obrazovanje Dubrava i jedina je ustanova u Republici Hrvatskoj koja je namijenjena srednjoškolskom obrazovanju i rehabilitaciji učenika s motoričkim, mentalnim i drugim organskim oštećenjima. Dakle, u COO-u Dubrava učenici se mogu u primjerenum, njima prilagođenim uvjetima školovati za zanimanja po redovnim, prilagođenim i pomoćnim programima. Učenicima se pružaju edukacijsko-rehabilitacijski programi radi lakšeg svladavanja nastavnog programa (učenje, spoznaja, socijalizacija), za razvoj kreativnosti (glazboterapija, kreativno izražavanje), logoterapija s nadomjesnom i potpomognutom terapijom, terapija senzorne integracije, psihosocijalna terapija, fizioterapija, radna terapija i zdravstvena njega. Također, u Centru pružamo usluge radnookupacijskih aktivnosti odraslim osobama koje su završile školovanje, a koje se zbog težine motoričkih i mentalnih oštećenja ne mogu zaposliti niti uključiti u radionice koje nisu primjerene i prilagođene njihovim preostalim mogućnostima. Krucijalna je djelatnost Centra pružanje zdravstvene zaštite u svim oblicima – primarne, sekundarne i tercijarne, svim učenicima i korisnicima koji se koriste uslugama smještaja i boravka. U Centru se provodi edukacija studenata ZVU-a (sestrinstvo, fizioterapija, radna terapija), Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta (defektologija, logopedija), kao i ostalih fakulteta humanističkih znanosti.

Ključne riječi: centar, učenici, rehabilitacija

SLOBODNA TEMA

Autorice: Mirjana Šafranec, Ljiljana Hoić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: DZ Zagreb – Centar

Naslov rada:

DZ Zagreb – Centar: palijativa-patronaža – naših 4 i pol godina

Sažetak:

U Republici Hrvatskoj već je dugi niz godina prepoznata potreba za kvalitetnom i koordiniranom palijativnom skrbi na svim razinama zdravstvene zaštite. U skladu s time, 1. kolovoza 2012. počinje s radom mobilni palijativni tim DZ-a Zagreb – Centar koji se sastoji od liječnika i medicinske sestre. Palijativni tim pruža palijativnu skrb na zahtjev obiteljskog liječnika, bolničkog liječnika, patronažne sestre, sestre iz zdravstvene njage, koordinatora palijativne skrbi ili bolesnika i njegove obitelji. Osnovno je načelo rada poštivanje želje pacijenta. Tim ne preuzima potpunu skrb pacijenta, već usko surađuje s liječnikom opće medicine, kao i s ostalim službama koje pružaju bilo kakav vid palijativne skrbi. Za rad u palijativnom timu potrebna je edukacija iz palijativne skrbi (CEPAMET). Palijativna skrb pristup je kojim se bolesnicima suočenima s neizlječivom bolešću i njihovim obiteljima poboljšava kvaliteta preostalog života. Započinje kada smo iscrpili sve metode klasičnog liječenja sprječavanjem i olakšavanjem simptoma, liječenjem boli te olakšavanjem ostalih psihičkih, psihosocijalnih i duhovnih problema. Završava razdobljem žalovanja nakon smrti bolesnika. Intervencije palijativne skrbi ne smiju biti namijenjene praranom završetku života kao ni neprirodnom produžetku života terminalno oboljele osobe. U palijativnu skrb uključen je interdisciplinarni tim, a jedan je od važnih članova tima i patronažna sestra. Ona skrbi o cijeloj obitelji te svojim ulaskom u kuću uočava potrebe pacijenta i obitelji za uključivanjem u rad mobilnoga palijativnog tima. U palijativnoj skrbi obitelj je jedinica skrbi te mnogo puta obitelj veoma brzo izgara pod teretom problema. Prema potrebi patronažna sestra uključuje i ostale članove tima kao što su medicinska sestra iz kućne njage, duhovnik, socijalni radnik ili volonteri.

Ključne riječi: palijativna skrb, mobilni palijativni tim, patronažna služba

SLOBODNA TEMA

Autori: ¹Slavko Antolić, ²Aleksandar Racz, ²Ivan Markotić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Gradski ured za zdravstvo, Zagreb

²Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Ekološki i javnozdravstveni rizici kremiranja i utjecaj najbolje prakse na njihovu minimalizaciju

Sažetak:

Uvod: Iako se kremiranje u Europi počinje šire primjenjivati sredinom 19. stoljeća, kao metoda sahrane prisutna je u brojnim svjetskim kulturama. Samo u 21. stoljeću u SAD-u udio kremiranja porastao sa 26,2 % početkom stoljeća na 48,6 % prošle godine, gotovo koliko u Njemačkoj (55 %), Japanu (> 80 %) i Ljubljani (83 %). Iako svjetske religije različito gledaju na kremiranje, u Hrvatskoj je relevantan stav Katoličke crkve koja, usprkos djelomičnoj liberalizaciji stava preporukom Vatikana iz listopada 2016. godine, i dalje „preporučuje da se čuva pobožni običaj pokapanja tijela preminulih”, iako više ipak „ne zabranjuje kremiranje, osim ako je izabrano zbog razloga protivnih kršćanskom nauku“ (Kan. 1176, 3). Usprkos vjerskoj dogmi, od 1985. godine na jedinom krematoriju Mirogoj (Zagreb) broj preminulih koji su prošli incineraciju u uvjetima ekonomske krize u stalnom je porastu (2010. godine omjer ukopa i kremiranja bio je otprilike 2 : 1), uglavnom zbog nižih troškova organizacije ukopa i održavanja grobnog mjestra. S obzirom na to da tehnološki postupak kremiranja potencijalno pridonosi štetnim emisijama, posebice polikloriranih dibenzo-p-dioksina i dibenzofurana i teških metala (As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Mn, Ni, Pb, Sb, Sn, Tl, V, Zn), osobito žive, postupak kremiranja potencijalno predstavlja javnozdravstveni, ekološki i epidemiološki rizik.

Cilj i svrha: U radu će se postupak kremiranja analizirati s vjerskog, kulturološkog, tehnološkog, javnozdravstvenog, ekonomskog i ekološkog aspekta, s naglaskom na *cost-benefit* analizu kao mogući motivacijski čimbenik, kao i upozoriti na potencijalne zdravstvene rizike te naglasiti ulogu sanitarnog inženjerstva u prevenciji onečišćenja okoliša, ne samo zraka već i tla i voda.

Rezultati: Rad donosi analizu dostupnih podataka o emisijama štetnih plinova i utjecaju primjene najbolje prakse u njihovu smanjivanju te usporedbu naših podataka praćenja emisija na pećima u krematoriju s podatcima iznesenima u relevantnim stranim studijama te ukazuje na potencijalne zdravstvene rizike i preporuke kako rizike minimalizirati promjenom sadašnje prakse kremiranja i konačnog odlaganja posmrtnih ostataka.

Zaključak: S obzirom na to da i europska i hrvatska legislativa nedovoljno jasno reguliraju postupak završne dispozicije ostataka nakon postupka kremiranja, a imajući u vidu s kremiranjem povezane potencijalne polutante, provođenje zdravstveno-ekoloških studija usmjerenih na analizu veličine zdravstvenih rizika, kako kod radnika uključenih u proces kremiranja tako i kod lokalnog stanovništva, čini se svrhovitim i korisnim. Prenapučenošću gradova i donošenjem prvih higijensko-zdravstvenih propisa mrtve se počinje i spaljivati u jasno definiranom postupku.

Ključne riječi: kremiranje, teški metali, onečišćenje zraka iz stacionarnih izvora

SLOBODNA TEMA

Autori: Antonio Bogović, Šime Zorić

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Fizioterapijska intervencija kod iliotibijalnog sindroma

Sažetak:

Uvod: Iliotibijalni sindrom česta je ozljeda sportaša karakteristična u sportovima i aktivnostima u kojima dolazi do učestalih fleksija i ekstenzija u zglobu koljena. Najčešće se javlja kod trkača rekreativaca ili, primjerice, kod biciklista zbog velikog broja repetitivnih pokreta za vrijeme aktivnosti. Nastaje zbog trenja iliotibijalnog ligamenta o lateralni epikondil femura, što uzrokuje irritaciju i upalni odgovor samog traktusa ili dovodi do stvaranja priležeće burze sa sekundarnom upalom. Smatra se sindromom prenaprezanja.

Cilj: Prikazat ćemo koje su sve mogućnosti fizioterapijske intervencije pri rehabilitaciji iliotibijalnog sindroma te istaknuti one najbolje. Za sve sportaše i rekreativce glavni je cilj što brži povratak aktivnosti, ali prerano će treniranje u ovom slučaju pogoršati stanje odnosno upalu te posljedično prolongirati povratak aktivnosti.

Zaključak: U rehabilitaciji iliotibijalnog sindroma mogu se primjenjivati konzervativne i invazivne metode, od kojih je primarni odabir konzervativni pristup zbog bržeg povratka aktivnosti i treningu. Po dijagnozi preporučen je prestanak provođenja sportskih aktivnosti od četiri do šest tjedana. U tom periodu važno je provoditi vježbe istezanja iliotibijalnog ligamenta tako što se isteže lateralni dio natkoljenice, no izbjegava tretiranje mesta боли. Također se istežu mišići lateralnog kinetičkog lanca: *m. quadratus lumborum*, *m. tensor fasciae latae* i *m. gastrocnemius* radi pravilne raspodijele kinetičkih sila i vremenski funkcionalne aktivacije ove sinergističke skupine. Pri tretiranju sindroma velik doprinos opravku daju vježbe jačanja muskulature lateralnog dijela natkoljenice i lumbalnog dijela kralježnice. Također su pozitivne rehabilitacijske rezultate pokazale duboka frikcijska masaža iliotibijalnog traktusa i terapija ultrazvukom. Mnogo trkača potvrđilo je pozitivan učinak *foam* rolanja po vanjskoj strani koljena (prepostavlja se da se tako razbijaju ožiljkasto tkivo i time smanjuje bol). Lokalna injekcija anestetika s kortikosteroidom može biti vrlo uspješno liječenje ako je došlo do stvaranja upalne burze u navedenome području. Ako nakon navedenih tretmana bol perzistira, može se primijeniti injekcija kortizona koja posljedično može oslabiti ligamente i tetive. U najtežim slučajevima potrebno je kirurško liječenje.

Ključne riječi: iliotibijalni sindrom, fizioterapijska intervencija, vježbe, sindrom prenaprezanja, sport

SLOBODNA TEMA

Autori: Dubravko Bobinec, Andrija Čop, Domagoj Mihaldinec, Goran Roić

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: Klinika za dječje bolesti Zagreb

Naslov rada:

Fly Through – trodimenzionalni slikovni prikaz u stvarnom vremenu

Sažetak:

Što je to Fly Through? Simulirani, računalni, trodimenzionalni, neinvazivni endoskopski pregled bronha, arterija, debelog crijeva i ostalih tjelesnih šupljih organa i struktura. To je višenamjenska 3D aplikacija koju upotrebljavamo u MSCT i MRI pretragama. Takva aplikacija korisna je za vizualnu percepciju stijenke crijeva, vaskularnih anomalija, mehaničkih opstrukcija urinarnog sustava u stvarnom vremenu itd. Unutar određene pretrage šupljih organa ili struktura na MRI uređaju, osim morfološkog prikaza, može se učiniti i 3D sekvencija u trajanju od nekoliko minuta koja će nam poslužiti za trodimenzionalni slikovni prikaz u stvarnom vremenu. Priprema pacijenta za ovakvu vrstu pretrage jednaka je kao i za sve ostale endoskopske pretrage šupljih organa, MRI ili MSCT pretrage; sve u svrhu smirivanja gibanja crijeva koja su, osim pomicanja pacijenta za vrijeme snimanja, glavni uzrok loše kvalitete snimke, u našem slučaju, nemogućnosti prikaza šupljeg organa u realnom vremenu određenom 3D aplikacijom (Fly Through). Nakon odrađene pripreme pacijenata, razgovora s pacijentom i informiranja o samom tijeku snimanja, pristupamo samom pregledu koji se sastoji od nekoliko sekvencija. Sljedeće navedene sekvencije odnosit će se na morfološki, funkcionalni i trodimenzionalni virtualni endoskopski pregled urinarnog sustava. U ovom sažetku osvrnut ćemo se samo na sekvencije koje nam služe za virtualni endoskopski pregled. Aplikacija Fly Through omogućuje nam određivanje mesta polazišta, kao i okretanje slike u prostoru i samo putovanje kroz strukturu te snimanje važnih stvari u obliku videozapisa ili slika. Pomaže da uz neinvazivan pregled dobijemo mnogo informacija koji nam mogu donijeti konačnu dijagnozu stanja pacijenta.

Ključne riječi: Fly Through, aplikacija, 3D, neinvazivna

SLOBODNA TEMA

Autorice: Andreja Jurić, Ivana Župan

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: KBC Sestre Milosrdnice, Klinika za tumore

Naslov rada:

Iskustva u multidisciplinarnom pristupu liječenju onkoloških bolesnika s nutritivnim rizikom u Klinici za tumore

Sažetak:

Uhranjenost predstavlja važan element sveukupnog općeg stanja bolesnika oboljelog od maligne bolesti. Ima utjecaj na prognozu bolesti te dužinu preživljjenja bolesnika. Na Odjelu internističke onkologije Klinike za tumore unazad nekoliko godina intenzivno radimo na poboljšanju palijativne skrbi naših bolesnika te smo stoga problemu uhranjenosti bolesnika odlučili pristupiti multidisciplinarno i sustavno, proaktivno djelujući prije nastanka tegoba ili u njihovu samom početku, kada se mogu izbjegići kliničke posljedice tumorske kaheksije. Odjelne medicinske sestre prošle su dodatnu edukaciju o nutritivnom probiru i prehrani te su u suradnji s liječnicima 21. rujna 2015. započele s nutritivnim probirom prema sustavu Nutritional Risk Score 2002. Također smo razvili strukturirani plan skrbi u smislu edukacije nutritivno ugroženih bolesnika i članova njihovih obitelji. Uloga je medicinske sestre upoznati bolesnika s povećanim nutritivnim potrebama, pravilnim prehrambenim navikama i enteralnim pripravcima, koji su im prema potrebi propisani i preporučeni. Kroz strukturirani razgovor educiramo bolesnike i članove njihovih obitelji o razlici energetskih potreba između zdravog i bolesnog čovjeka, zašto standardna nutritivna potpora nije dovoljna da na zadovoljavajući način zaustavi tjelesno i funkcionalno propadanje u sindromu tumorske kaheksije, o najvažnijim sastojcima enteralnih pripravaka te njihovoj ulozi i načinu uzimanja. Danas je na Odjelu internističke onkologije nutritivni probir standardni postupak kod prijema bolesnika na hospitalizaciju, a rezultat procjene dio sestrinske dokumentacije. Iskustvo nam je pokazalo da edukacija bolesnika o pravilnim prehrambenim navikama i enteralnoj prehrani utječe na suradljivost u uzimanju terapije u preporučenoj dnevnoj dozi i duljini uzimanja. Navedene su intervencije dokazale opravdanost multidisciplinarnog pristupa u cilju pravovremenog otkrivanja ranih znakova pothranjenosti i poboljšanja kvalitete života hospitaliziranih onkoloških bolesnika.

Ključne riječi: pothranjenost, nutritivni probir, edukacija

SLOBODNA TEMA

Autor: Diana Korunić, Dubravko Jurišić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Dnevni centar za rehabilitaciju djece i mladeži „Mali dom – Zagreb”

Naslov rada:

Izazovi terapijskog hranjenja kod djece i mladeži s višestrukim poteškoćama

Sažetak:

Hranjenje je jedna od esencijalnih aktivnosti koja se provodi barem tri do pet puta tijekom dana. Iako se termin hranjenje upotrebljava u različitim kontekstima, njegovo značenje uključuje pripremu hrane, jedenje i gutanje. To je aktivnost oko koje se mogu na logičan način nadograđivati sve druge aktivnosti dnevnog života, poštujući kriterije njihove funkcionalnosti, participacije u te fluentnosti. U terapijskom hranjenju govorimo o nekoliko sastavnica, a to su: jedenje, gutanje, hranjenje i pijenje. Poteškoće hranjenja često zahvaćaju sve navedeno. Kroz već dugu praksu rada u području terapijskog hranjenja primjetno je da je posljednjih nekoliko godina vidljiv porast djece s poteškoćama u hranjenju s vrlo širokim spektrom problematike, od izbirljive djece do djece s teškim disfagijama koja se hrane bilo putem NG sonde bilo putem stome kao enteralnim načinima prehrane. Terapijski postupci uključuju inicijalnu procjenu s videosnimkom, opservaciju, intervju te planiranje intervencije u skladu s dobivenim povratnim informacijama i zdravstvenim statusom djeteta. Tim uključen u terapijsko hranjenje obuhvaća roditelja/staratelja, radnog terapeuta, logopeda, liječnika, nutricionista, po potrebi psihologa i ostale stručnjake (fizioterapeuta, rehabilitatore, medicinske sestre i sl.). Ishodi su često izravno ovisni o timskom radu, kao i pravovremenim izmjenama informacija između roditelja, terapeuta i liječnika. Cilj je rada prikazati važnost ove esencijalne aktivnosti dnevnog života, njezina poveznoga spiralnog učinka na ostale aktivnosti koje korisnik izvodi tijekom dana. Izazovi su to s kojima se susreću djeca i mladež, roditelji i terapeuti u svakodnevnom provođenju aktivnosti hranjenja.

Ključne riječi: terapijsko hranjenje, radna terapija, višestruke poteškoće, enteralna prehrana, timsk suradnja

SLOBODNA TEMA

Autori: Mirna Šitum, Slavko Antolić, Ivana Portolan Pajić, Jasna Tucak

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Grad Zagreb, Gradski ured za zdravstvo

Naslov rada:

Jesmo li osviješteni o važnosti i vrijednosti patronažne sestre u zajednici?

Sažetak:

Patronažna medicinska sestra nositeljica je patronažne zdravstvene zaštite čije su kompetencije, kao pružateljice zdravstvene njegе, definirane Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakonom o sestrinstvu, a patronažna zdravstvena zaštita izvodi se prema ugovorenim standardima i normativima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO). Patronažnu djelatnost u Gradu Zagrebu 2015. godine obavljalo je 146 timova s punim radnim vremenom te je zabilježeno 226 914 posjeta. Na posjet kroničnom bolesniku odnosilo se 50,94 % (115 598 posjeta), novorođenčetu 16,26 % (36 905 posjeta) te roditelji 14,56 % (33 033 posjeta). Sestrinske intervencije temeljene su na modelima, teorijama i načelima sestrinske prakse: holizam, poštovanje svakog pojedinca, načelo jednakosti i pravednosti. Kroz polivalentni oblik mјera patronažna djelatnost orientirana je na primarnu, sekundarnu i tercijarnu prevenciju. Usmjerena je na pojedince i članove njihovih obitelji: trudnice, babinjače, novorođenčad, dojenčad, malu i predškolsku djecu, školsku djecu i mlade, stare i nemoćne osobe, osobe s posebnim potrebama te osobe s invaliditetom i lošim zdravstvenim navikama. Svojim djelovanjem u zajednici planira skrb i provodi nadzor koji se najčešće provodi u domu pacijenta uz uključivanje drugih zdravstvenih profesionalaca (zdravstvena njega u kući, fizioterapija). Kućni posjet planiran je kao model intervencije pojedincu ili obitelji u svakodnevnom životnom okružju kroz individualni ili grupni model skrbi. Patronažna sestra ključni je element integrirane zdravstvene skrbi u kojoj sudjeluju zdravstveni profesionalci prvenstveno primarne razine zdravstvene zaštite, ali prema potrebi umrežava relevantne dionike lokalne zajednice: centre za socijalnu skrb, Ministarstvo unutarnjih poslova, obrazovne institucije, zdravstvene ustanove na sekundarnoj razini, tijela lokalne uprave i samouprave, medije, civilne udruge, vjerske institucije i sve koji su uključeni u očuvanje zdravlja.

Ključne riječi: patronažna sestra, Grad Zagreb, zdravstvena zaštita i skrb, zajednica, očuvanje zdravlja

SLOBODNA TEMA

Autorice: Ivana Leskovar, Branka Golubić Ćepulić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: KBC Zagreb, Klinički zavod za transfuzijsku medicinu i transplantacijsku biologiju

Naslov rada:

Kad promjene naruše rutinu

Sažetak:

U današnje vrijeme, kad se intenzivno radi na razvoju tehnologije i unaprjeđenju kvalitete u medicinsko-laboratorijskoj djelatnosti, teško je zamisliti da se proces rada može unaprijediti bez uvođenja promjena. Svaka je poslovna promjena izazov, kako poslodavcu tako i zaposleniku. Očekivana je reakcija otpor jer se zaposlenici bolje osjećaju u poznatom okruženju i „uhodanom“ načinu rada nego u novoj i još nepoznatoj situaciji. Svaka je promjena proces u kojem se često javlja i potreba za dodatnom edukacijom zaposlenika. Potrebu za edukacijom prepoznaće poslodavac, a pojedinac ima odgovornost da usvoji nova znanja i vještine potrebne za razvoj djelatnosti. Pri tome je važno odabrati zaposlenicima najprihvatljiviji način edukacije i provjere usvojenih znanja i vještina. Dok je za neke zaposlenike to izazov i način da iskažu svoje sposobnosti, za većinu je to stresno i neprihvatljivo. Kad se zaposlenici ne uspiju prilagoditi promjenama, dolazi do konfliktnih situacija, izoliranosti i stresa. Izravne prijetnje zaposlenicima koji pružaju otpor treba izbjegavati. Za uspješno prihvaćanje promjena važan je i način komunikacije zaposlenika i nadređenih, kao i ispravno predstavljanje razloga za promjene u procesu rada. Korisno je komunicirati sa zaposlenicima i saslušati njihove kritike i ideje. Ne smije se zanemariti ni potreba zaposlenika da za svoj rad budu motivirani i primjereno nagrađeni. U konačnici većina zaposlenika prihvati promjene ili im se prilagodi, ali pri tome prolazi kroz razne psihološke faze.

Ključne riječi: promjene, edukacija, zaposlenici

SLOBODNA TEMA

Autori: Dora Miketek, Robert Matošević

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Kompleksnost proksimalnog hvatišta *m. psoasa majora*

Sažetak:

Uvod: *M. psoas major* duboki je slabinski mišić koji povezuje trup s donjim udovima te se njegova funkcija najčešće opisuje u obliku pregibača natkoljenice unutar funkcionalne cjeline s bočnim mišićem, *m. iliacusom*. Proksimalno hvatište ukazuje na raznolike uloge *m. psoasa majora*, a obuhvaća anteriorne površine transverzalnih nastavaka lumbalnih kralježaka, anterolateralne površine lumbalnih intervertebralnih diskova i kralježaka i *ligamentum acutum* dijafragme te podrazumijeva fascijalnu povezanost s *m. quadratus lumborum* i zdjeličnim dnem, koji su nam važni u ovom pregledu.

Cilj: Prikazat ćemo važne uloge *m. psoasa majora* s obzirom na njegove povezanosti u proksimalnom dijelu, koje se nerijetko izostavljaju iz literature ili zanemaruju naspram funkcije fleksora natkoljenice. Opisane su funkcije ključne za razumijevanje važnosti ovog mišića i diferencijalne dijagnoze nekih od najčešćih bolnih sindroma.

Zaključak: Zbog hvatišta duž kralježnice i usmjeranja mišićnih vlakana *m. psoas major* vrši ulogu stabilizatora lumbalne kralježnice, a njegova pozicija pozitivno potkrjepljuje ritam dijafragme i zdjeličnog dna koji regulira kompresije unutar trbušne šupljine tijekom hoda. Idealno je lociran za generiranje kompresivnih sila na lumbalno područje usmjerenih ka koštanim ili mekim strukturama. Fascijalnom mrežom povezuje se s *m. quadratus lumborum* s kojim izvodi laterofleksiju lumbalnih kralježaka. Zanimljivo je spomenuti mehanizam kobre kojim neki autori objašnjavaju utjecaj *m. psoasa majora* na disanje, primjerice skraćenjem *m. psoasa majora* dolazi do posteroinferiornog pomicanja rebara te posljedično restrikcije disanja odnosno opsega pokreta dijafragme. Skraćenje *m. psoasa majora* utječe na povećanu lordozu lumbalne regije, a dodatno je promatrano u istraživanjima lumbalnih bolnih sindroma, gdje je poprečni presjek *m. psoasa majora* dokazano znatno smanjen na bolnoj strani te je proporcionalan s duljinom trajanja simptoma. Skraćeni *m. psoas major* također može vršiti kompresiju na moždinske živce lumbalnog dijela kralježnice i na organe trbušne šupljine i retroperitonealnog prostora. Prema nekim autorima, ritam modernog života aktivira adrenalin iz simpatičkoga živčanog sustava koji kronično podražuje *m. psoas major* te ga priprema za brzu aktivaciju, a što u konačnici rezultira hipertonusom ili skraćenjem mišića.

Ključne riječi: *m. psoas major*, dijafragma, lumbalna kralježnica, fascija

SLOBODNA TEMA

Autorice: ¹Željka Panić, ¹Valentina Šrbac

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹KBC Sestre milosrdnice, Klinika za traumatologiju

Naslov rada:

Kontinuirana edukacija medicinskih sestara u cilju unaprjeđenja zdravstvene njegе na zavodu za opeklime

Sažetak:

Na Zavod za opeklime primaju se najteži slučajevi opeklina iz cijele Republike Hrvatske, te u skladu s time medicinske sestre koje skrbe o takvim bolesnicima moraju posjedovati visoku razinu znanja i vještina. Kako bi se osigurala kvaliteta u provedbi liječenja potrebno je razviti standardne smjernice za njegu takvih bolesnika te poboljšati razinu obrazovanja i poticati na daljnju edukaciju medicinskih sestara.

Na Zavodu za opeklime medicinske sestre u okviru svojih kompetencija provode nekoliko stotina postupaka iz područja zdravstvene njegе.

Opeklinska trauma jedna je od najintenzivnijih i najsloženijih ozljeda. Pravilno zbrinjavanje iznimno je važno jer smanjuje i ublažava komplikacije te poboljšava ishod liječenja. Medicinske sestre članovi su zdravstvenog tima i imaju vodeću ulogu u zbrinjavanju pacijenata. Paralelno s intenzivnim dijelom pristupa se i kirurškoj procjeni opekline. Sestre također poznaju osnove rada u operacijskoj sali i provode postupke akutne hemodijalize.

Iskustvo, teoretska znanja, humanost, sposobnost svladavanja nove tehnologije i obrazovanje predstavljaju temelje kvalitetne zdravstvene njegе.

Edukacija se na Zavodu za opeklime provodi u drugim ustanovama (za postizanje znanja i vještina o akutnoj hemodijalizi) te unutar ustanove (ekdukacija instrumentarki). Također je izrazito važno prenošenje znanja i iskustva iskusnijih kolegica mlađima, aktivno sudjelovanje na raznim stručnim skupovima i predavanjima, korištenje raznom literaturom o novostima u liječenju rana/opeklina te primjena novih znanja i prenošenje unutar tima.

Na Zavodu za opeklime je izražena velika potreba za trajnom ekdukacijom te podizanje razine formalnog obrazovanja.

Ključne riječi: opeklime, medicinske sestre, obrazovanje, znanje, ekdukacija

SLOBODNA TEMA

Autorice: ¹Marica Keser, ¹Maja Šaf, ¹Marina Srbić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹KBC Zagreb

Naslov rada:

Kontrola kvalitete i protokoli u radioterapiji

Sažetak:

Cilj i uvod: Proces je radioterapije (RT) složen i uključuje razumijevanje načela medicinske fizike, radiobiologije, sigurnosti zračenja, dozimetrije, planiranja terapije, simulacije i interakcije zračenja s drugim načinima liječenja. Osnovni je cilj ovog rada prikaz protokola kontrole kvalitete svakodnevnom radu na radioterapijskim postupcima te evaluacija postupnika koji su u tu svrhu napravljeni na Klinici za onkologiju KBC-a Zagreb. Kontrolu kvalitete u radioterapiji provodi interdisciplinarni tim koji se sastoji od radioloških tehologa, medicinskih fizičara i liječnika.

Metode: Ovo je kvalitativno opisno istraživanje u kojem je prikazan presjek kroz sve procedure i postupke kontrole kvalitete u provođenju radioterapije. Postupci provjera vrše se na uređajima (linearni akcelerator, simulator), kod izrade plana zračenja te u svrhu preciznog pozicioniranja pacijenta odabirom odgovarajućeg protokola.

Rezultat: U medicini bilo koji član osoblja, bez obzira na trening, kvalifikaciju ili iskustvo, može napraviti grešku. Zato moramo osmisiliti, pridržavati se i provoditi postupke koji bi mogli otkriti, ukloniti ili ublažiti takve pogreške. Uspostavljanje sustava protokola sa svakodnevnom kontrolom kvalitete u provođenju radioterapije omogućuje standardizaciju rada i pruža temelj za precizno ozračivanje ciljnog volumena uz maksimalnu poštenu zdravog okolnog tkiva.

Zaključak: Uvođenjem protokola i redovitih postupaka kontrole kvalitete na Klinici za onkologiju KBC-a Zagreb zamijećeno je lakše uočavanje grešaka tijekom rada, što u konačnici nesumnjivo daje bolje rezultate liječenja, bolju kontrolu bolesti te veću preciznost u poštedi okolnog zdravog tkiva.

Ključne riječi: protokoli, kontrola kvalitete, QC programi, upravljanje pogreškama

SLOBODNA TEMA

Autorice: Jasenka Šabarić, Lidija Barušić, Antonija Galić, Adela Krivohlavek

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: NZZJZ „Dr Andrija Štampar“

Naslov rada:

Krom, nikal i mangan – toksične tvari koje može sadržavati posuđe i pribor od nehrđajućeg čelika

Sažetak:

Cilj: Današnje tržište preplavljen je bogatom ponudom posuđa, pribora i uređaja koji dolaze u neposredan dodir s hranom, a izrađeni su od različitih vrsta materijala. Posuđe na tržištu ne bi smjelo otpuštati u hranu štetne sastojke koji mogu ugroziti zdravlje i sigurnost potrošača te uzrokovati promjene u sastavu i organoleptičkim svojstvima hrane. Kod posuđa od nehrđajućeg čelika važan je faktor način proizvodnje, kao i omjer metala i slitina, jer mogu utjecati na kvalitetu i karakteristike nehrđajućeg čelika. Radi poboljšanja svojstava i otpornosti prema koroziji nehrđajućem se čeliku dodaju krom, nikal i mangan. Ovi elementi dopušteni su u proizvodnji, no količine njihova otpuštanja u hranu ograničene su zbog potencijalno štetnog učinka.

Metode: Ispitivanje specifične migracije kroma, nikla i mangana provedeno je na 80 uzoraka posuđa i pribora od nehrđajućeg čelika. Uzorci su snimani tehnikom induktivno spregnute plazme s masenim detektorom (ICP-MS) u skladu sa zahtjevima Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti materijala i predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom (NN 125/2009).

Rezultati: Kvantificirane su vrijednosti specifične migracije kroma u količini od 0,01 do 2,92 mg/l, nikla od 0,01 do 7,16 mg/l i mangana od 0,01 do 1,57 mg/l. Najveća dozvoljena količina specifične migracije kroma, nikla i mangana ne smije iznositi za svaki pojedini metal više od 0,1 mg/l. Od 80 ispitanih uzoraka 18 (22,5 %) nije zadovljilo zakonski postavljene kriterije.

Zaključak: Dobivene povećane količina kroma, nikla i mangana mogu potencijalno predstavljati rizik za zdravlje ljudi, poglavito kad su u pitanju rizične skupine kao što su osobe sklene alergijama i mala djeca. Kumulativni efekt kroz duži period može rezultirati toksičnim učinkom na pojedine organe. Negativan učinak može biti potaknut određenom vrstom hrane kao rizičnim faktorom. Zbog interesa zaštite potrošača nužno je provoditi sustavnu kontrolu tržišta.

Ključne riječi: posuđe, pribor, krom, nikal i mangan

SLOBODNA TEMA

Autorica: Slađana Režić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: KBC Zagreb

Naslov rada:

Kvaliteta radnog života medicinskih sestara

Sažetak:

Quality of work life (QWL) ili kvaliteta radnog života pojam je koji se razvio ranih 70-ih godina 20. stoljeća i uvelike je promijenio koncept i kulturu rada i doživljaj kvalitete radnog života pojedinca. Jedna od definicija QWL-a kaže da je to mogućnost ispoljavanja mogućnosti i talenata te sposobnost nošenja sa situacijama koje zahtijevaju inicijativu i odlučivanje. Alati koje se primjenjuju u mjerenu kvalitete radnog života mogu se razlikovati jer velik broj istraživača kombinira nekoliko alata pa su i interpretacije rezultata različite. Velik broj autora smatra da je kvaliteta radnog života ključni faktor važan za zadovoljstvo zaposlenika. Medicinske sestre izložene su visokim zahtjevima te se često žale na potplaćenost i prezaposlenost. Stalno su prisutni problemi povezani s nezadovoljstvom poslom, sagorijevanjem na poslu i odlaskom iz profesije. *Quality of nursing work life* (QNWL) ili kvaliteta radnog života medicinskih sestara proizlazi iz QWL-a te se primjenjuje u istraživanjima povezanim s medicinskim sestrama. Definira se kao stupanj do kojega su medicinske sestre sposobne zadovoljiti važne osobne potrebe kroz svoja iskustva u radnoj organizaciji dok istovremeno postižu ciljeve te organizacije i na smislen način pridonose toj organizaciji. Dimenzije koje su uključene u QNWL: radni život / privatni život, osmišljavanje rada, kontekst rada te svijet rada. Evaluacija QNWL-a omogućava razumjeti one aspekte rada koje medicinske sestre ili poslodavac mogu modificirati i tako poboljšati kvalitetu radnog života medicinskih sestara.

Ključne riječi: kvaliteta radnog života, sestrinstvo, životni balans, zadovoljstvo poslom

SLOBODNA TEMA

Autori: Jasmina Mahmutović, Suada Branković, Samir Bojičić, Dijana Avdić, Minela Snaga

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Fakultet zdravstvenih studija Univerziteta u Sarajevu

Naslov rada:

Kvaliteta života osoba treće životne dobi korisnika staračkih domova

Sažetak:

Uvod: Demografske studije pokazuju da se broj osoba treće životne dobi enormno brzo povećava te se javlja sve veća potreba društva da istražuje probleme i pojave koje prate starenje.

Ciljevi su istraživanja ocijeniti kvalitetu života korisnika staračkih domova, utvrditi razliku u kvaliteti života korisnika različitih staračkih domova, utvrditi odnos između subjektivne procjene kvalitete života i zdravlja te sociodemografskih varijabli ispitanika.

Ispitanici i metode istraživanja: studija presjeka, istraživanjem obuhvaćeno 100 korisnika dvaju staračkih domova tijekom travnja 2016.

Kriterij za uključenje ispitanika: osobe od 65 i više godina, psihofizički sposobne odgovoriti na upitnik, dobrovoljni pristanak. Instrument je istraživanja upitnik WHOQOL-BREF, hrvatska verzija. Za analizu dobivenih podataka upotrijebljen je programski paket SPSS for Windows.

Rezultati istraživanja: Prosječna dob ispitanika iznosila je $M = 78,99 \pm 6,13$ godina, 62 % ženskih i 38 % ispitanika muškog spola, 44 % ispitanika bez formalne naobrazbe i 66 % udovaca. Analizom domena kvalitete života najviša aritmetička sredina postignuta je u domeni „psihološko stanje“ $M = 72,90 \pm 15,93$, dok je najniža vrijednost postignuta u domeni društvenih interakcija $M = 58,07 \pm 14,44$. Ukupna je aritmetička sredina za sve četiri domene – harmonijska sredina $X_h = 64,70$. Subjektivna procjena kvalitete života i zdravlja ispitanika nije u odnosu s mjestom boravka, spolom, bračnim stanjem, dobi ni s obrazovanjem ispitanika.

Zaključci: Kvaliteta života osoba treće životne dobi korisnika staračkih domova na zadovoljavajućoj je razini, ne postoji signifikantna razlika u kvalitetu života korisnika različitih staračkih domova te ne postoji povezanost između subjektivne procjene kvaliteta života i zdravlja sa sociodemografskim varijablama ispitanika.

Ključne riječi: kvaliteta života, treća životna dob, starački domovi

SLOBODNA TEMA

Autorice: Ljiljana Uročić, Silvana Piškor, Dragana Šegulja, Danica Matišić

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: KBC Zagreb

Naslov rada:

Laboratorijska dijagnostika hemoglobinemija

Sažetak:

Hemoglobin (Hb) je hemoprotein koji prenosi kisik. To je tetramerni metaloprotein koji se sastoji od dva para istih globinskih lanaca, i to 2 alfa i 2 beta. Sinteza hemoglobina počinje u eritroblastima i nastavlja se u normoblastima i retikulocitima. Proteinski dio hemoglobina, globin, sintetizira se u staničnim ribosomima i ovisi o sekvenciji nukleotida kromosomske DNA. Ako dođe do pogreške u sekvenciji, stvara se globin s izmijenjenim sastavom aminokiselina, što ima za posljedicu pojavu hemoglobinopatija. Hemoglobinopatije mogu biti stečene ili naslijeđene. Stečene nastaju zbog oštećenja funkcije hemoglobina vanjskim čimbenicima, kao što su ugljikov monoksid (CO) i oksidirajući spojevi. Naslijedni su poremećaji koji nastaju promjenom građe globina, dok hem, kao strukturalni dio hemoglobina, ostaje normalan. Hemoglobinopatije se mogu podijeliti u tri skupine: 1) kvantitativni poremećaji ili talasemije; 2) kvalitativni poremećaji ili strukturne varijante hemoglobina, tzv. abnormalni Hb te 3) poremećaji nastali zbog zatajivanja mehanizama prijelaza fetalnog u adultnog hemoglobina, naslijedna perzistentna sinteza fetalnog hemoglobina HPFH. Laboratorijska dijagnostika talasemija ili hemoglobinopatija važan je korak u dijagnostici anemija zbog pravilnog provođenja terapije. Kod nerazjašnjenih uzroka anemija provođenjem terapije željezom koje se ne može normalno ugraditi u abnormalni Hb pacijenti se mogu preopteretiti željezom koje je teški metal i taloži se na retinu oka, glomerularnu bazalnu membranu, kao i na završetke živaca. Prvi korak u dosadašnjoj laboratorijskoj dijagnostici hemoglobinopatija bila je elektroforeza hemoglobina na acetat-celulozi koju je progresivno zamijenila kapilarna zonska elektroforeza (CZE). Za razdvajanje pojedinih ionskih vrsta prema njihovu naboju kod CZE-a koristimo se snagom elektroendoosmotskog toka koji je snažniji od elektroforetskog i razdvaja nabijene čestice u smjeru anoda-katoda. Primjenom CZE-a moguće je razdvajanje i kvantificiranje mnogobrojnih varijanti s dovoljnom osjetljivošću i visokom rezolucijskom moći.

Ključne riječi: hemoglobin, kapilarna zonska elektroforeza, hemoglobinemije

SLOBODNA TEMA

Autori: Mladen Strinić, Mislav Mesarić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Radiochirurgia Zagreb

Naslov rada:

Multiparametrijski MR prostate

Sažetak:

Cilj je rada istaknuti prednosti multiparametrijskog MR-a prostate u dijagnostici i ranom otkrivanju karcinoma prostate. U uvodnom dijelu ukazat će se na statističke pokazatelje pojavnosti karcinoma prostate i važnost redovitih pregleda prostate u skladu sa smjernicama. Slijedi kratak osvrt na anatomiju i patofiziologiju prostate te opis dijagnostičkih postupaka u otkrivanju patoloških procesa prostate. U izlaganju će se opisati komparativne prednosti multiparametrijskog MR-a prostate u ranom otkrivanju karcinoma prostate, kao i kontraindikacija za primjenu navedenoga dijagnostičkog postupka. Multiparametrijski MR prostate, kombinirajući anatomske i funkcionalne podatke dobivene pregledom, omogućava bolju vizualizaciju i karakterizaciju tumora prostate, a unutar tumorski promijjenjenog tkiva diferenciranje agresivnijih dijelova tumora. Ako se, u kombinaciji s određivanjem razine PSA u serumu i pregledom urologa, upotrebljava za probir pacijenata kod kojih je potrebno učiniti biopsiju prostate, povećava dijagnostičku pouzdanost i smanjuje broj nepotrebnih biopsija u pacijenata kod kojih porast razine PSA u serumu nije uzrokovan karcinomom prostate ili je uzrokovan klinički nesignifikantnim karcinomom. Opisat će se priprema pacijenta koja podrazumijeva dijetu i premedikaciju radi što je moguće boljeg prikaza snimanog područja i dobivanja dijagnostički korisnog materijala, tehnika snimanja, položaj pacijenta, protokol i primjena paramagnetenoga kontrastnog sredstva. Kao dodatni dijagnostički postupci u dijagnostici karcinoma prostate primjenjuju se spektrometrija i MR-om navođena biopsija prostate, koje će u izlaganju biti detaljnije opisane. Kao zaključak bit će iznesen kratak osvrt na primjenu i dostupnost multiparametrijskog MR prostate u RH.

Ključne riječi: multiparametrijski MR prostate, karcinom prostate, spektrometrija, MR-om navođena biopsija prostate

SLOBODNA TEMA

Autori: ¹Ana Mojsović Ćuić, ²Vesna Benković, ²Duje Lisičić, ²Anica Horvat-Knežević, ¹Lana Feher Turković, ²Domagoj Đikić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

²Prirodoslovno-matematički fakultet

Naslov rada:

Niske doze pesticida dovode do promjene broja leukocita i diferencijalne krvne slike u Swiss miša

Sažetak:

Uvod: Imazalil, cipermetrin i karbendazim jesu pesticidi detektibilni prilikom analize hrane na ostatke pesticida. Većina toksikoloških i ekotoksikoloških studija pesticida istražuje pojedinačan utjecaj pesticida, a u hrani su često prisutne upravo mješavine različitih ostataka pesticida. Izlaganje mješavinama pesticida može na stanice djelovati različito: aditivno, sinergistički, antagonistički ili potencijacijski, što još uvijek nije dovoljno istraženo te stoga predstavlja osnovnu smjernicu ovog istraživanja.

Cilj: Utvrditi utjecaj niskih doza pesticida zasebno i u kombinacijama na broj leukocita i diferencijalnu krvnu sliku.

Materijali i metode: Životinje su raspoređene u sedam skupina i izložene NOAEL dozama pojedinog pesticida i njihovim kombinacijama: imazalil + cipermetrin, cipermetrin + karbendazim, imazalil + karbendazim (NOAEL, 1 : 1). Pesticidi su svakodnevno aplicirani oralno tijekom 28 dana, nakon čega su životinje anestezirane, a uzorci krvi uzeti su za daljnju analizu.

Rezultati i zaključak: Skupina izložena imazalilu i karbendazimu, kao i kombinaciji cipermetrin + karbendazim pokazuje statistički značajno ($p \leq 0,05$) povećanje broja leukocita u usporedbi s kontrolnom skupinom. Skupina izložena kombinaciji imazalil + karbendazim pokazuje statistički značajno ($p \leq 0,05$) smanjenje broja leukocita u usporedbi s kontrolnom skupinom. Svi istraživani pesticidi i njihove kombinacije doveli su do statistički značajne ($p \leq 0,05$) promjene diferencijalne krvne slike u Swiss miša u usporedbi s kontrolnom skupinom, imajući pritom različite učinke na pojedine vrste leukocita. Istraživanja učinka mješavina pesticida važna su kako bi se na osnovi njih mogla napraviti procjena rizika za unos mješavina pesticida hranom.

Ključne riječi: pesticidi, mješavine pesticida, leukociti, diferencijalna krvna slika

SLOBODNA TEMA

Autor: Ivan Anzulović

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: KBC Sestre milosrdnice

Naslov rada:

Ograničenjem poticana terapija pokretom kod hemipareze

Sažetak:

Oporavak funkcije gornjeg ekstremiteta predstavlja izazov u rehabilitaciji bolesnika nakon moždanog udara. Studije na bolesnicima s moždanim udarom ukazuju na to da se, s obzirom na optimalne strategije treninga i okruženja, bihevioralni oporavak (ponovno pojavljivanje predmorbidnih obrazaca pokreta) može pojavit i kod bolesnika s kroničnom hemiparezom. Cilj je ovog rada na osnovi dokaza iz dostupnih radova prikazati mogućnosti i učinkovitost jednog od brojnih pristupa u tretmanu paretične ruke, poznatog u literaturi kao *Constraint Induced Movement Therapy* (CIT). Temelje ovakvom tretmanu dao je neuroznanstvenik Edward Taub 1993. godine, koji je promatrajući bolesnike s hemiparezom uočio da se ne koriste rukom čak i kad su u stanju izvoditi pokrete. Inicijalna je istraživanja ranije proveo na životinjama. Ograničenjem poticana terapija pokretom poboljšava motoričke sposobnosti, a time i funkcionalno korištenje paretičnom rukom odnosno šakom u realnim životnim situacijama. Koncept se sastoji od sputavanja neoštećene ruke rukavicom i ponavlajućih vježbi koje se izvode šest do sedam sati na dan tijekom tri tjedna. Postoje određene modifikacije ograničenjem poticane terapije pokretom kod kojih se trakama ograničavaju pokreti trupa u cilju smanjenja kompenzacije i poboljšanja funkcije ruke. Modificirani oblici smatraju se realnijim pristupom jer traju kraće, dva do tri sata tijekom dana, i zahtijevaju manje resursa. Za optimalan ishod ovog specifičnog terapijskog pristupa važno je poštivanje kriterija koji ispunjavaju bolesnici da bi bili uključeni u tretman. U prvom redu u zahvaćenom ekstremitetu, posebno šaci, moraju postojati neki pokreti, visoka motivacija bolesnika, minimalna kognitivna disfunkcija, adekvatna ravnoteža i sposobnost hoda dok se nosi ograničenje na neoštećenoj ruci. Bolesnici s hemiparezom u kroničnoj i subakutnoj fazi optimalni su za provođenje terapije. Činjenica je da ovakav pristup u tretmanu paretične ruke kliničari nisu široko prihvatali.

Ključne riječi: ograničenjem poticana terapija pokretom, moždani udar, hemipareza

SLOBODNA TEMA

Autori: ²Radivoj Vasiljev, ¹Vesna Hodić, ²Irina Vasiljev, ²Bojana Jeličić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Centar Tratinčica, Hrvatski rukometni savez

²CINDI

Naslov rada:

Opterećenje svoda stopala i mehanizam upravljanja posturom tijela u pikadu

Sažetak:

U sportu pikadu sportaši imaju zadatak da strelicama pogode određene zone na meti s određene udaljenosti. U osnovnom položaju tijela igrača pikada težina tijela nalazi se na nozi oslonca koja se za vrijeme bacanja ne odvaja od poda, dok stražnja noga služi za balans i na sebi nosi potrebnu težinu tijela kako bi održala idealnu ravnotežu. Stopala se nalaze u razmaku širine ramena. Pri izbačaju se osnovno opterećenje prebacuje na prednji dio stopala. Istraživanje je bilo provedeno u cilju da se utvrdi mehanizam kontakta s podlogom s raspodjelom pritiska, koja također mjeri raspodjelu pritiska po zonama, kod igrača pikada neposredno za vrijeme bacanja u metu. U istraživanju je sudjelovalo 27 zdravih desnorukih muškaraca, igrača pikada, tjelesne mase $92,1 \pm 14,9$ kg, veličine obuće EU $44 \pm 1,6$, visine $182,5 \pm 7,5$ cm, BMI $27,8 \pm 4,05$, dobi $32,1 \pm 8,1$. Natjecatelji su upotrebljavali svoje metalne strelice, a meta je bila postavljena prema standardu Svjetske pikado federacije. U istraživanju je primijenjena podometrijska platforma RSscan, s maksimalnom radnom frekvencijom 500 Hz. U ograničenom periodu od 5 sekundi traženo je od natjecatelja da bace tri strelice u metu u zonu 20(T1) u prvom zadatku, a u drugom u zone 20-15-16(T2). Prilikom izvođenja bacanja u T1 pokazatelj brzine centra projekcije pritiska bio je $337,2 \pm 169,1$ mm/s, a kod zadatka T2 $330,3 \pm 157,5$ mm/s. Statistički se značajno ne razlikuju. Registrirani parametri prilikom izvođenja gađanja pokazali su da postoje dvije faze: pripremna i realizacije. Za oba je testa karakteristično da je najveće opterećenje u fazi realizacije, gdje se desno stopalo opterećuje više od 90 %, dok lijevo stopalo gotovo nema kontakt s podlogom. Usporedba rezultata dobivenih u različitim testovima pokazuje nam da ovisno o cilju koji je potrebno pogoditi na meti ne dolazi do promjena parametara registriranih na platformi prilikom izvođenja gađanja.

Ključne riječi: pikado, opterećenje stopala, distribucija pritiska

SLOBODNA TEMA

Autori: ¹Jasna Bošnir, ¹Martina Bevardi, ¹Dario Lasić, ¹Josipa Kosić-Vukšić, ¹Lidija Barušić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹NZZJZ „Dr. Andrija Štampar“

Naslov rada:

Otkrivanje sastojaka patvorenosti hrane i predmeta opće uporabe

Sažetak:

Uvod: Namjerno dodavanje hrani i predmetima opće uporabe tvari koje nisu sastojak navedenih proizvoda ili zamjena pojedinih sastojaka nekim drugim manje kvalitetnim sastojkom, a često i sastojcima opasnim po zdravlje ljudi, naziva se patvorenje. Sve većim razvojem prehrambene, kozmetičke, farmaceutske i kemijske industrije razvijaju se razni spojevi koji se namjerno dodaju u hranu ili kozmetičke proizvode kako bi prikrili prava svojstva proizvoda i/ili im dali svojstva koja ne bi trebali niti smjeli imati. U posljednjih nekoliko godina u zemljama Europske unije, ali i šire stvorene su baze podataka koje nam govore da su mljekko, maslinovo ulje, med i voćni sokovi namirnice koje se najčešće patvore. Kontrola hrane i kozmetičkih proizvoda vrlo je ograničena i obuhvaća minimalan broj parametara, kao što je provjera na teške metale, pesticide i druge kontaminante te mikrobiološke analize. Broj parametara ovisi o količini izdvojenih finansijskih sredstava za kontrolu navedenih skupina proizvoda, ali i o trenutačnim analitičkim mogućnostima laboratorija zaduženih za službene kontrole. Iz navedenih razloga potrošači su u vrlo nepovoljnem položaju kada je riječ o sastojcima hrane i predmeta opće uporabe, osobito krema.

Cilj rada: Kao doprinos u otkrivanju patvorenosti hrane i predmeta opće uporabe, ovom je radu cilj bio razviti analitičke metode radi otkrivanja patvorenosti voćnih sokova te prisutnosti kortikosteroida u kremama.

Materijal i metode: Kao materijal upotrijebljeni su 100 % čisti sok od jabuke i kruške, voćni sokovi od jabuke i kruške odabrani metodom slučajnog uzorka iz prometa te kreme namijenjene za njegu kože s naznakom da djeluju umirujuće na crvenilo kože i/ili slične promjene na koži.

Ključne riječi: hrana, kozmetički proizvodi, patvorenje

SLOBODNA TEMA

Autorica: Lucija Petrik

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: DZ Zagreb – Centar

Naslov rada:

Patronažna sestra – dio tima u pomoći slijepim i slabovidnim osobama

Sažetak:

Cilj je rada opisati ulogu i važnost profesije medicinske sestre u timskom radu. U radu je naglašena edukacija medicinske sestre kroz njezino srednjoškolsko te veleučilišno školovanje, kao i kroz stručna usavršavanja. U rad je uvršteno istraživanje o broju slijepih i slabovidnih osoba te korisnika očnih proteza u zdravstvenoj zaštiti patronaže. Opisani su i edukacije i stručna usavršavanja medicinskih sestara u Zagrebu. Kako bi medicinska sestra odgovorila na profesionalne izazove u suvremenom društvu, svoj rad mora zasnovati na najnovijim spoznajama i saznanjima, a za to je potrebno kontinuirano stručno usavršavanje i suradnja s timovima primarne zdravstvene zaštite, specijalistima te kolegama i kolegicama u klinikama, kao i udrugama i savezima (Hrvatskom savezu slijepih). Da bi suradnja bila jednostavnija i relevantnija, potrebna je sestrinska dokumentacija bilo u pisanim bilo elektroničkom obliku, koja bi bila poslana u patronažu po mjestu stanovanja/boravka pacijenta po otpustu iz bolnice nakon utvrđivanja sljepoće ili gubitka oka. Putem prosljeđivanja dokumentacije dobili bi se bolji podatci korisni za razna istraživanja, edukacije i ostale javnozdravstvene projekte, a sve u svrhu poboljšanja kvalitete zdravstveno-socijalnog položaja pacijenta. Rad pokazuje koliko još ima prostora u edukaciji sestara te kolika je važnost patronažne sestre u timu.

Ključne riječi: patronažna sestra, slikepe i slabovidne osobe, obrazovanje, tim

SLOBODNA TEMA

Autorice: Dea Ajduković, Ljiljana Vukota

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Podrška onkološkim bolesnicama tijekom dijagnostike i liječenja: usporedba različitih profila zdravstvenih radnika

Sažetak:

Cilj ovog istraživanja bio je stvoriti sliku o iskustvima žena oboljelih od raka dojke tijekom dijagnostike i liječenja bolesti, s posebnim naglaskom na doživljaj podrške i informacija koje ovim pacijenticama pružaju različiti profili zdravstvenih djelatnika.

Metode: Podatci su se prikupljali upitnikom izrađenim posebno za potrebe ovog istraživanja. Na sudjelovanje u istraživanju pozvane su žene oboljele od raka koje su bile korisnice programa Udruge. Odaziv na sudjelovanje u istraživanju je bio 38,8 % te je konačni uzorak uključio N = 256 žena, od čega je njih 87,5 % bolovalo od raka dojke. Prosječna dob sudionica je bila $53,2 \pm 11,5$ godina; 85,2 % sudionica bilo je iz Zagreba i Zagrebačke županije. U trenutku ispunjavanja upitnika 25,3 % sudionica liječilo se pod strogim nadzorom liječnika (npr. zračenje, kemoterapija, citostatici), 46,5 % bilo je u fazi produženog liječenja (npr. endokrina terapija), a kod ostalih je liječenje završilo.

Rezultati Od medicinskog su osoblja tijekom liječenja pacijentice relativno najviše informacija dobile o načinima pridržavanja preporuka o liječenju ili uzimanju terapije, očekivanim nuspojavama, tjelovježbi koja može pridonijeti oporavku te načinima smanjivanja nuspojava; manje informacija ($p < 0,05$) dobile su o primjeni dodataka prehrani i dijetoterapiji te načinima dobivanja psihološke podrške za sebe i obitelj, dok gotovo nimalo informacija ($p < 0,05$) nisu dobile o mogućnostima liječenja u inozemstvu. Sudionice istraživanja najbolje su ocijenile informacije i podršku koju su dobile od kirurga, onkologa i radiologa; podrška od radioterapeuta i medicinskih sestara u onkološkim ambulantama bila je slabije ocijenjena, a najslabije su ocijenjeni obiteljski liječnici.

Zaključak Podatci ukazuju na to da postoji prostor za unaprjeđenje količine informacija i podrške koje onkološke bolesnice dobivaju od svih profila zdravstvenih djelatnika uključenih u njihovo liječenje, osobito u vezi s različitim načinima samopomoći u liječenju.

Ključne riječi: zadovoljstvo pacijenata, onkološki bolesnici, podrška liječenju

SLOBODNA TEMA

Autorice: ¹Mirela Šostarec, ¹Klaudija Višković

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Klinika za infektivne bolesti

Naslov rada:

Postekspozicijska profilaksa radioloških tehnologa

Sažetak:

Radiološki su tehnolozi u svakodnevnom radu izloženi infekcijama uzrokovanim virusom hepatitisa B i C te HIV-om. Ubodni su incidenti moguć neželjeni događaj u tehnologa koji rade u hitnim službama, osobito s akutno traumatiziranim pacijentima, u intervencijskoj radiologiji ili pri snimaju u jedinicama intenzivnog liječenja. Važno je da budu informirani o mogućim posljedicama ubodnog incidenta, o postupniku za postekspozicijsku profilaksu te mogućim komplikacijama i neželjenim kroničnim oboljenjima. Postekspozicijska profilaksa obuhvaća prijavu incidenta odgovarajućoj bolničkoj službi, dijagnostičke postupnike za radiološkog tehnologa i za pacijenta te plan terapijskog postupka i redovitih višemjesečnih kontrola. Postupnik je različit kod sumnje na infekciju hepatitisom B, hepatitisom C ili HIV-om. Razvoj rezistentnih bakterija i bolničke infekcije predstavljaju globalni problem koji se sve učestalije spominje u hrvatskom zdravstvu. Uzrok je povećanoj smrtnosti, osobito kod imunokompromitiranih bolesnika, kondicioniranih bolesnika starije životne dobi te oboljelih od malignih bolesti. U ovom preglednom radu također će se specificirati postupnici koje radiološki tehnolozi moraju slijediti da bi se provele mjere zaštite od prijenosa infekcije s bolesnika na bolesnika te načini sprječavanja bolničke infekcije većih razmjera.

Zaključak: informiranjem i edukacijom radioloških tehnologa o sprječavanju širenja bolničke infekcije te poznavanjem postekspozicijskog postupnika reducirat će se mogućnost razvoja komplikacija navedenih infektivnih bolesti prenosivih krvlju.

Ključne riječi: ekspozicija virusima hepatitisa, postekspozicijska profilaksa, bolničke infekcije, radiologija

SLOBODNA TEMA

Autori: ¹Vitomir Boić, ¹Ivan Markotić, ¹Nenad Mojsović

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Pravni izazovi i problemi u pružanju zdravstvene njegе

Sažetak:

Obveza poznavanja brojnih pravnih normi kojima je reguliran odnos zdravstvenih radnika i pacijenata svakim danom dobiva sve više na značenju. Pitanje je koliki broj zdravstvenih radnika uopće zna koja su to njihova prava, ali i prava pacijenata regulirana u brojnim propisima. Medicinske sestre i medicinski tehničari dužni su u provođenju svoje djelatnosti primjenjivati najbolje stručno znanje, poštujući pritom načela zaštite prava pacijenata, etička i druga stručna načela koja se primjenjuju radi zaštite zdravlja stanovništva i svakog pacijenta osobno. Zakon o zaštiti prava pacijenata utvrdio je brojna prava pacijenata, a veliko je pitanje koliki je broj zdravstvenih djelatnika uopće upoznat s postojanjem tog zakona. O poznavanju sadržaja Zakona i ostvarivanju prava može se samo pretpostavljati. Za sada su neka prava pacijenata samo teoretski ostvariva, no, nažalost, isto se to mora utvrditi i za zdravstvene djelatnike. Naime, zbog svojih etičkih, vjerskih ili moralnih nazora ili uvjerenja medicinska sestra ima se pravo pozvati na priziv savjesti te odbiti provođenje određene zdravstvene ili sestrinske njegе ako se to ne kosi s pravilima struke te ako time ne uzrokuje trajne posljedice za zdravlje ili ne ugrozi život pacijenta. U ovom radu bit će obrađen jedan slučaj kada se jedan zdravstveni djelatnik pozvao na priziv savjesti.

Ključne riječi: pravo, zdravstvena njega

SLOBODNA TEMA

Autor: Ivan Ugarković

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Ottobock Adria d.o.o.

Naslov rada:

Prikaz izrade ortoze Rigo-Cheneau primjenom metode CAD/CAM

Sažetak:

Cilj: ukazati na benefite CAD-CAM izrade Rigo-Cheneau ortoze u odnosu na gipsanje.

Opis radionice: Idiopatska skolioza jest trodimenzionalna deformacija kralježnice. Uz zakriviljenost u frontalnoj ravnini, javlja se i rotacija kralježaka te promjena sagitalnog profila. U skladu s principima Schroth dr. Manuel Rigo razvio je biomehaniku ortoze, modificirajući Cheneauovu ortozu. Kao rezultat nastala je ortoza koja djeluje učinkovito u sve tri ravnine: ortoza Rigo-Cheneau. Cilj je liječenja ortozom zaustaviti progresiju krivine i smanjiti mogućnost potrebe za operacijskim zahvatom, i naravno, koliko je moguće smanjiti deformaciju. Učinak bi trebao biti još bolji ako se nošenje ortoze kombinira sa samom terapijom Schroth. Ortoze za skolioze obično su izrađene po gipsanom odljevu koji tehničar ovisno o dizajnu ortoze oblikuje u pozitiv i potom po njemu izrađuje plastični model. Noviju tehnologiju računalno potpomognutog oblikovanja / računalno potpomognute proizvodnje (CAD/CAM) pacijenti bolje prihvaćaju zbog nepostojanja direktnoga fizičkog kontakta, što je, ako uzmemu u obzir da su većina pacijenata djevojčice u adolescentnom razdoblju, vrlo važno za postizanje prihvatanja ortoze. Osim toga, izbjegava se prljanje odjeće gipsom i sam proces traje znatno kraće. Oblikovanje i zaglađivanje ovom metodom brže je jer se radi računalnim alatom umjesto fizičkog rada na samom gipsu. Pri oblikovanju ortoze sve promjene vidljive su na zaslonu, mjerljive i reverzibilne te je sama izrada mnogo preciznija u odnosu na gips. Dodatna je prednost metode CAD/CAM mogućnost arhiviranja uzetih skenova trupa te mogućnost eventualnog praćenja regresije/progresije krivine.

Ključne riječi: skolioza

SLOBODNA TEMA

Autorice: Ivana Kovač Kudrić, Jasmina Mekanović

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Klinika za dječje bolesti Zagreb

Naslov rada:

Prikaz slučaja djeteta s onkološkim teškoćama u izvedbi aktivnosti dnevnog života

Sažetak:

U radu se prikazuje slučaj dvogodišnje djevojčice s najčešćim malignim tumorom jetre kod male djece – hepatoblastom. Zbog brojnih komorbidnih komplikacija djevojčica se redovito prati kod gastroenterologa, neonatologa, neopedijatra, fizijatra, oftalmologa i kardiologa. Uz onkološko liječenje (kemoterapiju u tijeku) uključena je i u radnu terapiju. Radnoterapijskom procjenom utvrđeno je da djevojčica ima velikih poteškoća u izvedbi aktivnosti svakodnevnog života. U dogовору с majkom, djevojčica je dolazila у кабинет радне терапије kad god су то uvjeti односно основна болест допуштали (visoki nalazi, bez kemoterapije i temperature) или dok je bila na kontrolama krvne slike u dnevnoj bolnici. Postupno је учила основне обрасце покreta који код ње још нису били развијени. У раду су уочене изразите пoteškoće на подручју grube motorike (ležeći supinirani položaj, bez samostalnog rotiranja, posjedanja, sjedenja, puzanja, а камоли hodanja) и fine motorike (nije bilo задржавања и манипулације предметима, поуздана за играчкама и активности примјеренih за ту доб). Такође, djevojčica је посједовала poteškoće u govorno-jezičnom izražavanju. Kod djevojčice су ugodu predstavljali audiovizualni подраžaji (intenzivno svjetlo и zvučne didaktičke igračke) који су upotrebljavani да је побудимо, zainteresiramo te potakнемо на активност. Djevojčica се храни само преко nazogastrične sonde. Rad na poticanju oralne funkcije temeljio се на sensibilizaciji oralne muskulature, kombinirajući kruću и текућu hranu. Adekvatnim kontinuiranim pružanjem traženih подраžаја, edukacijom и savjetovanjem roditelja, osvješćivanjem o navedenim poteškoćama te radom на područjima aktivnosti dnevnog života (hranjenje, igra) postignuti су određeni помaci koliko je u tom trenutku то основна (onkološka) болест допуштала.

Ključne riječi: radna terapija, hepatoblastom, SI igra, uvježbavanje grube i fine motorike, terapijsko hranjenje

SLOBODNA TEMA

Autorice: Amila Jaganjac, Amra Mačak Hadžiomerović, Dijana Avdić, Ivona Puljić

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: Fakultet zdravstvenih studija u Sarajevu

Naslov rada:

Primjena fizikalne terapije u programu rehabilitacije osoba s osteoporozom

Sažetak:

Osteoporoza je skeletna bolest koju karakterizira niska koštana masa i oštećenje mikroarhitekture koštanog tkiva s posljedičnim povećanjem fragilnosti kosti i porastom rizika od frakture. Fizikalna terapija usporava progresivni proces, reducira simptome, osobito bol, poboljšava mobilnost i kvalitetu svakodnevnih životnih aktivnosti.

Ciljevi istraživanja: utvrditi učestalost pacijenata u odnosu na dob, spol, zanimanje; analiza vrste i učestalosti fizikalne terapije u liječenju pacijenata s osteoporozom; ispitivanje učestalosti tretirane regije, kao i utvrđivanje prisutnosti frakture i refrakture.

Ispitanici i metode rada: Istraživanje je provedeno u JU-u Doma zdravlja „Vrazova“ u Sarajevu uzimajući arhiviranu medicinsku dokumentaciju od 60 ispitanika koju su bili liječeni u periodu od 1. ožujka 2015. do 1. ožujka 2016. Studija je epidemiološka. Za svakog ispitanika vođen je protokol praćenja koji obuhvaća: spol, dob, zanimanje, tretiranu regiju, frakture-refrakture uzrokovane osteoporozom i vrste primjenjivanih fizikalnih procedura.

Rezultati: Istraživanjem je obuhvaćeno 60 ispitanika. Prosječna dob ispitanika obuhvaćenih ovim istraživanjem je iznosila 65,18 godina. Najveći su broj ispitanika umirovljenici, i to ukupno 29, zatim četiri prosvjetna radnika, četiri su ispitanika su po zanimanju trgovci, tri su ispitanika obavljala uredski i trgovački posao, dok su dva ispitanika vozači.

Od ukupnog broja ispitanika frakture je imalo 25 %, dok je bez frakturnog bilo 75 % ispitanika. Od ukupnog broja ispitanika obuhvaćenih ovim istraživanjem refrakture je imalo ukupno 12 %, dok je bez refrakture bilo 88 % ispitanika. Na osnovi vrste fizikalne terapije, najučestalija su primjenjivana terapija grupne vježbe koje su bile zastupljene kod 88,3 % ispitanika. Elektroterapija je bila primijenjena kod 56,6 % ispitanika s osteoporozom, individualne su vježbe primijenjene kod 50 % ispitanika, dok je termoterapija bila primijenjena kod 23,3 % ispitanika.

Zaključak: Evidentno je da fizikalna terapija ima veliku ulogu u liječenju osoba s osteoporozom, kao i u poboljšavanju kvalitete života i prevenciji nastanka, na što ukazuju rezultati ovog istraživanja – pojava refrakture u 12 % slučajeva.

Ključne riječi: osteoporoza, fizikalna terapija, frakturna, refraktura

SLOBODNA TEMA

Autori: ¹Bela Njari, ²Lana Kosumović

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Veterinarski fakultet

²Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Naslov rada:

Prisutnost bakterije *Listeria monocytogenes* u uzorcima svježeg mlijeka iz mljekomata na području grada Zagreba

Sažetak:

Uvod: Rad je napravljen tijekom specijalističkoga dodiplomskog stručnog studija sanitarnog inženjerstva na Zdravstvenom veleučilištu kao ogledni primjerak povezivanja obrazovnog procesa i najbolje prakse kroz koju studenti u praksi doživljavaju teorijski dio nastavnog gradiva. Naime, u praksi je stalno prisutno pitanje sigurnosti hrane koje uključuje potencijalne javnozdravstvene probleme povezane s oboljenjima ljudi uzrokovanim konzumiranjem hrane onečišćene bakterijama. Listerioza je bolest koja se prenosi hranom, čiji je uzročnik bakterija *Listeria monocytogenes*. Prema podatcima Svjetske zdravstvene organizacije, *L. monocytogenes*, uz bakterije roda *Salmonella*, najvažniji je javnozdravstveni problem. Među infekcijama koje se prenose hranom listerioza se svrstava u bolesti s najčešćim smrtnim ishodom. Epidemije listerioze u nekim zemljama, uzrokovane potrošnjom mlijeka i mliječnih proizvoda onečišćenih bakterijom *L. monocytogenes*, ukazuju na rizik i opasnost za zdravlje potrošača. Ovo naglašava važnost i potrebu za stalnom kontrolom te pravovremenim otkrivanjem potencijalnih izvora onečišćenja. Za procjenu kakvoće sirovog mlijeka i mliječnih proizvoda važno je istraživanje i dokazivanje njezine prisutnosti.

Cilj: U ovom radu željelo se na odabranim uzorcima provođenjem pokusnog istraživanja ispitati prisutnost bakterije *L. monocytogenes* te ukupan broj aerobnih mezofilnih bakterija u uzorcima svježeg mlijeka.

Materijal i metode: uzorci mlijeka uzeti su iz mljekomata na području grada Zagreba i obrađeni standardnim propisanim dijagnostičkim metodama u certificiranom laboratoriju.

Rezultati: Bakterija *L. monocytogenes* nije utvrđena ni u jednom pretraženom uzorku. Ukupan broj aerobnih mezofilnih bakterija u uzorcima svježeg mlijeka iz mljekomata veći je od 10^5 CFU/g.

Zaključak: Brzo i pouzdano otkrivanje bakterije *L. monocytogenes* u mlijeku i mliječnim proizvodima važno je s obzirom na posljedice unosa u organizam.

Ključne riječi: *Listeria monocytogenes*, listerioza, svježe mlijeko, mljekomati

SLOBODNA TEMA

Autorice: Petra Špigelski, Valentina Pleše, ¹Mara Županić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Procjenjivanje emocija kod studenata prije, tijekom i nakon pisanja ispita

Sažetak:

Uvod: Svakodnevno smo izloženi različitim podražajima iz okoline, ali važno je naglasiti da svaki podražaj neće rezultirati emocionalnom reakcijom. Emocionalne reakcije javljaju se kao odgovor na one podražaje koje osoba ocjenjuje kao važne. Dakle, osjećaji se javljaju kada je neki događaj procijenjen važnim za određeni cilj. Ovisno o tome kako događaj utječe na ispunjenje cilja, emocije doživljavamo kao pozitivne ili negativne. Normalna je pojava da se kod različitih ljudi u jednakoj situaciji javljaju različite emocije. To je posljedica vrijednosnih sustava koji se razlikuju od osobe do osobe, odnosno individualnog tumačenja podražaja. Emocija će biti većeg intenziteta što se određeni podražaj tumači važnjim.

Cilj rada: Cilj je istraživanja procijeniti emocije kod studenata prije, tijekom i nakon pisanja ispita.

Materijali i metode: Upotrijebljen je strukturirani upitnik za ispitivanje ispitnih emocija sa zatvorenim tipom pitanja (Test Emotion Questionnaire – TEQ) čiji su autori Pekrun i suradnici. Upitnik je namijenjen ispitivanju emocija koje studenti osjećaju prije, tijekom i nakon ispita. Sastoji se od osam ljestvica (radost, nada, ponos, olakšanje, ljutnja, sram, anksioznost, beznađe) te ukupno 77 čestica koje su raspoređene po ljestvicama. Studenti procjenjuju u kojoj se mjeri slažu sa svakom tvrdnjom na Likertovoj ljestvici brojevima od 1 do 5, pri čemu broj 1 označava tvrdnju koja se uopće ne odnosi na njih, dok je broj 5 tvrdnja koja se u potpunosti odnosi na njih. Istraživanje se provodi prikupljanjem podataka primjenom internetskih anketa među studentima Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu. Sudjelovanje u istraživanju potpuno je dobrovoljno i anonimno. U anketi će sudjelovati studenti prve, druge i treće godine studija sa svih smjerova.

Rezultati: Nakon prikupljanja i analize podataka rezultati će biti prikazani statističkim metodama.

Ključne riječi: studenti, ispiti, emocionalne reakcije

SLOBODNA TEMA

Autori: ¹Ivana Ranić, ¹Josip Joachim Grah

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹KBC Zagreb

Naslov rada:

Profesionalna komunikacija u radioterapiji

Sažetak:

Uvod: Pravilna i uspješna komunikacija jedna je od vrijednosti u zdravstvenom sustavu. U radioterapiji, u svakodnevnoj praksi, pravilna i profesionalna komunikacija predstavlja važan korak u uspješnom planiranju i provođenju terapije.

Metode: U sklopu pripreme bolesnika za radioterapiju upotrebljavaju se različiti pisani dokumenti i obrasci koji upotpunjuju svakodnevnu verbalnu komunikaciju u poslu (konzilijarno mišljenje za radioterapiju, informativni pristanak – suglasnost za radioterapiju, CT formular – shematski prikaz tijela). Istražena je njihova učinkovitost.

Rezultat i zaključak: Opisan je način svakodnevne primjene komunikacije u odnosu zdravstvenih djelatnika (liječnici, radiološki tehnolozi, medicinske sestre, medicinski fizičari) i bolesnika, kao i odnos prema osobama u pratnji. Procijenjena je uspješnost i moguća poboljšanja u komunikaciji s pacijentima. Želja nam je ovim radom pokazati i objasniti način svakodnevne komunikacije na Zavodu za planiranje i provođenje radioterapije. Smatramo iznimno važnim profesionalni odnos među zaposlenicima, jasnu verbalnu komunikaciju i što pristupačniji odnos prema bolesnicima i osobama u pratnji bolesnika, bez obzira na to je li riječ o pomoćnom medicinskom osoblju, članovima obitelji bolesnika ili drugima.

Ključne riječi: komunikacija, zdravstvo, radioterapija, informirani pristanak

SLOBODNA TEMA

Autorice: Valentina Kolić, Iva Kurtić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: OB „Dr. Ivo Pedišić“

Naslov rada:

Prognostička uloga kreatin-kinaze i troponina u otkrivanju akutnog infarkta miokarda

Sažetak:

Infarkt miokarda jest nekroza miokarda uzrokovana naglim smanjenjem ili potpunim prekidom koronarnog protoka. Od iznimnog je socijalno-medicinskog značenja, posebice u razvijenim zemljama, zbog visoke invalidnosti i smrtnosti, kao i zbog velikih materijalnih sredstava koje se izdvajaju za liječenje, rehabilitaciju i prevenciju te bolesti. Najčešće ga uzrokuje ateroskleroza, a rjeđi su uzroci arteritis, embolija, spazam, trauma, tromboza te disproporcija potrebe i opskrbe kisikom. Dijagnostički postupak temelji se na anamnestičkim podatcima i laboratorijskim testovima. U laboratorijske testove koji su važni za potvrđivanje dijagnoze infarkta miokarda ubrajamo nespecifične pokazatelje nekroze i upale tkiva, promjene serumskih enzima, elektrokardiogram (EKG) i radionuklidno ispitivanje srca. Nespecifični su pokazatelji nekroze i upale tkiva povećanje broja leukocita i ubrzana sedimentacija eritrocita. U akutnom infarktu miokarda u velikim se količinama iz nekrotičnog tkiva u krv otpuštaju miokardni enzimi kreatin-kinaza (CK) i miokardni izoenzim CK (CK-MB) te laktat-dehidrogenaza (LDH), aspartat-transaminaza (AST) i alanin-transaminaza (ALT). Brzina je oslobođanja svakog pojedinog enzima u infarktu miokarda različita, a vrijeme njihove pojave u krvi od velike je dijagnostičke važnosti. No, najveću osjetljivost i specifičnost u dijagnozi akutnog infarkta miokarda ima troponin T i/ili I. Služi kao biljeg za oštećenje srčanog mišića i od iznimne je važnosti određivanje njegove razine u serumu. Određivanje aktivnosti navedenih enzima posebno je važno u slučajevima kad nedostaje ili je smanjena vrijednost EKG-a zbog atipičnih promjena. Tada se bez tih laboratorijskih nalaza ne može se sa sigurnošću potvrditi dijagnoza akutnog infarkta miokarda.

Ključne riječi: dijagnoza, infarkt miokarda, troponin

SLOBODNA TEMA

Autori: ¹Tanja Karaula, ¹Dario Kolar, ¹Adrijana Grdić, ¹Marica Semijalac, ¹Milica Liker

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Hrvatski zavod za transfuzijsku medicinu

Naslov rada:

Proizvodnja koncentrata trombocita u HZTM-u

Sažetak:

Cilj: prikazati metodu proizvodnje *poolova* koncentrata trombocita (KT) iz slojeva leukocita i trombocita (L i T) sa smanjenim brojem leukocita u hranjivoj otopini korištenjem setova s ugrađenim filtrom za uklanjanje leukocita i aditivnom otopinom umjesto plazme.

METODA: Proizvodnja koncentrata trombocita radi se u dvije faze. U prvoj fazi, s pomoću aparata za automatsko razdvajanje krvi/krvnih pripravaka, puna krv razdvaja se na koncentrat eritrocita, plazmu i sloj L i T, unutar 24 sata od uzimanja krvi. Isti dan rade se *poolovi* iz četiri sloja L i T i 250 ml hranjive otopine. Pri tome se upotrebljavaju setovi za puliranje koji imaju ugrađen filter za uklanjanje leukocita koji omogućuje tzv. *prestorage* leukofiltraciju te aditivna otopina kojom se smanjuje broj poslijetransfuzijskih reakcija (osobito alergijskih te febrilnih, a moguće i TRALI-ja). Ovakvi trombocitni pripravci zadovoljavaju prosječne zahtjeve odraslog bolesnika i spremni su za izdavanje.

Rezultati: Rutinskom kontrolom kvalitete *poolova* KT-a za 2016. godinu dobiveni su sljedeći rezultati: broj trombocita po dozi u *poolu* ($x 1010$): $7,45 \pm 0,99$; broj leukocita po dozi u *poolu* ($x 106$): $0,016 \pm 0,2$; volumen po dozi u *poolu* (ml): 62 ± 9 ; pH u *poolu* $7,36 \pm 0,14$.

Zaključak: Automatiziranim proizvodnjom koncentrata trombocita i upotrebotom setova za puliranje s ugrađenim filtrom za uklanjanje leukocita dobivaju se iznimno kvalitetni i standardizirani *poolovi* KT-a s visokim brojem trombocita i niskim ostatnim leukocitima u pripravku, a uvođenjem aditivne otopine umjesto plazme smanjuje se broj poslijetransfuzijskih reakcija u primatelja. Osim navedenoga, banke krvi raspolažu većim brojem plazme za kliničku primjenu i proizvodnju derivata iz plazme, a imaju i mogućnost lakšeg planiranja proizvodnje koncentrata trombocita. Primjenom aditivne otopine izostaje i dodatna prerada koncentrata trombocita u slučaju ABO nepodudarnosti te su takvi trombocitni pripravci spremni su za izdavanje odmah po primitku narudžbe.

Ključne riječi: koncentrat trombocita, hranjiva otopina, *buffy-coat*, poslijetransfuzijske reakcije, ABO nepodudarnost

SLOBODNA TEMA

Autori: ¹Aleksandar Racz, ²Slavko Antolić, ³Jasna Bošnir

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

²Gradski ured za zdravstvo, Zagreb

³NZZJZ „Dr. Andrija Štampar”

Naslov rada:

Proučavanje epidemije kuge i njezina učinka na društvene promjene kao doprinos razumijevanju utemeljenosti prijetnji izbijanja suvremenih pandemija zaraznih bolesti u uvjetima krize društva i ugroženoga održivog razvoja planeta

Sažetak:

Uvod: Poznavanje povijesti pojedine zarazne bolesti omogućuje razumijevanje njene etiologiju, bez čega nema ni uspješne prevencije. Mogućnost izbijanja neke nove epidemije ili pandemije, posebice s epidemiološkim karakteristikama visoke kontagioznosti i mortaliteta, bez adekvatnih unaprijed spremnih metoda liječenja i učinkovitih lijekova, a sve nalik na epidemije kuge kakve poznajemo kroz povijest, danas nije isključena. Štoviše, fenomen globalnog zatopljenja, ugroženosti održivog razvoja te sveopća globalizacija čini potrebu ponovnog proučavanja problema kuge i njezine epidemije interesantnim i aktualnim pitanjem ne samo sa stajališta povijesti medicine nego i unutar javnog zdravstva i zdravstvene ekologije, ali i šire.

Cilj i svrha rada: U radu će biti analizirane javnozdravstvene, ekološke, društvene, gospodarske, demografske i historiografske sastavnice razumijevanja epidemije kuge i njezina učinka na razvoj europskog društva uz povlačenje moguće paralela s trenutačnim epidemiološkim i javnozdravstvenim prijetnjama u svijetu i njihovim mogućim globalnim posljedicama i promjenama.

Metode rada: U tu svrhu analizirat će se, zbog ograničenosti vremena, samo manji dio dostupnih primarnih i historiografskih izvora i postojeće znanstvene literature, s naglaskom na recentne hrvatske povjesničare (Ravančić i sur.), odnosno proučiti moguće poveznice analizom najnovijih epidemioloških i javnozdravstvenih te zdravstveno-ekoloških podataka, s naglaskom na relevantne izvore (WHO/SZO).

Rezultati: Najnovija saznanja o raznim aspektima i čimbenicima kuge sagledat će se u svjetlu mogućih prijetnji izbijanja novih, dosad nedovoljno poznatih zaraznih bolesti koje u mnogim elementima danas svijet stavljuju pred iste izazove s kojima se suočavao u antičkom i srednjem vijeku pred naletima kuge i ostalih „*mortalita ... fu causata da un mal epidemicō*”.

Zaključak: Zaključno će se odgovoriti na pitanje može li se i na temelju proučavanja srednjovjekovne kuge zaključiti „*Felix, qui potuit rerum cognoscere causas*” (Vergilije) i time dati doprinos razumijevanju suvremenih prijetnji izbijanja epidemija i pandemija zaraznih bolesti (ebola, dengue, zika, ptičja gripa, SARS itd.) u uvjetima krize društva i ugroženoga održivog razvoja planeta.

Ključne riječi: kuga, održivi razvoj, zarazne bolesti

SLOBODNA TEMA

Autori: Mateja Todorovski, Kristina Kolar, Danijel Mijatović

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Razlozi odabira sestrinstva kao profesije

Sažetak:

Kao studenti sestrinstva kroz dvadesetak predmeta godišnje učimo o svojoj struci i nadopunjujemo znanje u bolnicama. Učimo biti humani, etični, spretni, snalažljivi, mirni, stručni, kolegijalni i osjećajni. No što nas je nagnalo da odaberemo studij sestrinstva? Koliko dugo razmišljamo prije negoli odaberemo takvu profesiju? Svake godine različiti fakulteti pozivaju buduće studente da upišu baš njihov fakultet. Rade to na uzbudljiv i pristupačan način. Upravo tako rade i studiji sestrinstva diljem Hrvatske. Najčešće su tu studenti viših godina koji su obučeni u svoje bijele uniforme s tamnoplavim crtama, osmijesima na licima i mnogo zanimljivih priča. Oko njih stoje različiti anatomske prikazi ljudskog tijela, knjige i enciklopedije anatomije i fiziologije te zdravstvene njege. Cijelu sliku popunjavaju tlakomjeri, igle i štrcaljke, boćice s lijekovima, stetoskopi i rukavice. Iako slika jest lijepa, što nam stvarno govori o sestrinstvu? Nije li to upravo idealizam koji vidimo na televiziji i u medijima? Govorimo li o onome što nas stvarno čeka jednom kad uđemo kroz vrata bolnice u uniformama? Kroz ovaj rad ponudili smo četiri modela kojima možemo objasniti što je sestrinstvo za pojedine studente: 1) idealizam, 2) materijalizam, 3) nasljeđe, 4) drugi izbor.

Cilj je ovog istraživanja doznati što je to točno nagnalo studente Zdravstvenog veleučilišta da upišu studij sestrinstva i bave se ovim poslom u budućnosti. Istraživanje se nastoji provesti kroz anonimnu anketu u kojoj će studenti Zdravstvenog veleučilišta navesti svoju dob i izabrati jedan od ponuđenih modela koji ih opisuje i predstavlja njihov razlog upisivanja baš ovog studija. Također ćemo podijeliti istraživanje na one mlađe te na starije studente kako bismo provjerili koliko naše godine utječu na naše ideale ili snove. Koliko nas gleda na sestrinstvo kao na profesiju? Koliko smo spremni prilagoditi se zadatcima koje ono pred nas stavlja? Što je zapravo sestrinstvo za studente Zdravstvenog veleučilišta?

Ključne riječi: sestrinstvo, odabir profesije, model izbora, zadovoljstvo studijem

SLOBODNA TEMA

Autori: ¹Andrej Matejčić, ¹Saša Matejčić, ²Filip Matejčić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹KBC Sestre milosrdnice

²Zdravstveno veleučilište Zagreb – student

Naslov rada:

Rehabilitacija distorzije nožnog zgloba metodom Kinesio Taping

Sažetak:

Uvod: Uganuće ili distorzija nožnog zgloba predstavlja oko 25 % svih sportskih ozljeda. Najčešće se javlja inverzijska distorzija s ozljedom lateralnog ligamentarnog kompleksa gležnja, uz učestalost do 85 % u odnosu na everzijsku i visoku ozljedu nožnog zgloba. Ozlijeđeni su prednji talofibularni, kalkaneofibularni i stražnji talofibularni ligament. Prema opsegu ozljeđivanja distorzija se dijeli u tri stupnja. Suvremeni pristup rehabilitaciji zasniva se na principima funkcionalnog liječenja uz što kraću imobilizaciju, što ranije opterećenje i brzi povratak sportskim aktivnostima. Kinesio Taping je suvremena terapijska metoda kojom nastojimo ubrzati oporavak pacijenta te unaprijediti kvalitetu rehabilitacije.

Metode: U cilju utvrđivanja utjecaja metode Kinesio Taping u rehabilitaciji aktivnih nogometnika nakon distorzije nožnog zgloba prvog stupnja ispitane su dvije skupine od po 10 sudionika u dobi od 16 do 18 godina, biranih slučajnim odabirom. Prva je skupina liječena standardnim rehabilitacijskim postupkom, a druga je skupina uz standardni postupak dodatno tretirana metodom Kinesio Taping u trajanju od četiri tjedna. Uspoređivani su VAS, MMT, mjere cirkularnosti donjih ekstremiteta i opseg pokreta nožnog zgloba. Istraživanje je provedeno u NK-u Samobor i DZ-u Samobor.

Rezultati: Rezultati ispitivanih parametara obrađeni su statističkim programom SPSS i uspoređeni t-testom i Mann-Whitneyjevim U-testom. Rezultati t-testa za parametar VAS pokazuju znatnu razliku u smanjenju boli u korist druge skupine ispitanih. Opseg pokreta dorzalne fleksije prema U-testu znatno je veći također kod skupine koja je primila terapiju metodom Kinesio Taping.

Zaključak: Kinesio Taping je terapijska metoda koja obuhvaća tehnike intervencije koje vode do sigurnijeg oporavka te smanjenje rizika ponovnog ozljeđivanja. Djelovanje postupka ogleda se u poboljšanju krvnog i limfnog protoka, smanjenju boli i proprioceptivnog efekta na opseg i snagu pokreta. Rezultati ovog istraživanja, kao i brojni drugi stručni znanstveni radovi, ukazuju na to da KT kao dodatna metoda u rehabilitaciji uganuće nožnog zgloba aktivnih nogometnika znatno utječe na smanjenje boli i povećanje opsega pokreta.

Ključne riječi: Kinesio Taping, distorzija nožnog zgloba, fizioterapija

SLOBODNA TEMA

Autorice: Lucia Margarin, Matea Ljubas

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova:

Naslov rada:

Sestrinska skrb za pacijenta s *diabetesom mellitusom*

Sažetak:

Diabetes mellitus (šećerna bolest) danas je najčešća kronična nezarazna bolest te je jedan od deset vodećih uzroka smrti i vrlo važan rizični čimbenik u razvoju kardiovaskularnih bolesti. Od ukupne populacije koja boluje od dijabetesa najveću zabrinutost uzrokuje porast *diabetesa mellitusa* u mlađoj dobitnoj skupini. Prema podatcima registra osoba s diabetesom, u Hrvatskoj više od 250 000 punoljetnih osoba ima postavljenu dijagnozu dijabetesa, a broj oboljelih povećava se iz godine u godinu. Jedan je od vodećih uzroka prekomjerna tjelesna težina, potom slijedi sjedilački način života, pogotovo u mlađoj populaciji. Uz navedene uzroke, loše životne navike poput pušenja i konzumiranja alkohola potiču razvoj *diabetesa mellitusa*. *Diabetes mellitus* dijeli se na dva tipa: 1. tip i 2. tip. Dijabetes 1. tipa obično se razvija naglo pa su i simptomi jače izraženi, dok se dijabetes 2. tipa razvija postupno pa prikriven može trajati godinama te se stoga ponekad može otkriti tek kad se razviju komplikacije. Uobičajeni su simptomi osoba s *diabetesom mellitusom*: žed, suhoća usta, učestalo mokrenje, pojačana glad, gubitak težine, umor, iscrpljenost, zamućen vid, trnci u stopalima i sporo cijeljenje rana. Dijagnoza se postavlja na temelju potvrđivanja hiperglikemije u venskoj plazmi. Trenutačni aktualni dijagnostički kriterij uključuje simptome hiperglikemije i takozvani „zlatni standard probiranja dijabetesa“: 1) vrijednost glukoze u plazmi neovisno o vremenu proteklom od obroka veći od 11,1 mmol/l, 2) vrijednost glukoze natašte u plazmi veća od 7 mmol/l, 3) vrijednost glukoze dva sata nakon obroka veća od 11,1 mmol/l. Osnovni načini liječenja dijabetesa jesu uravnotežena prehrana, fizička aktivnost, lijekovi, edukacija bolesnika te samokontrola glukoze u krvi i mokraći. *Diabetes mellitus* 1. tipa liječi se inzulinom i odgovarajućom prehranom, a 2. tipa lijekovima poput akarboze i pravilnom prehranom. Temeljne sastavnice dijabetičke prehrane jesu planiranje energijskog unosa, pravilno vremenski raspoređeni obroci, sastav makronutrijenata uz prehrambena vlakna, a ukupni se dnevni unos namirnica određuje ovisno o tjelesnoj masi i tjelesnoj aktivnosti. Edukacija bolesnika i njegove obitelji ključni je element u liječenju dijabetesa. Medicinska sestra edukacijom potiče bolesnika na promjenu životnog stila, što uključuje pravilnu prehranu, redovito uzimanje terapije, tjelovježbu i korištenje pomagalima za samokontrolu. Svim navedenim postupcima znatno se mogu smanjiti komplikacije *diabetesa mellitusa*. Tijekom edukacije važno je napomenuti kako neprilagođena prehrana, neredovito uzimanje lijekova te konzumiranje alkohola i cigareta mogu dovesti do razvoja komplikacija kao što su hiperglikemija, hipoglikemija, dijabetičko stopalo, mikroangiopatija, makroangiopatija, retinopatija i neuropatija.

Ključne riječi: dijabetes, pacijent, prehrana, terapija

SLOBODNA TEMA

Autorice: Ana Brčina, Matea Dumančić, Antonija Šajnović, Ema Šerkić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Sestrinstvo iz prošlosti za budućnost

Sažetak:

Borba protiv bolesti i smrti vječita je igra Davida i Golijata, priča koja od pamтивјека tjera čovjeka da nađe način kako opstati, pobijediti. Nagon za preživljavanjem i samoodržavanjem poticali su čovjeka na borbu, stoga ne čudi da se već u primitivnim društвima pojavljuje briga za bolesne i nemoćne. Prvi nositelj medicinske znanosti bila je žena. Iako pripadnica slabijeg spola, nerijetko zanemarujuće uloge, upravo će jedna žena ostaviti važan trag i promijeniti dotadašnja medicinska uvjerenja. Prvi koraci ka napretku učinjeni su zahvaljujući začetnici modernog sestrinstva, heroini Krimskog rata; Florence Nightingale. Ključnu ulogu u samim početcima i razvoju hrvatskog sestrinstva imale su i brojne osobe s našeg područja, primjerice Danica Zelenjak, Mihaela Terzić i Lujza Wagner. Napori i zalaganje navedenih doveli su do potrebe za širokim spektrom znanja iz područja medicine i brojnih društvenih znanosti, što je dovelo do potrebe za višim stupnjem obrazovanja i cjeloživotnom edukacijom. Medicinska sestra, kao zagovornica holističkog pristupa, pomaže pacijentu u ostvarivanju osnovnih ljudskih potreba te primjenjuje proces zdravstvene njage. Kako bi se razvoj sestrinstva nastavio u smjeru naših prethodnica, kao što je Nightingale smatrala, potrebno je napredovati svaki dan, mjesec i godinu. Iz tog je razloga od krucijalne važnosti prihvaćanje i unaprjeđenje uloga medicinskih sestara, posebice medicinske sestre edukatora, kao i vrednovanje važnosti istraživačkog rada koji je osnova zdravstvene njage utemeljene na dokazima. Povijest je učiteljica života, a povijest hrvatskog sestrinstva karika je koja nedostaje; jedna napola ispričana priča iza koje se krije znatan trud sestara koje su je živjele, ispisivale i borile se unatoč svim neprilikama koje su pogadale naše prostore između dva svjetska rata. To je karika na koju treba podsjetiti jer je ponekad dobro napraviti korak unazad kako bi sljedeći korak bio bolje isplaniran.

Ključne riječi: sestrinstvo, prošlost, budućnost, povijest, medicinska sestra

SLOBODNA TEMA

Autori: Domagoj Caban, Mario Somek, Mira Hercigonja-Szekeres

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Sigurnost i zaštita podataka u zdravstvu

Sažetak:

Suvremena informacijska i komunikacijska tehnologija (IKT) u medicini i zdravstvu omogućuje zdravstvenom osoblju brži i jednostavniji pristup podatcima o bolesniku uz prepostavku da su podaci zapisani na električnom mediju, da su organizirani na primjeren način, da postoji odgovarajuća informacijsko-komunikacijska infrastruktura te osoblje educirano za uporabu takve tehnologije. Isto vrijedi i za ostale podatke i informacije koji se prikupljaju i proizvode u zdravstvenim ustanovama, a odnose se na poslove administracije, poslovanje ustanova ili podatke o znanstvenim istraživanjima. Tu spadaju i različiti registri, kao primjerice registri za rak, registri rijetkih bolesti, registri psihotičnih bolesnika i slični. Lako nam jednostavan pristup podatcima donosi mnogo toga dobrog, takav pristup podatcima može dovesti do neželjenih informacija, posebno ako dospiju u ruke neovlaštene osobe koja ih može zlouporabiti i tako nanijeti štetu pojedincu. Zlouporabe podataka i informacija nisu rijetke (podaci o HIV pozitivnim bolesnicima, podaci o genskim nalazima itd.). U današnje se vrijeme podatci iz električnih zdravstvenih kartona smatraju vrednjima i unosnjima od bankovnih kartičnih podataka jer se s pomoću zdravstvenih podataka mogu stvoriti lažne kartice i podizati medicinska oprema, lijekovi i pomagala te organizirati prijevare osiguravajućih kuća. Uporaba suvremene informacijske i komunikacijske tehnologije zahtijeva posebne mjere zaštite medicinskih podataka. U uređenim sustavima ovlašteni korisnici moraju moći lako pristupiti podatcima, dok s druge strane medicinski podatci moraju biti pouzdano zaštićeni od toga da ih neovlašteni korisnici čitaju, brišu ili mijenjaju. Načini zaštite podataka mogu biti tehnički (fizička zaštita sustava, sustav zaporki, kriptiranje) te pravni i etički (deklaracije Vijeća Europe, Hipokratova zakletva), pri čemu su učenje i razvoj kulture zaštite podataka ključni za djelatnike unutar zdravstvenih ustanova kako bi se osigurala najviša razina sigurnosti podataka.

Ključne riječi: zaštita podataka, informacijske i komunikacijske tehnologije (IKT), zdravstveni podatci

SLOBODNA TEMA

Autorice: Sandra Domjanić Drozdek, Lana Feher Turković

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Sinergija praktičnog rada i suvremene tehnologije u kemijskom laboratoriju Zdravstvenog veleučilišta

Sažetak:

Laboratorij je radni prostor u kojem studenti studija sanitarnog inženjerstva tijekom nastavnog procesa kolegija Kemija, uz predavanja i seminare, uče upotrebljavati laboratorijski pribor i kemikalije na siguran način te izvode različita ispitivanja posebnom opremom i uređajima. Praktični je rad iznimno važan u stjecanju manualnih kompetencija i vještina koje su studentima osnova za svladavanje kolegija, kao i temelj za ostale stručne kolegije te budući rad nakon završetka obrazovanja. Istraživanje i interpretacija eksperimentalno dobivenih rezultata metode su učenja koje potiču na znanstveni pristup te je stoga rad u laboratoriju neizostavan dio obrazovanja iz područja kemije za studente navedenog studija. Godine 2015. na Zdravstvenom veleučilištu izgrađen je nov moderan i suvremeno opremljen laboratorij u kojem se studentima pruža mogućnost da se uz konvencionalne metode ispitivanja i istraživanja koriste i računalnom opremom. Uz e-bijelu ploču, tablična računala, interaktivni periodni sustav elemenata i računalne simulacije kemijskih reakcija nastava u laboratoriju poprima sasvim novu dimenziju. Implementacijom multimedijskih tehnoloških pomagala u nastavi i njihovim kombiniranjem s klasičnim, no nezamjenjivim načinom izvođenja laboratorijskih vježbi postiže se njihovo uzajamno komplementarno djelovanje. Rezultati su višestruki: povećava se motivacija, razvija kreativno razmišljanje i rješavanje kemijskih i analitičkih problema, potiče se argumentirano i samostalno donošenje zaključaka na temelju dobivenih rezultata. Budući da više različitih načina stjecanja znanja koji se međusobno nadopunjavaju vodi k boljem razumijevanju temeljnih kemijskih principa, u eri tehnoloških promjena i velikih očekivanja potrebno je iskoristiti sve dostupne alate i metode edukacije u cilju poboljšanja ishoda učenja.

Ključne riječi: kemijski laboratorij, praktični rad, računalna oprema, komplementarno djelovanje

SLOBODNA TEMA

Autorica: Marija Škes

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: NZZJZ „Dr. Andrija Štampar“

Naslov rada:

Stavovi studenata radne terapije prema odabranom studiju i važnim osobinama radnog terapeuta

Sažetak:

Uvod: Odabir studija velika je i važna odluka u životu mlađih koja će odrediti njihovu osobnu i profesionalnu budućnost. Radni terapeut zdravstveni je djelatnik čiji se rad temelji na holističkom pristupu klijentu. Znanja koja mora usvojiti i primijeniti, kao i koncept i principi radne terapije, temelje se na poznavanju bioloških, medicinskih, psiholoških, socioloških i motoričkih znanja. Cilj istraživanja bio je ispitati stavove studenata radne terapije o razlozima upisa na studij radne terapije, kao i njihova očekivanja o stjecanju budućih znanja i vještina te zadovoljstvu odabirom studija.

Metoda: Ispitivanje je provedeno na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu sa studentima druge godine na studiju radne terapije anonimnim upitnikom pitanjima otvorenog tipa i Likertovom ljestvicom. U ispitivanju je sudjelovalo 45 studenata.

Rezultati: Studij radne terapije bio je prvi izbor za 43,2 % studenata, dok je 35,5 % studenata imalo namjeru upisati na Zdravstvenom veleučilištu neki drugi studij. Čak 57,7 % studenata smatra da na studiju radne terapije uče o vrijednostima kao što su humanost, jednakost, pravednost i poštenje. Prema mišljenju studenata, najvažnije su osobine koje mora imati radni terapeut humanost, tolerancija, empatija, briga, dobrota i suoštećanje. 42,2 % studenata naglašava da se u njihovoj obitelji njeguje zajedništvo, a kod 75,5 % studenata roditelji utječu na usvajanje pozitivnih životnih vrijednosti. Veći dio studenata (48,1 %) izrazio je želju za zapošljavanjem nakon završetka trogodišnjeg studija, a 39,2 % želi nastaviti svoje školovanje.

Zaključak: Studenti radne terapije većinom su iskazali zadovoljstvo odabranim studijem, naglasili su vrijednosti potrebne za njihovo buduće zanimanje te pokazali interes za nastavak školovanja i usavršavanja.

Ključne riječi: stavovi studenata, radna terapija, osobine ličnosti

SLOBODNA TEMA

Autorice: Morana Bilić, Tatjana Njegovan-Zvonarević, Franka Resman

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Stavovi studenata Zdravstvenog veleučilišta o slijepim osobama, njihovim mogućnostima obrazovanja i zapošljavanja

Sažetak:

Sljepoća označava medicinski poremećaj koji se izražava u djelomičnoj ili potpunoj nesposobnosti vizualnog sustava da prenosi podražaje. U Hrvatskoj, prema podatcima HZJZ-a, žive 17 222 osobe s oštećenjem vida, a broj potpuno slijepih osoba iznosi 3356. Stavovi prema slijepim i slabovidnim osobama nisu urođeni već stečeni, te ako želimo da se generalni stav društvene zajednice u odnosu na slijepce i slabovidne osobe promijeni, nužno je da dođe do interakcije njih i ostatka društvene zajednice.

Cilj: ispitati stavove studenata zdravstvenih studija o slijepim osobama, njihovim mogućnostima obrazovanja i zapošljavanja te utvrditi postoje li razlike u stavovima s obzirom na vrstu studija, spol i bliski kontakt.

Metoda: U istraživanju je upotrijebljen Upitnik o stavovima studenata o slijepim osobama, njihovom obrazovanju i zapošljavanju, uz dopuštenje autora. Sudjelovalo je 316 studenata završnih godina svih studija Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu, od toga 60 muškaraca i 256 žena. Istraživanje je bilo anonimno i dobровoljno te je provedeno u suradnji s profesorima tijekom ljetnog ispitnog roka na Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu.

Rezultati i rasprava: Rezultati su pokazali umjereni pozitivne stavove studenata prema slijepim i slabovidnim osobama, njihovim mogućnostima obrazovanja i zapošljavanja. Studenti radne terapije imali su statistički značajno najpozitivnije stavove u usporedbi s ostalim studijima. Također se pokazalo da žene imaju pozitivnije stavove od muškaraca te je potvrđen utjecaj kontakta na formiranje pozitivnih stavova prema slijepim i slabovidnim osobama.

Zaključak: Provedeno istraživanje ukazuje na važnost edukacije pri oblikovanju pozitivnih stavova o slijepim osobama, kako zbog nedovoljne educiranosti predrasude prema slijepim i slabovidnim osobama ne bi spriječavale potpunu inkluziju takvih osoba u društvo.

Ključne riječi: slijepi osobe, stavovi, zapošljavanje, obrazovanje, integracija slijepih

SLOBODNA TEMA

Autorica: Mirna Subota

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Ottobock Adria d.o.o.

Naslov rada:

Terapijski stolci i stajalice u habilitaciji/rehabilitaciji djece

Sažetak:

Cilj: prikaz uloge i mogućih benefita upotrebe terapijskih stolaca i stajalica u habilitaciji/rehabilitaciji djece.

Opis radionice: S obzirom na kraći vremenski okvir radionice, ograničit ćemo se na prikaz dvije vrste pomagala: terapijskih stolaca i stajalica. Pozitivni su učinci sjedećeg položaja i vertikalizacije poznati. Sjedenje potiče cirkulaciju, respiraciju i kontrolu glasa. Poboljšava proces unosa hrane, slobodu pokreta ruku i vidokrug djeteta. Povećava svijest o okolini, potiče interakciju i samostalnost. Važno je kao priprema za mobilnost. Vertikalizacija također poboljšava cirkulaciju, respiraciju, probavu, obrasce spavanja i interakciju. Ako se s njom započne na vrijeme, pozitivno će utjecati na razvoj zgloba kuka. Ima efekt pasivnog istezanja, kao i pozitivan efekt na regulaciju tonusa. Smanjuje pojavu dekubitusa, a smatra se da ima pozitivan učinak i na gustoču kostiju. Pomagala moramo upotrebljavati kao pomoć u postizanju unaprijed postavljenih rehabilitacijskih/habilitacijskih ciljeva. Kako bismo postigli pozitivan učinak nužno je da dijete ili odrasla osoba u pomagalu bude pravilno pozicionirana. Kroz najčešće izazove tijekom pozicioniranja u pomagalu prikazat ćemo mogućnosti navedenih ortopedskih pomagala te način upotrebe u slučaju deformiteta kao što su: skolioza, deformacija u smjeru vjetra, deformacije zdjelice (kosa zdjelica, rotacija zdjelice, stražnji nagib zdjelice), kontrakture u kukovima, koljenima, nekorektibilne deformacije stopala, nejednaka duljina nogu i slično.

Ključne riječi: ortopedska pomagala

SLOBODNA TEMA

Autori: ¹Darija Vranešić Bender, ¹Dina Ljubas Kelečić, ¹Ana Kunović, ¹Irena Karas, ¹Andreja Horvat, ^{1,2}Željko Krznarić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹KBC Zagreb, Klinika za unutarnje bolesti, Odjel za kliničku prehranu

²Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Naslov rada:

Tim za nutritivnu potporu: model kolaborativne prakse

Sažetak:

Organizacija i provedba nutritivne skrbi u bolnici važan je segment koji osigurava bolje ishode liječenja, veću kvalitetu života bolesnika, manje komplikacija i u konačnici manju cijenu zdravstvene skrbi. Model organizacije nutritivne skrbi temelji se na osnivanju multidisciplinarnog tima za nutritivnu potporu koji čine predstavnici različitih profesija, poglavito liječnik, klinički nutricionist, farmaceut i viša medicinska sestra. Takva koherentna skupina pridonosi stvaranju sinergijskih znanja, vještina i vrijednosti te zajednički kreira modalitete optimalne i individualne nutritivne potpore za pacijenta. Istraživanja su pokazala kako se bolja organizacija nutritivne skrbi povoljno odražava na klinički i ekonomski aspekt rada bolnice.

Odjel za kliničku prehranu u KBC-u Zagreb osnovan je prije 10 godina te predstavlja vodeću medicinsku, znanstvenu i nastavnu ustanovu iz područja kliničke prehrane u Hrvatskoj. Od 2017. godine otvorena je i Jedinica za zatajenje crijevne funkcije, zasad jedina takva u Hrvatskoj, za bolesnike sa zatajenjem crijevne funkcije zbog bolesti ili nakon opsežnih abdominalnih kirurških zahvata. Nutritivni tim koji rad na Odjelu za kliničku prehranu specifičan je po svojoj dijagnostičkoj, polikliničkoj i konzilijarnoj djelatnosti. Uža djelatnost odnosi se na uvođenje i provođenje enteralne i parenteralne prehrane, nutritivne potpore za različita stanja i bolesti tijekom pacijentova boravka u bolnici, edukaciju pacijenata o prilagodbi novom načinu prehrane nakon povratka kući iz bolnice te savjetovanje o prehrani i dijetoterapiji. Osim kliničkog rada, članovi tima aktivno sudjeluju u provođenju nastave na Medicinskom i Prehrambeno-biotehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, Zdravstvenom veleučilištu u Zagrebu te Zdravstvenim studijima u Rijeci.

Potporna nutritivna terapija, o kojoj odlučuje multidisciplinarni tim, ima presudan utjecaj u korekciji lošega nutritivnog statusa bolesnika. Provedba svakog programa prehrambene potpore mora biti praćena programom usavršavanja medicinskih sestara i drugog osoblja. Praksa se poboljšava i kroz sustav za vezu među sestrama, gdje svaki bolnički odjel ima po jednu iskusnu medicinsku sestru koja se osobito zanima za prehranu i sudjeluje u redovitim sastancima na tu temu.

Ključne riječi: nutritivni tim, klinička prehrana, nutritivni status, dijetoterapija

SLOBODNA TEMA

Autori: ¹Miljenko Franić, ¹Stjepan Dokuzović

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹KB Dubrava

Naslov rada:

Timski rad u ortopediji i traumatologiji – temelj uspješnog liječenja

Sažetak:

Uvod :Prema definiciji radne grupe Svjetske zdravstvene organizacije, timski rad prepostavlja rad više stručnjaka na postizanju zajedničkog cilja. Taj rad ne smije biti fragmentiran i nepovezan, već dobro koordiniran voditeljem tima. Tim karakterizira kvalitetna komunikacija uz uvažavanje mišljenja svih članova s jasno definiranim ciljevima, a članovi tima u ostvarenju cilja međusobno tjesno surađuju i u svojim se zadatcima nadopunjaju.

Cilj rada: Ovim radom prikazat ćemo specifičnosti u liječenju ortopedsko-traumatoloških bolesnika uvezvi u obzir njihovu dob, karakter ozljeda ili bolesti, radilišta na kojima su liječeni te zdravstvene djelatnike koji su sudjelovali u liječenju.

Rezultati: Mišljenja smo da je timski rad u zdravstvu jedini način rada. Rad u zdravstvenoj zaštiti stanovništva postaje sve kompleksniji te je potrebno stručno znanje i iskustvo različitih stručnih profila – različitih specijalista, medicinskih sestara, fizioterapeuta, inženjera medicinske radiologije, radnih terapeuta, socijalnih radnika i psihologa. U slučajevima kroničnih bolesti bolesnici sve više postaju aktivni dio tima zajedno s terapeutima. Kod ortopedsko-traumatoloških bolesnika te njihova liječenja potrebno je razlikovati elektivne od hitnih bolesnika te rad zdravstvenih djelatnika na odjelu, u poliklinici, u hitnim kirurškim službama te u operacijskom traktu.

Zaključak: Poseban izazov predstavljaju sve teži uvjeti u našim bolnicama, uz činjenicu da posljednjih mjeseci brojni zdravstveni djelatnici svih profila odlaze raditi širom Europske zajednice te postaje sve teže organizirati adekvatno funkcioniranje zdravstvenog sustava.

Ključne riječi: ortopedija i traumatologija, timski rad

SLOBODNA TEMA

Autori: Domagoj Brkanac, Marko Hirtz

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Trening ravnoteže s pomoću igracijskih konzola u rehabilitaciji osoba s kraniocerebralnim ozljedama

Sažetak:

Uvod: Kraniocerebralne ozljede mozga heterogena su skupina ozljeda uzrokovanih djelovanjem vanjske sile na glavu, uslijed čega dolazi do pomicanja mozga unutar lubanje i posljedičnog oštećenja endokranijalnih struktura poput krvnih žila. Gotovo polovica svih kraniocerebralnih ozljeda zadobivena je u prometnim nesrećama, dok u ostale uzroke ubrajamo padove, ozljede na radu i sportske ozljede. Jačina ozljede može varirati od blagog do teškog oštećenja kognitivnih, motoričkih i psiholoških funkcija, što otežava društvenu reintegraciju i u konačnici narušava kvalitetu života. Ove ozljede često za posljedicu imaju neki od oblika paralize poput hemiplegije ili hemipareze, što izrazito utječe na kontrolu ravnoteže, a time i na aktivnosti svakodnevnog života.

Cilj: Sposobnost održavanja ravnoteže preduvjet je za normalno obavljane svakodnevne aktivnosti, zbog čega je trening ravnoteže nužan dio fizioterapijske intervencije. Problem se javlja kada pacijent počne gubiti motivaciju jer su vježbe često ponavljajuće i monotone. Želja nam je prikazati kako primjena modernih igracijskih konzola u rehabilitaciji može poboljšati rehabilitacijski proces i dovesti do boljih ishoda.

Zaključak: Iz pregleda literature od 2012. godine do danas zaključujemo kako primjena modernih igracijskih konzola poput Nintendo Wii Balance boarda uz tradicionalnu fizioterapijsku intervenciju daje bolje rezultate rehabilitacije od konvencionalne terapije. Iako se učinak razlikuje među istraživanjima, autori se slažu da su pacijenti koji su upotrebljavali konzole i prilagođene videoigre kao dio treninga ravnoteže bili zadovoljniji i motiviraniji da nastave rehabilitaciju. Zanimljivo je naglasiti kako ovakav način rehabilitacije nije bio zanimljiv samo djeci i mlađim ispitanicima, što je bilo očekivano, već i starijim ispitanicima koji su ga podjednako dobro prihvatili.

Ključne riječi: ozljede, fizioterapijska intervencija, balans, igraće konzole

SLOBODNA TEMA

Autori: Matija Melnjak, ¹Lana Feher Turković, ¹Ana Mojsović Ćuić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

U potrazi za alternativnim rješenjima: sinteza biodizela u laboratorijskim uvjetima

Zdravstvenog veleučilišta

Sažetak:

Uvod: Biodizel je tekuće netoksično organsko biorazgradivo gorivo proizvedeno iz različitih vrsta biljnih ulja, životinjskih masti i otpadnih ulja i/ili masti. Proizvodi se u cilju smanjenja uporabe fosilnih goriva, u skladu s globalnom strategijom održivog razvoja. U Republici Hrvatskoj donesen je planski dokument za razdoblje od deset godina (Nacionalni akcijski plan poticanja proizvodnje i korištenja biogoriva u prijevozu za razdoblje od 2011. do 2020.) kojim se utvrđuje politika poticanja povećanja proizvodnje i upotrebe biogoriva u prijevozu, kako bi se smanjila uporaba fosilnih, a povećala proizvodnja alternativnih goriva. Uporabom biodizela u prometu smanjuje se koncentracija ispušnih, kao i stakleničkih plinova u atmosferi, postiže se prometna neovisnost od korištenja naftom i naftnim derivatima, potiče razvoj ruralnih područja, a može se upotrebljavati uz eventualne male (ili nikakve) preinake na motorima. Prednost otpadnog ulja jest mogućnost njegove uporabe, jer se staro otpadno ulje, koje predstavlja opasnost za okoliš, zbrinjava na sigurniji način.

Materijali i metode: Kao materijal upotrijebljeni su suncokretovo, biljno i otpadno ulje te kokosova mast. Biodizel je proizведен transesterifikacijom triacilglicerola i alkohola.

Rezultati i rasprava: Najveća količina biodizela proizvedena je iz kokosove masti s iskoristivošću od 81 %, dok je najmanja količina biodizela dobivena proizvodnjom iz suncokretnog ulja (62 %). Prema Europskom standardu za biodizel EN 14214, biodizel proizveden u laboratoriju zadovoljavao je kriterij gustoće od najmanje 860 kg/m^3 i najviše od 900 kg/m^3 u svim slučajevima osim kod otpadnog ulja, gdje iznosi 910 kg/m^3 .

Zaključak: Proizvodnja biodizela u laboratorijskom prostoru Zdravstvenog veleučilišta pokazala se izvedivom te ukazuje na mogućnost proizvodnje biodizela ne samo u laboratorijskim već i u tvorničkim uvjetima, budući da je uz male izmjene biodizel moguće proizvesti u većim količinama.

Ključne riječi: biodizel, ulja i masti, laboratorijski uvjeti

SLOBODNA TEMA

Autori: Siniša Almaši, Ivan Žilić, Danijela Babojelić, Senka Rendulić Slivar, Maja Juraić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Lipik

Naslov rada:

Učinkovitost fizioterapije kod pacijenata s kroničnom križoboljom

Sažetak:

Cilj je rada istražiti učinke fizioterapije u rehabilitaciji pacijenata s kroničnom križoboljom.

Materijali i metode: 102 ispitanika (58 žena i 44 muškaraca) prosječne dobi 49,9 godine (od 21 do 75) kojima je dijagnosticirana kronična križobolja podijeljeni su u dvije skupine. U skupini A bilo je 51 ispitanika kojima je ordinirana hidroterapija i individualna fizioterapija za križobolju, dok je skupinu B činilo 51 ispitanika kojima je ordinirana individualna fizioterapija za križobolju. Ispitanici su u obje skupine primali elektroanalgetičku terapiju TENS u trajanju od 10 minuta. Svi su ispitanici obavljali terapiju u trajanju od 12 dana. Ispitanicima je procijenjen intenzitet boli Vizualno analognom skalom (VAS), mobilnost kralježnice Thomayerovim testom i funkcionalna sposobnost testom Sit To Stand 5X (STS 5X). Mjerenja su izvršena na početku terapije te dvanaest dana po završetku terapije.

Rezultati: Skupine su uspoređivane po dobi ($P = 0,1890$) i spolu ($P = 0,045585$). Među skupinama nije bilo statistički značajne razlike s obzirom na dob i spol. Među skupinama nije bilo statistički značajne razlike pri inicijalnoj procjeni boli: VAS ($P = 0,5995$), mobilnost kralježnice, Thomayerov test ($P = 0,1016$) i test funkcionalne sposobnosti STS 5X ($P = 0,9388$). Finalna mjerenja pokazuju statistički značajnu razliku u poboljšanju u svim promatranim varijablama u obje skupine ($p < 0,01$). Između skupina nije nađena statistički značajna razlika u smanjenju boli, povećanju pokretljivosti kralježnice te povećanju funkcionalne sposobnosti ($p < 0,01$).

Zaključak: Rezultati ove studije pokazuju da fizioterapija i hidroterapija imaju pozitivan učinak u rehabilitaciji pacijenta s kroničnom križoboljom.

Ključne riječi: fizioterapija, hidroterapija, kronična križobolja, mobilnost kralježnice, funkcionalna sposobnost

SLOBODNA TEMA

Autori: ¹Jasminka Potočnjak, ²Ozren Rađenović, ²Dalibor Kiseljak, ²Ivan Jurak

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹OB „Dr. Tomislav Bardek“

²Zdravstveno veleučilište Zagreb

Naslov rada:

Uloga fizioterapeuta u sportskom klubu

Sažetak:

Posljednjih desetljeća pristup sportu znatno se izmijenio te je mnogima sport postao osnovno i jedino zanimanje. Primjenjujući rezultate najnovijih istraživanja o sportu i sportašima, pronađeni su načini da sportaši budu brži, snažniji, izdržljiviji, a time i cjenjeniji u sportskom svijetu. U nekim sportovima s promjenom pravila dobilo se na atraktivnosti, igra je postala brža, ali zahtjevnija za sportaša. Povećanjem zahtjeva sporta sportaši su izloženi većim opterećenjima, kako za vrijeme natjecanja tako i za vrijeme treninga. Kako bi se sport što više približio publici, koja je veliki izvor prihoda u sportu, organizira se sve veći broj natjecanja te se tako sportašima pruža prilika da se još bolje promoviraju, ali im se i skraćuje vrijeme potrebno za odmor i oporavak. Sve navedeno dovodi do preopterećenja organizma sportaša, poglavito lokomotornog sustava, koji je tada podložniji pojavi oštećenja i ozljeda. Spomenuto dovoljno govori o važnosti sportske medicine, a poglavito fizioterapije, u modernom sportu. Fizioterapija svoju zadaću ne pronalazi samo u okviru liječenja i rehabilitacije već i na području prevencije ozljeda. Ako su pravilno i pravodobno primijenjena osnovna načela zbrinjavanja sportskih ozljeda, čak i teške ozljede, koje zahtijevaju operacijsko liječenje, zacjeljuju brže i s boljim funkcionalnim rezultatom. Nakon rane rehabilitacije i smanjenja bolnosti i otekline pristupa se funkcionalnoj rehabilitaciji, koja za cilj ima što brži oporavak i što sigurniji povratak sportaša na sportska borilišta. Fizioterapeuti u sportu uglavnom su angažirani kako bi rehabilitirali ozljede, ali ne smije se zanemariti uloga fizioterapeuta u prevenciji ozljeda. U suradnji s kondicijskim trenerom, osim vježbi, fizioterapeut mora educirati sportaše o kvalitetnoj prevenciji te o tome kako je pravilno primijeniti. Iz svega spomenutoga fizioterapeuti će u sportu dobivati sve veću važnost, kako u programima rehabilitacije tako i na području prevencije ozljeda.

Ključne riječi: prevencija, rehabilitacija, sport, fizioterapija

SLOBODNA TEMA

Autor: Šimo Zirdum

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Klinika za dječje bolesti Zagreb

Naslov rada:

Uloga radioloških tehnologa u Irskoj – moje iskustvo

Sažetak:

Nakon jednogodišnjeg iskustva u Irskoj (Dublin) gdje sam obavljao poslove radiološkog tehnologa (engl. *radiographer*) u jednom od radioloških dijagnostičkih centara, htio bih prenijeti svoja iskustva i dojmove kako o zdravstvenom sustavu tako i o specifičnostima radiološke struke u cjelini. Rad je namijenjen kolegama koji razmišljaju o odlasku u inozemstvo, ali i onima koji žele saznati više o funkciranju zdravstvenog sustava te njegovim prednostima i manama u odnosu na hrvatski zdravstveni sustav. Pričat ću o uvjetima koje je potrebno zadovoljiti kako bi se nostrificirala diploma te dobila licencija kao osnovni preduvjet da se može prakticirati rad u struci spomenute radiološke tehnologije, CORU-u kao regulatornom tijelu radioloških tehnologa koje je odgovorno za priznavanje i registraciju inozemnih diploma. Također ću pričati o ulozi radiološkog tehnologa unutar radiološkog tima u jednom od najboljih dijagnostičkih centara u Irskoj, svim obvezama, pravima i odgovornostima u odnosu na naš zdravstveni sustav te usporediti obrazovni program radiološke tehnologije Zdravstvenog veleučilišta i Irskog obrazovnog sustava radiografije (UCD School of Medicine). Poseban naglasak bit će na radiolozima, profesionalnom odnosu prema bolesnicima i kolegama. Cilj je predavanja približiti kolegama sve prednosti i mane irskog zdravstvenog i obrazovnog sustava te pomoći u izbjegavanju nepotrebnih problema i svladavanju prepreka na koje mogu naići prilikom priznavanja diplome iz Hrvatske i konkuriranja na inozemnom tržištu rada, konkretno u Irskoj.

Ključne riječi: radiološki tehnolog, Irska, CORU.

SLOBODNA TEMA

Autorica: Jadranka Petanjek

Oblik sudjelovanja: poster

Ustanova: KBC Zagreb

Naslov rada:

Upravljanje rizicima ozljeda na radu u sustavima socijalne skrbi i zdravstva

Sažetak:

Djelatnost zdravstva i socijalne skrbi obuhvaća različite profesije i različita radna mjesta, stoga se zaposlenici na radnom mjestu susreću s opasnostima, štetnostima i naporima za zdravlje i s njima povezanim neželjenim zdravstvenim posljedicama. Saznanja su mnogih autora da je nemoguće izbjegći sve rizike tijekom rada na radnom mjestu, stoga rizike ozljede na radu treba prihvati kao realnost i učiniti sve kako bi se njima efektivno i efikasno upravljalo. Procjena rizika mora biti usmjerena na sve aspekte povezane s radom. Zdravstveni djelatnici i zdravstveni suradnici imaju zakonsko pravo na sigurno radno mjesto i zdravo radno okruženje. Istraživanjem se vrši komparativna analiza podataka dobivenih anonimnim upitnicima ispitanika iz zdravstvenih ustanova OB Zabok, Klinika za psihijatriju Vrapče, KB Sveti Duh te ispitanika iz ustanove socijalne skrbi Doma za psihički bolesne odrasle osobe Zagreb. Istraživanje je provedeno na zdravstvenim radnicima i zdravstvenim suradnicima. Istraživanje obuhvaća i analizu podataka ozljeda na radu u djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj u periodu od pet godina (od 2010. do 2014.). Ciljevi su istraživanja utvrditi postoji li statistički značajna razlika stavova ispitanika u zaštiti na radu s obzirom na promatrane ustanove i ispitati pojavnost ozljeda na radu u Republici Hrvatskoj u djelatnostima zdravstva i socijalne skrbi. Analizom podataka utvrđena je statistički značajna razlika stavova ispitanika o zaštiti na radu s obzirom na ustanove u kojima rade. Također, najveća razlika u stavovima ispitanika zabilježena je kod pitanja povezanih s opremom, uvjetima rada, stankom u radu, sistematskim pregledom te vježbama spašavanja i evakuacije za slučaj izvanrednog događaja. Provedeno istraživanje pokazalo je potrebu kontinuiranoga multidisciplinarnog pristupanja zaštiti na radu i usmjereno djelovanje stručnjaka kako bi zaštita zdravlja radnika bila učinkovita i kvalitetna.

Ključne riječi: rizik, ozljeda na radu, zdravstvo, socijalna skrb, sigurnost

SLOBODNA TEMA

Autori: ¹Vesna Hodić, ²Bojana Jeličić, ²Radivoj Vasiljev

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹Hrvatski rukometni savez, Centar Tratinčica

²CINDI

Naslov rada:

Utjecaj fizioterapeutskog postupka na psihofizičko stanje rukometašica

Sažetak:

Rukomet je kontaktna dinamična aktivnost aerobnog tipa kod koje se izmjenjuje intenzitet opterećenja. U svojoj strukturi sadržava brojne kontakte, promjene pravca kretanja, skokove, doskoke te brojna prizemljenja. Iz tih kretnji, a također većih psihičkih opterećenja tijekom natjecateljske utakmice, proizlazi najčešći mehanizam koji dovodi do ozljeda. Poboljšanjem i povećanjem fleksibilnosti tijela uz adekvatnu psihofiziološku pripremu možemo postići smanjenje broja tih ozljeda. Cilj istraživanja bio je utvrditi na koji način fizioterapeutski postupak može utjecati na psihofizičko stanje rukometašica. Istraživanje je provedeno na referentnoj skupini od 32 ispitanice istog godišta i godina bavljenja rukometom koje su bile podijeljene u dvije skupine. Prikupljanje informacija provedeno je prije i nakon treninga te prije i nakon natjecateljskih utakmica. Podatci su prikupljeni primjenom ljestvica i upitnika: Zungova ljestvica anksioznosti, upitnik o boli, upitnik o depresivnosti, upitnik za samoprocjenu kvalitete života te testovi za mjerenje fleksibilnosti ramenog obruča. Primijenjena je fizioterapeutска intervencija: vježbe abdominalno-dijafragmalnog disanja u sjedećem položaju po principima tehnike neurodinamičke stabilizacije i fizioterapeutске intervencije pojedinačnih vježbi istezanja. Provedenim je istraživanjem utvrđeno da postoje posljedice stresa, koje se manifestiraju kao situacijska anksioznost i depresija. Utvrđeno je da fizioterapeutskim postupcima; vježbama svjesnoga kontroliranog disanja i vježbama istezanja (aktivnog istezanja i aktivnog istezanja s assistencijom) primjenom fizioterapeutске intervencije možemo smanjiti ili eliminirati posljedice stresa. Ovisno o programu, statistički su značajno manje razlike za depresivnost i anksioznost kod eksperimentalne u odnosu na kontrolnu skupinu. Smanjen je doživljaji fizičke boli kod sportašica kod kojih su primijenjene i provedene fizioterapeutске intervencije te je vitalnost i energija znatno veća kod eksperimentalne skupine.

Ključne riječi: rukomet, fizioterapeutski tretman, vježbe, stres

SLOBODNA TEMA

Autor: Davor Duić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Centar za rehabilitaciju Silver

Naslov rada:

Utjecaj terapije senzorne integracije uz terapijskog psa kod djece s teškoćama u razvoju

Sažetak:

Ayres senzorna integracija® (ASI) znanstveno je utemeljen i svjetski priznat terapijski pristup, koji je usredotočen na neurobiološki proces zaprimanja i obrade senzoričkih informacija koje dobivamo iz osjetila odnosno tijela i okoline, a čija dobra organizacija omogućuje uspješno učenje i izvođenje aktivnosti svakodnevnog života. Pristup ASI provodi se kroz individualnu terapiju u kojoj se potiče djetetovo aktivno sudjelovanje u svrhovitim aktivnostima i igrama, kroz osigurana te usklađena senzorički bogata iskustva. Terapijski pristup ASI osmišljen je kao dio opsežnije rehabilitacije, a ne kao isključiva i zasebna intervencija, te se iz tog razloga pojavila ideja o širenju i nadograđivanju terapije uz primjenu terapijskog psa. Terapijski je pas posebno školovan pas s pomagačkom i terapijskom namjenom, a svojim karakteristikama pruža i multisenzorna iskustva. Uključenje terapijskog psa u terapiju te njegovo sudjelovanje u velikom broju aktivnosti i igrama dodatno pridonosi postizanju terapijskih ciljeva. U Centru za rehabilitaciju Silver rehabilitacija osoba s invaliditetom i djecom s teškoćama u razvoju uključuje i rad sa psima pomagačima (psi vodiči, rehabilitacijski i terapijski psi), a od 2011. godine provodi se i terapija senzorne integracije uz terapijskog psa. Provođenje terapijskog pristupa ASI uz terapijskog psa uključuje sveobuhvatnu radnoterapijsku procjenu, praćenje i evaluaciju terapijskih postupaka, kontinuiranu edukaciju terapeuta, koji je ujedno i stručni voditelj terapijskog psa, kao i ciljani odabir terapijskog psa za rad u posebno opremljenoj terapijskoj prostoriji. Uvođenje terapijskog psa u terapiju senzorne integracije pokazalo se kao jedinstven i inovativan program unutar terapijskog pristupa ASI u Republici Hrvatskoj i svijetu. Dovodi do prepoznavanja nekih obrazaca disfunkcije senzorne integracije, širenja svjesnosti i važnosti radnoterapijske prakse utemeljene na dokazima, kroz uspješan i pozitivan utjecaj ASI terapijskog pristupa te terapijskog psa.

Ključne riječi: Ayres senzorna integracija® (ASI), radna terapija, terapijski pas

SLOBODNA TEMA

Autor: Dubravko Jurišić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Dnevni centar za rehabilitaciju djece i mladeži „Mali dom – Zagreb“

Naslov rada:

Važnost IEP-a u radnoterapijskoj praksi

Sažetak:

IEP (Individualizirani edukacijski plan) predstavlja praktičan primjer implementacije ekološkog modela u praksi. Iako se IEP primjenjuje već dugi niz godina u svjetskoj radnoterapijskoj praksi, kod nas još nije u potpunosti zaživio. IEP u sebi sadržava sve potrebno za održavanje kontinuiteta u radu s korisnicima, ne samo stručnjaka već i roditelja/staratelja. Njegove sastavnice koje uključuju mogućnosti korisnika, razvojna područja, ciljeve (kratkoročni /dugoročni), sredstva te mjesto izvedbe omogućuju da cijeli tim ima sveobuhvatan uvid i mogućnost praćenja ostvarivanja postavljenih ciljeva. Izrada IEP-a stoga uključuje interdisciplinarni i/ili transdisciplinarni pristup u radu s korisnicima. Sam IEP predstavlja odraz timske suradnje i planiranja intervencije prema trenutačnim mogućnostima korisnika, ali i okoline. Jedan su od najvažnijih segmenta IEP-a ciljevi, tj. način na koji se postavljaju i vrednuju. Svaki cilj je određen pitanjima tko radi što, kako i koliko. Upravo pitanje „koliko“ određuje evaluacijsku normu u smislu ostvarivosti cilja. Cilj je rada predstaviti važnost primjene IEP-a u svakodnevnoj radnoterapijskoj praksi neovisno o populaciji te segmentu rada radnih terapeuta; upoznati radne terapeute s mogućnostima koje IEP može ponuditi te promovirati način razmišljanja u kojem korisnika, ali i okolinu stavljamo u poziciju aktivnih sudionika u planiranju i kreiranju intervencije i vrednovanja napretka korisnika u područjima razvoja predstavljenima IEP-om, a u skladu s ekološkim modelom rada.

Ključne riječi: IEP, radna terapija, ciljevi, timska suradnja, ekološki model

SLOBODNA TEMA

Autorice: ¹Ana Kersulić, ²Zvjezdana Podunavac

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹FMTU

²Kineziološki fakultet

Naslov rada:

Važnost razvoja zdravstvenog turizma za održivi razvoj otoka Lošinja

Sažetak:

Prema Svjetskoj turističkoj organizaciji (WTO, 2015.) zdravstveni turizam složena je gospodarska aktivnost u kojoj važno mjesto zauzima stručna i kontrolirana primjena prirodnih ljekovitih činitelja, postupaka fizikalne medicine i programiranih fizičkih aktivnosti u svrhu održavanja i unaprjeđenja fizičkog, mentalnog i duhovnog zdravlja turista te poboljšanja kvalitete njihova života. Hrvatski turizam prati svjetske trendove, što dokazuje prestižna nagrada za najperspektivniju destinaciju zdravstvenog turizma u sklopu konferencije Health Tourism Industry održane u Rovinju 2017. godine.

Na području otoka Lošinja takav oblik turizma traje još od davne 1982. godine, kada su Mali i Veli Lošinj proglašeni klimatskim lječilištima. Zbog navedenog otok Lošinj može kao primjer dobre prakse dokazati važnost kontinuiranog i stručnog provođenja detaljnih, profesionaliziranih programa i mjera koje iskorištavaju snage i prilike cjelokupnoga zdravstvenog turizma, kao smjernica održivosti. Održivi razvoj otoka vitalnosti temelji se na upravljanju destinacijom, razvijajući sveukupan turistički proizvod koji traži suživot s tradicionalnom kulturom, uz optimalnu iskorištenost turističkih različitosti. Upravo se iz tih razloga na otoku stvara specifično otočno poduzetništvo s najvažnijim resursom koji destinacija posjeduje, a to je prostor.

Važnost zdravstvenog turizma za otok Lošinj stoji upravo u njegovim lječilišnim blagodatima i klimatskim prirodnim činiteljima. Kao takav predstavlja model primjenjiv za razvoj ostalih turističkih otočnih destinacija u Hrvatskoj u 21. stoljeću.

Ključne riječi: održivi razvoj, zdravstveni turizam, Lošinj, vitalnost, dobra praksa

SLOBODNA TEMA

Autori: Rebecca Vidmar

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Dnevni centar za rehabilitaciju djece i mladeži „Mali dom – Zagreb”

Naslov rada:

Vještine hvatanja kod djece s višestrukim poteškoćama

Sažetak:

Uvod: Vještine hvatanja sadržavaju u sebi nekoliko različitih vještina koje se uče u ranoj razvojnoj dobi (posezanje, hvatanje, transfer, voljno otpuštanje, unilateralna i bilateralna manipulacija). Sve navedene vještine predstavljaju složenu interakciju između motoričkih, senzoričkih i spoznajnih procesa te tako uvelike mogu biti ograničeni ako se javlja problem bilo koje komponente.

Cilj: Prikazati miljokaze vještina hvatanja kod djece s različitim motoričkim, senzoričkim i spoznajnim poteškoćama te važnost radnoterapijske intervencije koja za cilj ima njihov optimalan razvoj.

Metoda: U istraživanju je primijenjena nestandardizirana procjena Vještina hvatanja. Rezultati su provedeni kroz Sustav klasifikacije manualne sposobnosti (The Manual Ability Classification System – MACS) te Sustav klasifikacije motoričkih funkcija (Gross Motor Function Classification System – GMFCS). U istraživanju je sudjelovalo pet korisnika Dnevnog centra za rehabilitaciju djece i mladeži „Mali dom – Zagreb”, od toga tri dječaka i dvije djevojčice. Roditelji su pristali na provedbu istraživanja u suradnji s mentorom i ostalim djelatnicima centra.

Rezultati i rasprava: Nakon statističke obrade dobiveni su statistički značajni podatci. Uočen je napredak u navedenim hvatovima.

Zaključak: Odabirom primjerene aktivnosti intenzivan rad u ovom malom broju susreta može dovesti do minimalnog napretka. Neovisno o dobi i spolu moguće je napredak koji će djetetu olakšati izvedbu u aktivnostima svakodnevnog života te ga učiniti što samostalnijim.

Ključne riječi: vještine, hватови, višestruke poteškoće, djeca, razvoj

SLOBODNA TEMA

Autori: ¹Marija Spevan, ²Sandra Bošković, ²Radoslav Kosić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: ¹KBC Rijeka

²Fakultet zdravstvenih studija Sveučilišta u Rijeci

Naslov rada:

Zadovoljstvo poslom kod medicinskih sestara i tehničara koji rade u operacijskim salama i kirurškim odjelima KBC-a Rijeka

Sažetak:

Uvod: Istraživanje pokazuje faktore koji utječu na zadovoljstvo poslom kod medicinskih sestara i tehničara koji rade u operacijskim salama i kirurškim odjelima KBC-a Rijeka.

Cilj: utvrditi subjektivne i objektivne dimenzije zadovoljstva poslom, kvalitetom međuljudskih odnosa, organizaciju rada i utjecaj na učinkovitost rada medicinskih sestara i tehničara na kirurškim odjelima i operacijskim salama KBC Rijeka.

Ispitanici i metode: Istraživanje je provedeno u Kliničkom bolničkom centru Rijeka na Klinici za kirurgiju. U istraživanje su uključeni medicinske sestre i medicinski tehničari koji rade na kirurškim odjelima i u operacijskim salama. Od ukupno 225 medicinskih sestara i tehničara koje rade na kirurškim odjelima i u operacijskim salama koji su uključeni u istraživanje, anonimne upitnike ispunilo je 126 ispitanika, što čini odaziv od 56 %. U istraživanju je upotrijebljena Anketa o zadovoljstvu operacijskih i kirurških sestara na radnom mjestu, naziv iz izvornika: Anketa o zadovoljstvu zaposlenika KBC-a Rijeka 2014.

Rezultati: Rezultati istraživanja pokazuju da postoji statistički značajan utjecaj duljine radnog staža i percepcije međuljudskih odnosa na zadovoljstvo djelatnika. Ujedno rezultati pokazuju da su medicinske sestre koje rade u operacijskim salama statistički značajno zadovoljnije od medicinskih sestara na kirurškim odjelima, kao i statistički značajan utjecaj uključivanja medicinskih sestara u edukacije, gdje rezultati pokazuju da su medicinske sestre koje su uključene u edukativne programe statistički značajno zadovoljnije od medicinskih sestara koje nisu uključene u edukativne programe.

Zaključak: Zaposlenici koji su zadovoljni svojim poslom, spremni napredovati i učiti, predstavljaju osnovu kvalitetne radne sredine.

Ključne riječi: zadovoljstvo poslom, medicinska sestra / medicinski tehničar, motivacija, standard kvalitete

SLOBODNA TEMA

Autorice: Arzija Pašalić, Katana Bakir, Dijana Avdić, Fatima Jusupović, Edina Alispahić

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Fakultet zdravstvenih studija Sarajevo

Naslov rada:

Znanje o pravilnoj prehrani i stanje uhranjenosti pacijenata liječenih u ambulanti obiteljske medicine

Sažetak:

Umjerena i pravilna prehrana jedan je od osnovnih preduvjeta za održavanje dobrog zdravlja. Veliki broj oboljenja je uzrokovan nepravilnom prehranom. Kao rezultat prekomjernog unosa energenata bez povećane fizičke aktivnosti javlja se gojaznost. Ciljevi su istraživanja utvrditi postoji li razlika u znanju o prehrani među pacijentima liječenima u ambulanti obiteljske medicine i analizirati njihovo stanje uhranjenosti po spolu, stupnju obrazovanja i vrsti oboljenja.

Ispitanici: Istraživanje je provedeno u ambulanti obiteljske medicine na području Općine Iljaš. Istraživanjem je obuhvaćeno 250 ispitanika čija se dob kretala u rasponu od 19 do 64 godine. Podatci u ovom istraživanju dobiveni su s pomoću modificiranoga anketnog upitnika i antropometrijskih mjerena.

Rezultati: U istraživanju je sudjelovalo 75,6 % žena i 24,4 % muškaraca. Bolje znanje o prehrani promatrano po spolu pokazale su žene u odnosu na muškarca te ispitanici s višim u odnosu na one s nižim stupnjem obrazovanja. Najveći broj ispitanika informacije o pravilnoj prehrani dobiva putem medija, tj. 49,2 %, dok je najmanji broj ispitanika odgovorio da informacije dobiva od medicinskog osoblja, 13,6 %. Prosječne vrijednosti BMI-ja utvrđene su primjenom Studentova t-testa za neovisne uzorke i gotovo su identične kod muškaraca ($27,2 \pm 3,8$) i žena ($27,3 \pm 5$) bez statistički značajne razlike u statusu uhranjenosti prema spolu. Testom ANOVA ($p = 0,0001$) dokazana je statistički značajna razlika, ispitanici s akutnim oboljenjima imaju niži BMI ($25,5 \pm 4,5$) u odnosu na ispitanike s kroničnim bolestima, dok je najviši BMI kod ispitanika s metaboličkim sindromom ($30,9 \pm 4,9$).

Zaključak: Dokazana je statistički značajna razlika u znanju o pravilnoj prehrani ispitanika po spolu, stupnju stručne spreme i vrsti oboljenja. Istraživanje je ukazalo na potrebu većeg angažmana zdravstvenih djelatnika po pitanju provođenja edukativnih programa s područja prehrane.

Ključne riječi: prehrana, stanje uhranjenosti, gojaznost, pacijenti

SLOBODNA TEMA

Autorice: Aleksandar Racz

Oblik sudjelovanja: usmeno

Ustanova: Zdravstveno veleučilište

Naslov rada:

Doprinos Časopisa za primijenjene zdravstvene znanosti razvoju znanstvene misli i stručno-znanstvene publicistike u primijenjenim zdravstvenim znanostima

Sažetak:

Časopis za primijenjene zdravstvene znanosti / Journal of Applied Health Sciences (JAHS) pokrenut je kao doprinos Zdravstvenog veleučilišta snažnjem razvoju znanstvene misli kroz otvaranje prostora za stručno-znanstvenu publicistiku u primijenjenim zdravstvenim znanostima. Interdisciplinarnim pristupom uredništva pri objavlјivanju izvornih istraživačkih, teorijskih i metodoloških znanstvenih i stručnih radova stvoren je časopis koji je zauzeo tržišnu nišu u znanstvenoj publicistici, budući da struke koje se školuju na Zdravstvenom veleučilištu i srodnim fakultetima zdravstvenih studija dosad nisu imale vlastiti snažan znanstveni časopis ili postojeći časopisi nisu bili široko otvoreni za specifične radove iz većine zdravstvenih struka.

Časopis je kroz prva četiri broja, u skladu s usmjeranjem prema objavlјivanu kvalitetnih izvornih, istraživačkih, teorijskih, metodoloških i stručnih radova iz svih područja zdravstvenih znanosti, objavio 26 radova, i to: pet originalnih znanstvenih radova, pet preglednih radova, tri prethodna priopćenja, jedan prikaz slučaja i dvanaest stručnih radova. Širokim otvaranjem prema vanjskim suradnicima časopis je izbjegao zamku „kućnih časopisa”, budući da su zaposlenici Veleučilišta kao autori objavili samo tri te kao koautori bili prisutni na još tri rada, a vanjski suradnici autori su preostalih 20 radova. Osim 23 rada kojima su autori iz Hrvatske, autori triju radova dolaze s tri prestižne srodne visokoškolske ustanove iz Slovenije. Ukupno je na 26 radova bilo prisutno 66 autora, odnosno prosječan je broj autora 2,538 po radu (u rasponu od 1 do najviše 5). Iako je podjela samo uvjetna zbog interdisciplinarnosti većine radova, taksativno su iz područja sestrinstva bila dva rada, fizioterapije tri, radne terapije jedan, psihologije i/ili psihijatrije dvanaest, edukacijskih znanosti dva, uz sedam interdisciplinarnih radova. Časopis još nije uključen u međunarodne biografske i citatne baze, već je zasad vidljiv samo na portalu Hrčak kao OAJ. Međutim, budući da ima snažno međunarodno uredništvo, radovi objavljeni u JAHS-u usklađeni su s odredbama Pravilnika o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (NN 84/05, 100/06, 138/06, 120/07, 71/10, 116/10 i 38/11) i mogu biti vrednovani kao radovi prve znanstvene skupine (a1) pri izboru u znanstvena zvanja u područjima društvenih znanosti.

Kontinuitetom publiciranja dva puta godišnje, uz snažnije usmjeravanje prema području primijenjenih zdravstvenih znanosti, JAHS će i nadalje poticati razmjenu znanja i omogućavati stručnjacima zdravstvenih profesija kontinuiranu edukaciju, praćenje suvremenih informacija, trendova i istraživačkih nalaza u interdisciplinarnom području, uz poziv suradnicima, mentorima i stručnjacima na suradnju preko portala www.jahs.eu.

Ključne riječi: Zdravstveno veleučilište, znanost, publicistika, interdisciplinarnost, primijenjene zdravstvene znanosti

TEMA:

SPONZORIRANA PREDAVANJA

SPONZORIRANA PREDAVANJA

Autorica: Božena Vrabec

SPONZOR: MCS Grupa d.o.o.

Naslov rada:

Istraživački rad u patronaži

Sažetak:

Proces integracije zdravstvenog sustava svih razina zdravstvene zaštite u jedinstvenu cjelinu u cilju protoka informacija radi planiranja i provođenja te dostupnosti zdravstvene usluge završava formiranjem elektroničkog zdravstvenog zapisa (u dalnjem tekstu EZZ) koji je ujedno zamjena za zdravstveni karton korisnika. Fokus su interesa integrativnih procesa na razini primarne zdravstvene zaštite (u dalnjem tekstu PZZ) svi korisnici zdravstvene zaštite (pojedinci, obitelji i zajednica). Horizontalna i vertikalna integracija sustava PZZ-a provedena je primjenom novih tehnoloških dostignuća. Baze podataka o zdravstvenom stanju osigurane osobe dostupne su u svakom trenutku svakom relevantnim subjektima u sustavu zdravstva, uz maksimalno osiguravanje zaštite identiteta i privatnosti pacijenata.

Patronažna zdravstvena zaštita, nažalost, nije dio integrirane cjeline sustava zdravstva, već koristeći se programskim rješenjem Medicus.Net programa PZZ-a na brži i učinkovit način dokumentira standardiziranu sestrinsku dokumentaciju za potrebe individualnog i grupnog rada u zajednici. Unutar sustava informatičkog dokumentiranja razvijena je djelomična integracija s timovima obiteljske medicine, omogućeno je korištenje podatcima za kvantitativne analize i istraživanja, a od veljače 2017. godine sustav je omogućio slanje DTP postupaka na mjesечноj razini na portal CEZIH.

Prezentacija prikazuje napredna izvješća o radu patronažnih sestara u Domu zdravlja Zagreb – Zapad tijekom perioda od 1. srpnja do 31. prosinca 2016. na osnovi podataka koje su patronažne sestre tijekom tog perioda prikupile na terenu. Definiranje podataka koje patronažne sestre prikupljaju napravljeno je na razini radne skupine koje su činile glavne sestre i/ili glavne patronažne sestre domova zdravlja iz cijele Hrvatske. Programom Medicus.Net za patronažne sestre trenutačno se koristi oko 700 patronažnih sestara.

Ključne riječi: informatizacija, integracija, patronažna sestra, zdravstvena njega, napredna izvješća, Medicus.Net

SPONZORIRANA PREDAVANJA

Autor: Ivan Ugarković

SPONZOR: Otto Bock Adria d.o.o.

Naslov rada:

Priča o nama... Ottobock!

Sažetak:

Već gotovo 100 godina naša je misija vratiti i poboljšati neovisnost za ljudе s ograničenjima u kretanju. Većinom nas ljudi znaju kao kompaniju koja proizvodi proizvode poput proteza, steznika i ortoza, invalidskih kolica za djecu, antidekubitalnih jastuka i različitih dodataka. Ponosni smo na kvalitetu i naprednu tehnologiju koja se odražava u našim proizvodima.

Ottobock osnovao je 1919. protetičar Otto Bock koji je početkom 20. stoljeća promijenio način na koji se do tada radila protetička opskrba. Naime, uveo je serijsku proizvodnju pojedinačnih komponenti za protezu kao npr. koljena i stopala koji se potom mogu kombinirati prema potrebama i mogućnostima korisnika. Na su taj način znatno poboljšane protetičke opskrbe koje su bile vrlo povećane nakon Prvog svjetskog rata.

Njegova vizija maksimalne mobilnosti za osobe s posebnim potrebama živi i danas i služi korisnicima na više od 46 lokacija koje pokrivaju više od 100 zemalja. Također, koncern ima 10 vlastitih proizvodnih i znanstveno-istraživačkih centara te zapošljava oko 5000 ljudi. Centrala je smještena u Duderstadt u Njemačkoj.

Danas je Ottobock vodeća svjetska tvrtka za razvoj i proizvodnju ortopedskih pomagala: proteza i ortoza, invalidskih kolica i materijala. Kao ponuđač cijelovitih rješenja, tvrtka Ottobock također razvija i proizvodi opremu i alate za ortopedsku tehniku i rehabilitaciju te plastične mase.

Stalnim ulaganjem u razvoj i istraživanje Ottobock može potvrditi vrhunsku kvalitetu svojih proizvoda različitim certifikatima kvalitete; između ostalih ISO 9001, ISO 13485 i Öko – Tex. Svi proizvodi nose i oznake CE.

Tvrtka Otto Bock Adria d.o.o. dio je koncerna Ottobock i nadležna je za tržište Hrvatske i jugoistočne Europe. Sjedište nam se nalazi u Svetoj Nedelji kod Zagreba. To je najveći privatni centar za osobe s invaliditetom u Hrvatskoj i u regiji. U našoj su grupaciji i Otto Bock Adria Sarajevo d.o.o., nadležan za tržište Bosne i Hercegovine i Otto Bock Sava d.o.o., nadležan za područje Srbije.

Na području medicine usko surađujemo s Poliklinikom Sveta Nedelja, specijaliziranoj za rehabilitaciju osoba s amputacijom, smještenoj u našem Centru za osobe s invaliditetom. Tako se naš stručni tim sastoji od: specijalista ortopeda, specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije, fizioterapeuta, medicinske sestre, ortopedska tehničara i ostalih pratećih suradnika.

Otto Bock Akademija: Kako bismo mogli ispuniti potrebe svojih klijenata i osoba s invaliditetom, nastojimo biti koristan i dobar suradnik u transferu znanja i svih novosti s područja tehnološkog razvoja. Organiziramo tečajeve i seminare s područja protetike, ortotike i rehabilitacije. Tijekom teorijskog i praktičnog dijela polaznici tečaja osposobljavaju se za samostalan rad s pomagalima, što potvrđujemo izdanim certifikatima.

SPONZORIRANA PREDAVANJA

Autorice: Dubravka Grgurić, Valentina Koščak

SPONZOR: OKTAL PHARMA d.o.o.

Naslov rada:

Uloga dekolonizacije bolesnika u pružanju kvalitetne zdravstvene skrbi

Sažetak:

Prevencija i kontrola infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi danas se širom svijeta smatra integralnim dijelom sigurnosti bolesnika i kvalitete skrbi koju pružaju zdravstvene ustanove. Bolničko liječenje nosi visok rizik za stjecanje bolničkih infekcija. Mikroorganizmi (MO) koloniziraju kožu bolesnika i okolinu bolesnika. Najčešće su to multirezistentni (MR) MO koji mogu uzrokovati i infekciju. Najizloženiji su bolesnici liječeni u jedinicama intenzivnog liječenja (JIL) s invazivnim medicinskim pomagalima. Najčešći su multirezistentni mikroorganizmi *Staphylococcus aureus* MRSA, MR *Acinetobacter baumannii*, ESBL enterobakterije, VRE, KPC *Klebsiella pneumoniae*. Dekolonizacija bolesnika s infekcijom koju uzrokuje *S. aureus* MRSA dokazano je vrlo učinkovita. Prema protokolu KB-a Dubrava (preporuke WHO-a) provodi se kupanje bolesnika antimikrobnim losionom (Octenisan), mupirocin u nosni vestibulum i antiseptik za ždrijelo. Provodenje postupka dekolonizacije preporučuje se kod visokorizičnih bolesnika u JIL-u. Preventivno kupanje bolesnika antimikrobnim losionom znatno pridonosi smanjenju infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi (Clirno i sur., 2013.) U KB-u Dubrava pratimo MR izolate u JIL-u od 2012. godine. Praćenjem izolata uočeno je smanjenje infekcija stecenih u KB-u Dubrava, dok se povećava broj infekcija/kolonizacija bolesnika koji su došli iz domova za stare i nemoćne ili premješteni iz druge zdravstvene ustanove. U predoperacijskoj pripremi bolesnika dekontaminacija se provodi kupanjem bolesnika običnim ili antimikrobnim losionom dan prije operacijskog zahvata, čime se reducira broj mikroorganizama na koži te se smanjuje pojavnost SSI-ja, infekcija kirurške rane (WHO, 2016.). Dekontaminacija bolesnika provodi se kod infekcije koju uzrokuje *S. aureus* MRSA. Preventivno kupanje bolesnika antimikrobnim losionom u JIL-u, kao i prije kirurškog zahvata u predoperacijskoj pripremi može znatno pridonjeti smanjenju infekcija povezanih sa zdravstvenom skrbi, a samim tim i osigurati sigurniji boravak bolesnika u bolnici.

Ključne riječi: dekolonizacija, multirezistentni MO, prevencija infekcija

SPONZORIRANA PREDAVANJA

Autorice: Ana Ljubas

SPONZOR: NOVARTIS HRVATSKA d.o.o.

Naslov rada:

Uloga medicinske sestre u liječenju zatajivanja srca: razvoj kurikuluma i edukacija

Sažetak:

Uspješni programi za liječenje bolesnika sa zatajivanjem srca podrazumijevaju multidisciplinarni pristup koji uključuje i medicinske sestre kao jedne od ključnih sudionika u skrbi.

Cilj edukacijskog programa/kurikuluma za medicinske sestre je osigurati potrebno znanje o srčanom zatajivanju kako bi medicinske sestre mogle preuzeti aktivnu ulogu u skrbi o tim bolesnicima.

Ispitivanja su pokazala da intervencija od strane medicinske sestre može značajno smanjiti rizik hospitalizacije i smrtnost u bolesnika sa zatajivanjem srca.

2016. je Europsko kardiološko društvo (ESC) izdalo kurikulum za edukaciju sestara specijaliziranih za zatajivanje srca. Ciljevi kurikuluma su pružiti znanje o zatajivanju srca i njegovu liječenju kako bi se razvile ekspertne kliničke vještine sestara unutar bolnice, ambulantno, u zajednici, domu, ili dislocirano, te pružilo znanje i vještine neophodne za funkcioniranje unutar multidisciplinarnog tima.

U Republici Hrvatskoj u tijeku je priprema kurikuluma za sestre koje rade u području kardiologije koji bi se proveo u okviru diplomskog studija sestrinstva.

Fokus sestrinskog djelovanja je omogućiti bolesnicima i osobama koje o njima skrbe: informiranje i edukaciju o zatajivanju srca, savjetovanje o ponašanju i načinu života i potrebnim modifikacijama, početak liječenja i praćenje prilagodbe lijekova /doza, naučiti bolesnike kako da sami prate bolest i skrbe o sebi.

Intervencije specijaliziranih medicinskih sestara moguće bi značajno smanjiti broj rehospitalizacija i poboljšati kvalitetu zdravstvene skrbi o bolesnicima sa kroničnim zatajivanjem srca.

Zahvaljujemo se svima koji su na bilo koji način dali svoj doprinos u organizaciji konferencije, a posebno:

Zlatnim sponzorima

MCS GRUPA d.o.o.

LOLA RIBAR d.d.

Srebrnim sponzorima

CIPLA CROATIA d.o.o.

OTTO BOCK ADRIA d.o.o.

OLYMPUS CZECH GROUP s.r.o., Podružnica Zagreb

PORSCHE CROATIA d.o.o.

Brončanim sponzorima

BAUERFEIND d.o.o.

NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO DR. ANDRIJA ŠTAMPAR

te tvrtkama:

BIOELEKTRONIKA d.o.o., ID90 d.o.o., KEFO d.o.o., NOVARTIS HRVATSKA d.o.o.,

OKTAL PHARMA d.o.o., PHOENIX FARMACIJA d.o.o.

Program u potpunosti prilagođen radu djelatnosti patronažne zdravstvene zaštite

The screenshot shows a medical software application with multiple windows open. The main window displays a patient's personal details: ID 9191119004A, name IVANA PARIC, date of birth 26.04.1955, sex female, and a Karton number 1234555522. It also shows the 'Allergija na penicilin, amfoterik' section and the 'OPĆI - SESTRINSKA NIEGA - ADMINISTRACIJA' section.

Plan rješenja:

- Pacijentica oboljela z bolesti nakon operacije koljenja 28-02-2016. Polovatna. Potrebna pomoć kod usutjanja i oblaženja. Pomoći joj pružaju kiceva koja stvaraju s njom. Konzumica ostvaruje pravo na kolica i peleme na 30 dana.
- Konzumica je općeno dobrog zdravstvenog stanja. Prisutne su u koljenju. Uzima ketonal forte po potrebi.

Lazaretki dijagnoze:

- SD10061 Neupučnost o korištenju pomagala u službi nedostatkom specifičnih znanja i vještina.
- SD10062 Otežano kretanje
- SD10060 Nemogućnost/izmjenjena mogućnost održavanja domaćinstva

Lazaretki interesi:

- SC10051 Smanjiti komplikacije osnovne bolesti
- SC10052 Vodenje i upravljanje kvalitetom zdravstvene njegе pacijenta i obitelji

DTP (Slučajevi):

- PT001 Prvi posjet obitelji
- PT002 Primarna prevencija
- PT003 Sekundarna i tercijerna prevencija
- PT004 Rad s grupama
- PT005 Telefonsko savjetovanje
- PT006 Suradnja s drugim stručnjacima
- PT007 Motivacija za sudjelovanje u nacionalnom preventivnom programu za rano otkrivanje reka vrata
- PT008 Motivacija za sudjelovanje u nacionalnom preventivnom programu za rano otkrivanje raka dojke
- PT009 Motivacija za sudjelovanje u nacionalnom preventivnom programu za rano otkrivanje raka rah

Mjerenja / Prikaz mjerenja:

Tjelesna visina (cm)	170	+ 170 cm	29.02.2016
Tjelesna težina (kg)	65	+ 65 kg	29.02.2016
BMI	22,49 kg/m ²	+ 120/80 mm	29.02.2016
Gastralni/duodenalni krvni tak (mm/Hg)	120 / 8	+ Dodaj novo	
Puls	72	+ 72/min	29.02.2016
Temperatura	37	+ 37°C	29.02.2016
Opseg struka (cm)	80	+ 80 cm	29.02.2016
Opseg bokava (cm)	100	+ 100 cm	29.02.2016
Omjer opsega struka/bokava	0,8	+ 0,8	29.02.2016
GUK	5,2	+ 5,2 mmol/L	29.02.2016

VAS skala боли:

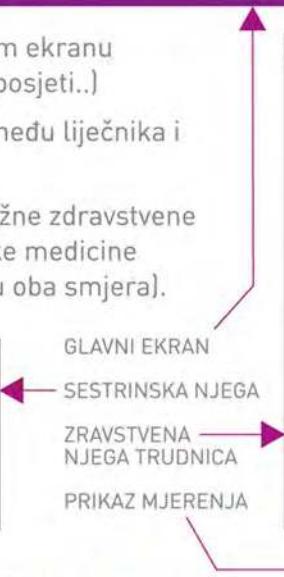
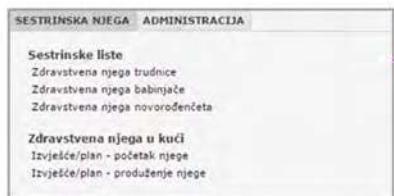
A visual analog scale (VAS) for pain assessment, ranging from 1 (no pain) to 10 (worst pain). A vertical line is drawn at the 5 mark, corresponding to the patient's self-assessed pain level.

Na pregleđ stv unijeli: DTP, Plan rješenja (7)

Svi podaci o pacijentu na jednom ekranu
(mjerenja, postupci, izvješće o posjeti...)

Poboljšavanje komunikacije između liječnika i patrovažnih sestara.

Povezivanje djelatnosti patronažne zdravstvene zaštite i liječnika opće/obiteljske medicine putem programskog rješenja (u oba smjera).

Sestrinska dokumentacija - zdravstvena njega trudnica

Osobni podaci

Bratko stanje	<input type="text" value="U braku"/>
Obrazovanje	<input type="text" value="Vida stručna spremna"/>
Radni status	<input type="text" value="Redovan posao"/>

Anamneza prijađenih trudnoća i porođaja

Prijađene trudnoće	☒ Da ☐ Ne
Prijevremeni porodaj	☒ Da ☐ Ne
Spontani poboljni	☒ Da ☐ Ne
Mitroverdenost	☒ Da ☐ Ne
Prošla trudnički telci	☒ Da ☐ Ne
Otac prisutan na prijađenim porodima	☒ Da ☐ Ne
Događa	☒ Da ☐ Ne
Kompilacije tijekom prijađenih trudnoća	☒ Da ☐ Ne

Anamneza sadašnjeg trudnoca

Datum posljednje menstruacije	<input type="text" value="03.02.2016"/>
Očekivani termin poroda	<input type="text" value="16.11.2016"/>
Pod kontrolom ginekologa	☒ Da ☐ Ne
Preporuka liječnika/ginekologa	<input type="text" value=""/>

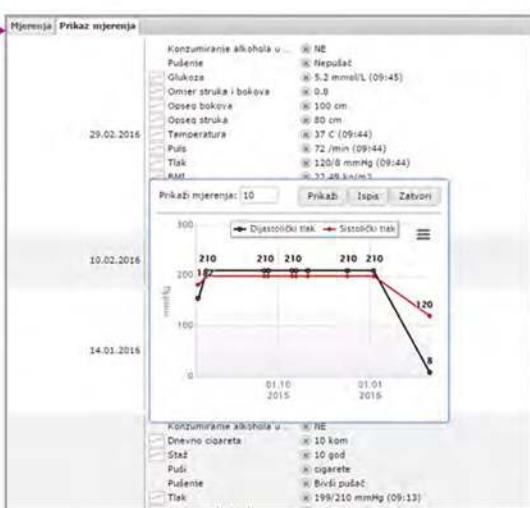
Zatvor Spremi

Dijeljenje informacija iz opće/obiteljske medicine prema
patronažnoj zdravstvenoj zaštiti:

- Slanje zahtjeva za aktivnost (prijave za patronažnom posjetom)
 - Vidljivost Mjerenja za pacijenta (Osnovna mjerenja + Dodatna mjerenja)
 - Vidljivost Stalne terapije za pacijenta

Dijeljenje informacija iz patronažne zdravstvene zaštite prema općoi/obiteljskoj medicini:

- Izvješće o posjeti
 - Mjerenja za pacijenta
 - Vidljivost obrasca "Izvješće/plan patronažne sestre – produženje njege

Zdravlje i briga za Vas
u skladu s prirodom
i najvišim standardima

COMPANY WITH
QUALITY SYSTEM
CERTIFIED BY DNV GL
= ISO 9001 =
= ISO 13485 =

lola lady

lola baby

Lolete

lola loli

www.lolaribar.hr

ottobock.

Pridružite se!

Za Vas smo pripremili zanimljive radionice | Termin???

Prikaz izrade Rigo-Cheneau ortoze koristeći CAD-CAM metodu

Terapijski stolci i stajalice u habilitaciji / rehabilitaciji djece

Tražiš sigurnog
i pouzdanog
partnera?

Uz 100%
odbitku PDV-a!

Caddy Van.

1.2 TSI već od

105.227 kn + PDV

2.0 TDI već od

115.003 kn + PDV

NAJBOLJI OMJER
CIJENE I KVALITETE

Gospodarska
vozila

Programi zdravog sjedenja, spavanja i kretanja

- steznici i ortoze
- pilates lopte, prostirke, strunjače, trake za vježbanje
- sportski i korektivni ortopedski ulošci
- sportske kompresivne čarape
- anatomska jastuci i madraci
- ostali dodaci u kineziterapiji i sportu

Obratite nam se s povjerenjem:

BAUERFEIND d.o.o.**UPRAVA**

Goleška 20,

10020 Zagreb

tel: 01 654 28 55

info@bauerfeind.hr

Zagreb

Božidarevićeva 13

tel: 01 244 41 60

fax: 01 244 42 19

Zagreb

Draškovićeva 56

tel: 01 481 49 19

Zagreb

Ilica 167a

tel: 01 35 35 171

Dubrovnik

Antuna Šercera 1b

tel: 020 77 02 21

Osijek

Vukovarska 12

tel: 031 372 474

Slavonski Brod

A. Štampara 54

tel: 035 407 350

Vinkovci

Trg Josipa Runjanina 6

tel: 032 308 411

Bjelovar

Franjevačka ulica 3

tel: 043 241 770

Karlovac

Trg Petra Zrinskog 7

tel: 047 432 344

Pula

Gradski stadion Aldo Drosina

Ulica Marsovo polje 10

tel: 052 544 393

Split

Spinčićeva 2b

tel: 021 770 463

Virovitica

Stjepana Radića 28

tel: 043 331 123

Čakovec

Zrinsko Frankopanska 2a

tel: 040 823 026

Koprivnica

Željka Selingera 2a

tel: 048 210 140

Rijeka

Verdieva 5b

tel: 051 312 213

Varaždin

Julija Merlića 26

tel: 042 313 989

Zadar

Kolovare 9

tel: 023 254 500

ICE[®]
POWER
www.icepower.com

Za brzo i učinkovito
ublažavanje bola

Ice Power Cold Gel

- + brzo i učinkovito ublažava bol i upalu
- + dugotrajni učinak hlađenja
- + učinkovito ublažava napetost mišića te bol u vratu, ramenima i donjem dijelu leđa
- + siguran za primjenu – čak i za dulje vrijeme liječenja
- + klinički dokazan učinak*

Fysioline Oy
Arvionkatu 2, Tampere
Made in Finland

* Efficacy of Cold Gel for Soft Tissue Injuries; A Prospective Randomized Double-Blinded Trial.
Airaksinen et al. The American Journal of Sports Medicine, Vol. 31, No. 5

Journal of Applied Health Sciences

Časopis za primijenjene zdravstvene znanosti

CROATIAN NURSING JOURNAL

www.cnj.hr